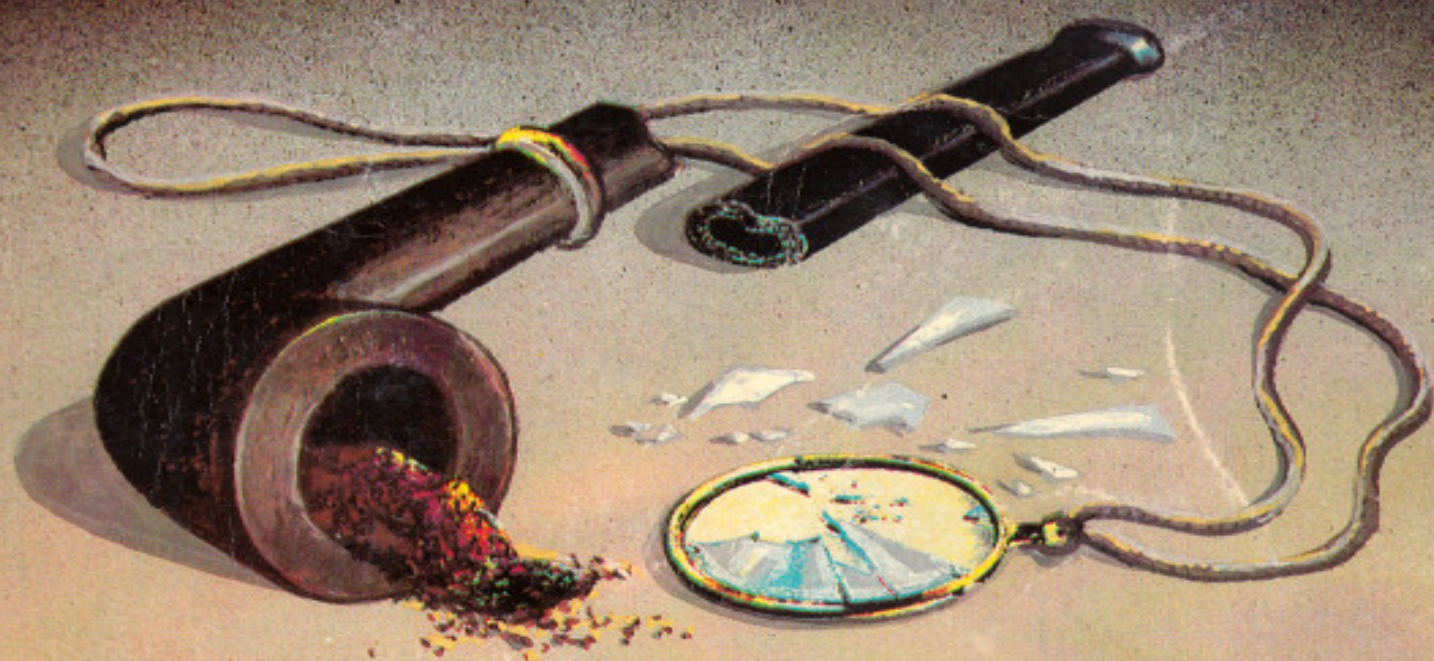


АТАТА КРИСТИ



ФАТАЛЕН ШАНС

АГАТА КРИСТИ ФАТАЛЕН ШАНС

Превод: Милена Йоцова

chitanka.info

Гордън Клоуд загива в Лондон по време на въздушно нападение. Не оставя завещание и огромното състояние преминава в ръцете на младата му съпруга Розалийн.

Но още петима души очакват да наследят дял от богатството и отчаяно се нуждаят от парите. Те ще ги получат, само ако Розалийн умре преди тях.

Всичките имат сериозен мотив за убийство. И внезапно умират трима души. Дори Еркюл Поаро трябва да положи много усилия, за да стигне до истината.

Агата Кристи е известна в целия свят като кралицата на криминалния роман. Продадени са повече от един милиард екземпляра от книгите ѝ на английски език и още един милиард в превод на 44 езика. Тя е един от най-издаваните и четени автори и само Библията и произведенията на Шекспир са продадени в по-големи количества от нейните романи. Авторка е на 78 криминални романа, 19 пиеси и 6 романа, написани под името Мери Уестмакот.

Агата Кристи е родена в Торки. Първият ѝ роман — „Загадката в Стайлз“ е написан към края на Първата световна война, в която тя участва като медицинска сестра. В него тя създава Поаро, малкия детектив-белгиец с яйцевидна глава, страстен привърженик на реда, както и на „сивите клетки“, който става един от най-популярните детективи след Шерлок Холмс. Романът е публикуван през 1920 година.

След като е писала средно по една книга на година, през 1926 Агата Кристи създава своя шедьовър „Убийството на Роджър Акройд“. Това е първото ѝ произведение, публикувано от Колинс, и поставя началото на едно сътрудничество между автор и издател, което продължава 50 години и дава живот на 70 книги. „Убийството на Роджър Акройд“ е и първият роман на писателката, който е поставен в театъра със заглавието „Алиби“ и се играе с голям успех в Уест Енд.

През 1971 г. Агата Кристи получава благородническа титла. Последните ѝ два издадени романа са „Завесата: Последният случай на Поаро“ — през 1975 г., и „Прикрито убийство“ — през 1976 г., в който отново се срещаме с мис Марпъл, милата стара дама от Сейнт Мери Мийд. И двата романа имат невероятен успех. Агата Кристи пише и

популярна литература, включително и една автобиография и прекрасната книга „Ела и ми кажи как живееш“, която разказва за експедициите, на които е била със своя съпруг, археолога сър Макс Малоун.

В плаването на живота има
момент на прилив, който —
щом го хванем —
понася ни към слава, а —
пропуснат —
оставя ни за цял живот със кил,
заседнал в плитчини и
злополуки.
В такова пълноводие сме днес.
Да вдигнем котва, за да не
загубим
товара си!

Шекспир

ПРОЛОГ

I

Във всеки клуб има по един клубен досадник. Клубът „Коронейшън“ също не правеше изключение от правилото и дори и фактът, че в момента имаше въздушно нападение, не внасяше никаква промяна в установения ред.

Майор Портър, бивш военен от Индийските колонии, изшумоля с вестника си и си прочисти гърлото. Всеки безрезултатно се стараяше да избегне погледа му.

— Виждам, че „Таймс“ е публикувал известието за смъртта на Гордън Клоуд — съобщи той. — Съвсем лаконично, разбира се. *„На пети октомври, в резултат на вражеско нападение.“* Никакъв адрес. Всъщност е точно на ъгъла до скромния ми дом. Една от онези внушителни къщи на върха на Кампдън Хил. Трябва да ви кажа, че това малко ме потресе. Знаете, че давам наряд по време на въздушни нападения. Клоуд точно се беше върнал от Щатите. Нещо във връзка с правителствения заем. Ожени се, докато беше там. За млада вдовица — достатъчно млада, за да му бъде дъщеря. Мисис Ъндърхей. Всъщност познавах първия ѝ съпруг от Нигерия.

Майор Портър направи пауза. Никой не прояви интерес, нито го помоли да продължи. Лицата на всички бяха старателно прикрити зад вестниците, но за да обезкуражиш майор Портър, се изискваше много повече. Той винаги имаше в запас дълги истории, предимно за хора, които никой не познаваше.

— Интересно — продължи твърдо майорът, докато погледът му разсеяно фиксираше чифт прекалено остри лачени обувки. Модел, който определено не одобряваше. — Както ви казах, давам доброволен наряд по време на въздушни нападения. Интересна работа беше тази бомбардировка. Човек никога не знае какво ще се разруши. Изби приземието и отнесе част от покрива, а първият етаж остана непокътнат. В къщата имало шест души — трима прислужници,

семейна двойка и камериерката, плюс Гордън Клоуд, съпругата му и брат ѝ. Всички са били в приземието, освен брата на съпругата бивш командос, който предпочел уюта на спалнята си, разположена на първия етаж. Дявол да го вземе, отървал се само с леки наранявания. Прислужниците загинали на място от взрива. Гордън Клоуд сигурно е оставил повече от милион.

Майор Портър отново направи пауза. Очите му се отделиха от лачените обувки и се стрелнаха нагоре — раиран панталон, черно сако, яйцевидна глава, внушителни мустаци. Чужденец естествено! Този факт обясняваше и обувките. Майорът си помисли: „Наистина в какво се превръща клубът! Дори и *тук* човек не може да се отърве от чужденците“. Но мислите му течаха успоредно с разказа.

Това, че въпросният чужденец изглежда бе изцяло погълнат от историята, ни най-малко не намаляваше враждебността на майор Портър към него.

— Надали има повече от двайсет и пет години — отново заговори той. — И ето вече за втори път е вдовица. Или поне *тя* така си мисли...

Той поспря в очакване някой възбудено да прояви любопитство или да направи коментар. След като не стана нито едното от двете, настоятелно продължи:

— Всъщност аз си имам лично мнение по въпроса. Доста странна работа. Както вече казах, познавах първия ѝ съпруг — Ъндърхей. Прекрасен човек, навремето беше областен управител в Нигерия. Обожаваше работата си. Въобще забележителна личност. Ожени се за това момиче в Кейптаун. Тя била там на турне с някаква пътуваща трупа. Съвсем закъсала, красива, безпомощна и прочее. Слушала как бедният стар Ъндърхей говорел възторжено за своята област и просторната савана и въздишала: „Ах, не е ли възхитително?“ и как копнеела „да избяга от всичко“. Е, омъжила се за него и избягала от всичко. Той бил страшно влюбен, горкият, но от самото начало нещата не потръгнали. Тя мразела саваната, страхувала се от местните жители и изобщо се отегчавала до смърт. Представата ѝ за живота се свеждала до висене в някое заведение, срещи с хора от театралните кръгове и безкрайни разговори на професионална тема. Усамотението в джунглата съвсем не било по вкуса ѝ. Имайте предвид, че никога не съм се запознавал с нея. Всичко това го зная от нещастния Ъндърхей.

Той го преживя много тежко. Постъпи съвсем почтено — изпрати я да си върви и беше склонен да ѝ даде развод. Точно тогава се видяхме. Той бе доста напрегнат и имаше нужда от мъжки разговор. Какъв странен и старомоден човек беше в някои отношения — ревностен католик, твърд противник на развода. Довери ми: „Има толкова други начини да върнеш свободата на една жена“. „Виж какво, приятелю — посъветвах го аз, — да не направиш някоя глупост само. Никоя жена не заслужава да си пръснеш черепа заради нея.“

Той ме увери, че изобщо няма подобни намерения. „Но аз съм доста самотен — заяви ми. — Нямам близки, които биха се разтревожили за мен. Ако се получи известие за смъртта ми, Розалийн ще стане вдовица, а тя го иска.“ „Ами ти?“ — попитах го. „Е, може би един ден някъде далеч ще се появи някой си мистър Инок Ардън и ще започне живота си отначало“ — отвърна той. „Но впоследствие това може да ѝ донесе неприятности“ — предупредих го. „О, не — каза той, — ще изпълня ролята си. Робърт Ъндърхей наистина ще бъде мъртъв.“

Забравих за този разговор, но шест месеца по-късно чух, че Ъндърхей е умрял от треска нейде из саваната. Местните жители му бяха верни и се върнаха със съвсем правдоподобна история, както и с няколко последни думи, надраскани от Ъндърхей. Пишеше, че хората му са направили всичко възможно за него, но силите му го напускат. Благодареше на водача си. Той наистина изцяло му беше предан, а също и останалите от групата. В каквото и да ги накараше да се закълнат, нямаше да се поколебаят да го сторят. Ами това е всичко. Навярно Ъндърхей наистина е погребан някъде из Екваториална Африка, но може пък и да не е. И ако не е, нищо чудно един прекрасен ден мисис Гордън да получи шок. И според мен така ѝ се пада. Изобщо не съм я виждал, но надушвам пиявицата, която изсмуква кръвта на богати мъже. Тя съсипа горкия Ъндърхей. Интересна история!

Майор Портър се огледа, копнеещ думите му да бъдат потвърдени. Срещна два чифта отегчени и безизразни очи, полуизвърнатия поглед на младия мистър Мелън, както и учтивото внимание на Еркюл Поаро.

В този момент прошумоля вестник и един сивокос мъж със странно невъзмутим израз на лицето тихо стана от креслото до огъня и излезе.

Челюстта на майора увисна, а младият Мелън тихо подсвирна.

— Е, сега стана тя каквато стана — отбеляза той. — Знаеш ли кой беше този човек?

— Мили Боже! — тревожно възкликна майорът. — Естествено. Не го познавам лично, но зная кой е. Джереми Клоуд, нали? Брат на Гордън Клоуд. Изключително неприятно, кълна се. Ах, ако знаех...

— Той е адвокат — подметна младият Мелън. — Обзалагам се, че ще ви даде под съд за клевета или обида, или нещо такова.

Трябва да се признае, че младият Мелън изпитваше удоволствие да създава паника и смут в подобни ситуации, защото това не бе в разрез със закона за защита на държавата.

Майор Портър продължаваше да повтаря възбудено:

— Ах, много неприятно. *Крайно* неприятно!

— До вечерта ще се разчуе из целия Уормсли Хийт — продължи мистър Мелън. — Нали всички от фамилията Клоуд живеят в този район. Сигурно до късно ще обсъждат какви мерки да предприемат.

В този момент сирените засвириха отбой и злобата у младия Мелън секна. Внимателно изведе своя приятел Еркюл Поаро на улицата.

— Тези клубове са ужасни — въздъхна мистър Мелън. — Там е събрана най-противната колекция от стари досадници. А Портър определено е първенец сред тях. Описанието му на фокуса с индийското въже отнема не по-малко от четиридесет и пет минути. А и познава всички, чиито майки са минали през Пуна^[1].

Това се случи през есента на 1944 година. А в късната пролет на 1946 година Еркюл Поаро бе известен, че има посещение.

II

В една приятна майска утрин Еркюл Поаро седеше на спретнатото си бюро. Прислужникът му Джордж тихо се приближи и промърмори почтително:

— Една дама иска да ви види, сър.

— Каква дама? — предпазливо се поинтересува Поаро.

Обичаше да слуша описанията на Джордж, възпроизведени с безумна точност.

— Бих казал, че е на възраст между четиридесет и петдесет години, сър. Видът ѝ е небрежен и доста артистичен. Здравя

туристически обувки. Костюм от туид, но с дантелена блуза. Египетска огърлица със съмнителна стойност и син шал от шифон.

Поаро леко потръпна.

— Не мисля, че имам желание да се срещна с нея — произнесе той.

— Да ѝ предам ли, че се чувствате неразположен, сър?

Поаро го изгледа замислено.

— Вече сте ѝ съобщили, струва ми се, че съм зает с важни дела и не бива да ме безпокоят.

Джордж се прокашля.

— Дамата заяви, сър, че е дошла специално от провинцията и не би имала нищо против да почака.

Поаро въздъхна.

— Човек никога не бива да се противопоставя на неизбежното. Ако една дама на средна възраст, носеща египетска огърлица със съмнителна стойност, си е наумила да се срещне с прочутия Еркюл Поаро и е пристигнала чак от провинцията заради това, нищо няма да я отклони от целта. Ще виси във вестибюла, докато не постигне своето. Поканете я, Джордж.

Джордж се оттегли. След малко отново се появи и тържествено събщи:

— Мисис Клоуд.

Фигурата в износения костюм и веещия се шал влезе с лъчезарна усмивка. Протегна ръка, огърлицата се полюшваше и потракваше.

— Мосю Поаро! — възкликна тя. — Идвам при вас, водена от провидение свише.

Поаро едва забележимо примигна.

— Но, мадам, може би първо ще седнете и ще ми съобщите... — той спря.

— Два пъти се яви, мосю Поаро. Изписано от духа и на масичката за спиритически сеанси. Случи се по-миналата вечер. Двете с мадам Ейвъри използвахме масичката. Няколко пъти се явиха едни и същи инициали — Е. П., Е. П., Е. П. Естествено не успях веднага да схвана скрития смисъл. Нали разбирате, трябва малко време. Земният човек едва ли може да проумее напълно всичко. Напрегнах мозъка си да се сетя за някой с такива инициали. Подозирах, че има връзка с предишния сеанс, наистина много съдбовен, но се сетих чак след

известно време. Купих един брой на „Пикчър Поуст“ (отново провидение свише, защото обикновено вземам „Ню Стейтсман“) и ви видях вътре — имаше ваша снимка и описание на всичко, което сте направили. Не е ли чудесно, мосю Поаро, че всяко нещо сякаш е *предопределено* от съдбата? Съвсем очевидно е, че вие сте избраникът на провидението, който трябва да изясни този случай.

Поаро замислено я изучаваше. Беше странно, че вниманието му в действителност привлякоха невероятно проникателните ѝ светлосини очи. Те сякаш придаваха смисъл на иначе непоследователното ѝ поведение.

— Е, мисис... Клоуд, ако не се лъжа? — той се намръщи. — Струва ми се, че съм чувал това име...

Тя кимна енергично.

— Ах, да, бедният ми зет — Гордън. Беше много богат — често го споменаваха в печата. Загина преди повече от година по време на бомбардировка. За всички нас беше голям удар. Съпругът ми е негов по-малък брат. Лекар е. Доктор Лайънел Клоуд... Разбира се — добави тя, снишавайки глас, — той дори и не подозира, че мога да поискам съвет от вас. Мисля, че не би го одобрил. Според мен лекарите имат твърде материалистични схващания за нещата. Изглежда, свръхестественото остава скрито за тях по странен начин. Възлагат всички надежди само на науката. Но питам аз, какво е науката и какво може да стори тя?

Според Еркюл Поаро единственият възможен отговор на подобен въпрос се състоеше в подробно и изчерпателно изброяване, обхващащо Пастър, Листър, миньорската лампа на Хъмфри Дейви, удобствата на електричеството у дома и още няколко стотици сродни изобретения. Но мисис Лайънел Клоуд естествено не очакваше такъв отговор. Всъщност нейният въпрос, подобно на много други, беше по-скоро риторичен.

Той съвсем разумно се задоволи да попита:

— И по какъв начин смятате, че мога да ви помогна, мисис Клоуд?

— Вярвате ли в свръхестественото, мосю Поаро?

— По принцип съм католик — предпазливо отвърна той.

Мисис Клоуд отхвърли католическата вяра с усмивка на съжаление.

— Слепота! Църквата е сляпа, изпълнена с предразсъдъци и глупост. Не приема реалността и красотата на отвъдния свят.

— В дванадесет часа имам важна среща — заяви Поаро.

Забележката се оказа навременна. Мисис Клоуд се приведе напред.

— Веднага пристъпвам към същността на въпроса. Възможно ли е, мосю Поаро, да откриете изчезнал човек?

Поаро учудено повдигна вежди.

— Да, би било възможно — внимателно промълви той. — Но, скъпа мисис Клоуд, полицията ще свърши същата работа много по-лесно от мен. Тя разполага с всички необходими средства.

Мисис Клоуд отхвърли полицията със същия жест, с който бе отхвърлила и католическата църква.

— О, не, мосю Поаро, отвъдните сили ме насочиха именно към вас. Чуйте сега. Няколко седмици преди смъртта си зет ми Гордън се ожени за една млада вдовица — мисис Ъндърхей. Първият ѝ съпруг (бедното дете, всичко е толкова печално) бе обявен за мъртъв. Смъртта го застигна в Африка. Каква странна страна е Африка!

— Странен континент — поправи я Поаро. — Да, възможно е. В коя част...

Тя го изпревари:

— В Централна Африка. Родината на магьосниците вуду, на зомбитата...

— Зомбитата са в Уест Индия.

Мисис Клоуд продължи:

— ... на черната магия, на странни и тайни ритуали — страна, където човек може да изчезне и никога повече да не се чуе нищо за него.

— Възможно е, възможно е — съгласи се Поаро. — Но същото се отнася и за Пикадили Съркъс.

Мисис Клоуд отхвърли Пикадили Съркъс.

— Напоследък вече два пъти, мосю Поаро, осъществихме връзка с дух, който казва, че носи името Робърт. И посланието е едно и също. *Не е мъртъв...* Името ни озадачи, не познаваме никакъв Робърт. Помолихме за повече яснота и ето какво получихме. „Р. Ъ., Р. Ъ., Р. Ъ.“, а после „*Предайте на Р. Ъ.*“ „Да предадем на Робърт ли?“ — попитахме ние. „*Не, от_ Робърт. Р. Ъ.*“ — „Какво означава това Ъ?“ И

тогава, мосю Поаро, дойде най-важният отговор. „*Малко тъжно момче. Малко тъжно момче. Ха, ха, ха*“. Сега разбирате ли?

— Не — отвърна Поаро. — Нищо не разбирам.

Тя го изглежда със съжаление.

— Детската песничка „Малкото тъжно момче“. „Под купа сено дълбоко заспа — Ъндърхей^[2]“. Разбирате ли?

Поаро кимна. Въздържа се да попита защо името Робърт е изписано изцяло, за разлика от Ъндърхей, и защо е било необходимо да се прибегва до подобен елементарен начин на изразяване, напомнящ за агент на тайните служби.

— А името на снаха ми е Розалийн — завърши победоносно мисис Клоуд. — Сега разбирате ли? Всички тези Р-та са обърквачи. Но *смисълът* е съвсем ясен. „*Предайте на Розалийн, че Робърт Ъндърхей не е мъртъв*.“

— Аха, и вие предадохте ли й?

Мисис Клоуд изглежда леко се сепна.

— Хм... ами... не. Разбирате ли, хм, искам да кажа, хората са толкова *скептично настроени*. Сигурна съм, че и Розалийн не прави изключение. Пък и бедното дете може да се притесни. Да се чуди и да се мае къде е бил през всички тези години и с какво се е занимавал.

— И на всичко отгоре е „материализирал“ гласа си. Безспорно доста любопитен начин да съобщиш за съществуването си.

— Ах, мосю Поаро, вие не сте посветен в тези неща. Но откъде да знаем какви са *обстоятелствата*? Горкият капитан Ъндърхей (или майор Ъндърхей?) може би е пленник нейде из африканските дебри. Но ако е възможно да бъде *открит*, мосю Поаро! Ако може отново да се събере с любимата си Розалийн. Помислете си какво щастие би било за нея! О, мосю Поаро, аз бях *изпратена* при вас. Вие не можете, *не бива* да се опълчвате срещу повелята на отвъдния свят.

Поаро я изглежда замислено.

— Хонорарът ми — започна той кротко — е много висок. Бих казал изключително висок. А задачата, която ми предлагате да изпълня, няма да е никак лека.

— Боже мой, безспорно този факт е твърде неприятен. Със съпруга ми сме затруднени финансово, наистина сме много зле. Всъщност положението при мен е далеч по-трагично, отколкото смята съпругът ми. Купих няколко акции, вслушах се в гласа на

провидението, но засега те се оказват доста неизгодни — всъщност направо обезпокоителни. Непрекъснато се понижават и ми се струва, че в момента са просто непродаваеми.

Тя го погледна объркано със сините си очи.

— Не се осмелих да споделя със съпруга си. Съобщавам го на вас, за да имате представа за положението ми. Но, драги мосю Поаро, да събереш отново едно семейство — каква *благородна* мисия...

— Благородството, *chere Madame*^[3], няма да компенсира разносните по пътуването с параход, влак или самолет. Нито ще покрие таксите за дългите телеграми и разпитването на свидетели.

— Но ако се открие, ако се открие, че капитан Ъндърхей е жив, то тогава... тогава, мисля, твърдо мога да заявя, че ако това стане, няма да има трудности... тъъ... да възстановим вашите разходи.

— Охо, значи този капитан Ъндърхей е богат?

— Ами, е... Всъщност не... Но ви уверявам, давам ви честната си дума, че... че положението с парите няма да представлява никаква трудност.

Поаро бавно поклати глава.

— Съжалявам, мадам. Отговорът ми е отрицателен.

Не му бе много лесно да накара дамата да приеме отказа му.

Когато най-сетне тя си тръгна, Поаро потъна в мисли, като от време на време челото му леко се бърчеше. Вече си спомни защо името Клоуд му звучеше познато.

В паметта му изплува разговорът в клуба в деня на въздушното нападение — гръмният досаден глас на майор Портър, нареждащ неуморно една история, която никой не искаше да слуша.

Припомни си прошумоляването на вестник, внезапно увисналата челюст на майора и слисаното му изражение.

Смущаваше го обаче най-вече невъзможността да си състави мнение за припряната дама на средна възраст, която току-що си бе отишла. Разпалените приказки за отвъдното, неясните разсъждения, веещият се шал, огърлицата, подрънкваща около шията ѝ — всичко това някак не съответстваше на проникателността, проблеснала за миг в светлосините ѝ очи.

— Каква беше истинската причина за посещението ѝ? — каза си той. Хвърли поглед върху картичката на бюрото си и продължи: — Чудя се какво ли става в Уормсли Вейл?

Точно пет дни по-късно Поаро се натъкна на малко съобщение във вечерния вестник — отнасяше се за смъртта на мъж на име Инок Ардън. Мястото на произшествието бе Уормсли Вейл, старо малко селце, разположено на около три мили от известното игрище за голф в Уормсли Хийт.

Поаро отново произнесе на глас:

— Чудя се какво ли става в Уормсли Вейл...

[1] Град в Индия с приятен климат. Навремето там са живеели английски държавни служители. — Б.р. ↑

[2] Under the haystack (англ.). — „under“ означава под, а „haycock“ — купа сено, а името е Underhay. — Б.пр. ↑

[3] Скъпа мадам (фр.). — Б.пр. ↑

ПЪРВА КНИГА

ПЪРВА ГЛАВА

В Уормсли Хийт има игрище за голф, два хотела, няколко луксозни модерни вили с изглед към игрището, няколко магазина, ползващи се преди войната с твърде завидна репутация, както и железопътна гара.

От гарата в ляво се стрелваше главното шосе за Лондон, а вдясно през полята минаваше малка пътека, означена с надпис „Пешеходна алея към Уормсли Вейл“.

Сгушеното между обрасли с гори хълмове селце Уормсли Вейл беше пълна противоположност на Уормсли Хийт. В миналото миниатюрно старомодно пазарно градче, сега то бе западнало и се бе превърнало в село. Имаше една главна улица с къщи в стил, характерен за XVIII век, от двете ѝ страни, известен брой кръчми и няколко магазина със старомодни стоки. Човек оставаше с впечатлението, че селцето е отдалечено от Лондон поне на сто и петдесет мили, докато разстоянието беше само двайсет и осем мили.

Жителите на Уормсли Вейл до един бяха обединени от презрението си към шеметното разрастване на Уормсли Хийт.

В покрайнините бяха разположени няколко очарователни къщи с приятни старовремски градини. Именно в една от тези къщи, наречена Уайт Хаус, в ранната пролет на 1946 година се завърна Лин Марчмънт — демобилизирана от Женската спомагателна служба към военноморските сили.

На третата сутрин, след като се прибра у дома, тя се загледа през прозореца на спалнята си отвъд неподдържаната тревна площ към брястовете в ливадата и вдъхна с наслада ароматния въздух. Беше мека утрин, ухаеше на влажна пръст. Как ѝ бе липсвал този мирис през последните две години и половина.

Какво удоволствие да бъде отново вкъщи, тук, в собствената си малка спалня, за която често се бе сецала с носталгия по време на престоя си в чужбина.

Какво удоволствие да захвърли униформата и да облече пола от туид и плетен пуловер — нищо че молците явно не бяха бездействали

през войната!

Прекрасно беше, че вече не е в армията, че отново е свободна жена. И все пак задграничната служба ѝ бе доставила истинска радост. Работата не беше тягостна, а интересна, организираха се забави, падаше смях. Но все пак не липсваше досадата от установения ред, както и чувството, че ги водят като стадо. Това понякога пораждаше у нея отчаяно и неистово желание да избяга.

Така веднъж през едно горещо лято на изток с копнеж си бе спомняла за Уормсли Вейл, за скромната прохладна и приятна къща, а също и за скъпата си майчица.

Лин едновременно обичаше майка си и се дразнеше от нея. Далеч от къщи любовта заемаше централно място, а ядът бе напълно потушен или ако не, само внасяше допълнителна болезнена нотка в носталгията по дома. Милата ѝ майчица — можеше да бъде толкова влудяваща. Но какво ли не би дала да чуе някое от редовните жалостиви оплаквания на мама, отправени с тъничък гласец. Ах, само да се прибере и никога, *никога* вече да не напуска дома си!

И ето вече беше въвн от армията, свободна и отново в Уайт Хаус. От три дни се беше върнала обратно към цивилния живот. А вече я завладяваше някакво странно безпокойство и неудовлетворение. Всичко си беше непроменено, съвсем непроменено — и къщата, и мама, и Роули, и фермата, и цялата фамилия. Различна единствено бе самата тя — нещо, което не биваше да бъде така...

— Скъпа... — тъничкият вик на мисис Марчмънт се разнесе от стълбите. — Да поднеса ли на моето момиченце прекрасна закуска в леглото?

Лин рязко извика:

— Не, разбира се. Слизам.

„Защо трябва да се обръща към мен с «моето момиченце» — помисли си Лин. — Толкова е *глупаво!*“

Спусна се по стълбите и влезе в трапезарията. Закуската не бе особено обилна. Лин вече беше разбрала колко много време и усилия отнемаше снабдяването с хранителни продукти. Като се изключи една доста несериозна жена, която идваше сутрин четири пъти седмично, мисис Марчмънт сама се бореше с готвенето и чистенето. Когато роди Лин, тя бе почти на четиридесет години и сега здравето ѝ бе разклатено. Лин осъзна с известна тревога промяната във финансовото

им положение. Малкият, но редовен доход, който им беше напълно достатъчен преди войната, сега бе двойно по-малък поради данъците. Цени, разноски, такси — всичко беше скочило.

„Ето го храбрият нов свят“ — мрачно си мислеше Лин. Очите ѝ шареха по обявите във вестника. *„Бивша участничка в Женската спомагателна служба към военновъздушните сили търси длъжност, която изисква инициативност и активност.“* *„Девойка, уволнена от Женската спомагателна служба към военноморските сили, търси служба, за която са необходими организаторски способности и авторитет.“*

Енергичност, инициативност, управленчески способности — такива бяха предлаганите качества. Но какво се търсеше? Хора, които умеят да готвят, да чистят, които владеят прилично стенография. Хора с трудови навици, опитни, обещаващи да служат добре. Е, нея това поне не я засягаше. Пред Лин пътят се простираше гладък и равен. Женитба с братовчеда Роули. Бяха сгодени от седем години, точно преди да избухне войната. Но откакто се помнеше, тя бе предопределена да се омъжи за Роули. Изборът му на живот, свързан със селско стопанство, бе намерил мълчалив отклик у нея. Приличен живот — може би без вълнения, изпълнен с усилен труд, но те и двамата обичаха живота на открито и грижите за животните.

Е, все пак плановете им бяха малко по-различни — вуйчо Гордън винаги бе обещавал...

Гласът на мисис Марчмънт прекъсна мислите ѝ точно на място:

— Както ти писах, скъпа, това беше най-ужасният удар за всички нас. Гордън бе в Англия едва от два дни. Ние дори не бяхме го видели. Само ако не се беше отбивал в Лондон. Да беше пристигнал направо тук.

Да, само ако...

Далеч от дома, Лин остана потресена и силно скърбеше за смъртта на вуйчо си. Но едва сега истинското значение на случилото се започваше да ѝ се изяснява.

Откакто се помнеше, нейният живот и животът на всички от фамилията бе подвластен на Гордън Клоуд. Богатият, бездетен мъж бе взел всички роднини изцяло под крилото си.

Дори и Роули... Роули и приятелят му Джони Вавасур бяха започнали като съдружници управлението на фермата. Капиталът им не беше голям, но и двамата бяха изпълнени с надежда и енергия. А и Гордън Клоуд бе одобрил идеята.

С нея си бе позволил да сподели повече:

— Доникъде не можеш да стигнеш с една ферма, ако нямаш капитал. Но искам първо да установя дали момчетата наистина притежават желанието и енергията, необходими за успеха на начинанието. Ако им помогна веднага, ще минат години, преди да се уверя, че е така. Ако носят в себе си усета за тази работа, ако дейността им ме удовлетвори, то тогава, Лин, не бива да се тревожиш. Ще ги осигуря финансово както подобава. Така че гледай смело напред, моето момиче. Ти си точно съпругата, която приляга на Роули. Но пази в тайна това, което ти казвам.

Е, тя изпълни желанието му, но Роули сам усети благосклонния интерес от страна на вуйчо си. От него зависеше да докаже на старата лисица, че Роули и Джони представляват добра инвестиция за парите му.

Да, всички разчитаха на Гордън Клоуд. Не че членовете на фамилията бяха безделници или готованци — Джереми Клоуд беше шеф на адвокатска кантора, Лайънел Клоуд — лекар на частна практика.

Но трудовите делници бяха изпълнени със спокойната увереност, че зад тях стои солидна финансова опора. Никога не се налагаше да правят икономии или спестявания. Бъдещето бе осигурено. Гордън Клоуд, бездетният вдовец, щеше да се погрижи за всичко. Неведнъж ги бе уверявал, че това е негово задължение.

Овдовялата му сестра Адела Марчмънт бе останала да живее в Уайт Хаус, когато можеше спокойно да се премести в по-малък и полесен за поддържане дом. Лин посещаваше първокласни училища. Ако не беше избухнала войната, щеше да ѝ бъде предоставена възможност да завърши каквото и да било образование по неин избор, без да се желят парите. За всеобщо успокоение чековете на вуйчо Гордън се сипеха най-редовно и осигуряваха прилично съществуване.

Всичко бе толкова уредено, толкова *стабилно* и *сигурно*. И в един момент дойде напълно неочакваната женитба на Гордън Клоуд.

— Разбира се, мила — продължаваше Адела, — бяхме смаяни. Ако някога сме били сигурни в нещо, то това беше, че Гордън никога няма да се ожени повторно. Ако му липсваха роднини, разбирам.

„Да — помисли си Лин, — имал е достатъчно роднини. Понякога навярно дори са му били в повече.“

— Винаги е бил толкова мил — нареждаше мисис Марчмънт. — Е, може би тираничен в някои случаи. Не понасяше да се храни върху гола маса. Непрекъснато настояваше да слагам онези старомодни покривки. Всъщност даже веднъж ми изпрати от Италия най-прекрасната венецианска дантела, която съм виждала.

— Е, безспорно е действал според желанията си — отсече Лин. После добави с любопитство: — Как се е запознал с... втората си съпруга? Не си ми писала.

— О, мила, на някакъв параход или на самолет, нещо такова. Струва ми се, че е бил на път от Южна Америка за Ню Йорк. След всички тези години! След всички тези секретарки, машинописки, икономки и какви ли не още!

Лин се усмихна. Откакто се помнеше, целият персонал на Гордън Клоуд — секретарки, икономки и прочее — се подлагаше на най-щателни разследвания и съмнения.

Попита с интерес:

— Сигурно е хубава?

— Хм, лично аз, мила, смятам, че има доста *глупава* физиономия — каза Адела.

— Но ти не си мъж, мамо!

— Естествено — продължи мисис Марчмънт. — Бедното момиче претърпя тежка бомбардировка, след взрива изпадна в шок и наистина беше много зле със здравето. Според мен така и не успя да се възстанови напълно. Тя е просто кълбо от нерви, ако разбираш какво имам предвид. Понякога наистина ми изглежда малоумна. Едва ли някога щеше да се превърне в достойна спътница на горкия Гордън.

Лин отново се усмихна. Съмняваше се, че Гордън Клоуд е решил да се ожени за много по-млада жена заради интелектуалната връзка.

— Пък и, мила — понижи глас мисис Марчмънт, — не ми се ще да го казвам, но тя *не е* никаква лейди.

— Що за израз, мамо! Какво значение има това в днешно време?

— В провинцията все още има, мила — отвърна кротко Адела.
— Искам да кажа, че просто тя не е една от нас.

— Нещастното момиче!

— Повярвай ми, Лин, не мога да те разбера. Всички ние проявяваме *особено* старание да се държим любезно и учтиво и я приемаме заради Гордън.

— Значи сега тя е отседнала във Фъроубанк? — попита с любопитство Лин.

— Естествено. Къде другаде можеше да отиде, когато излезе от болницата? Лекарите ѝ препоръчаха да напусне Лондон. Тя е във Фъроубанк заедно с брат си.

— А *той* какво представлява?

— *Ужасен* младеж! — възкликна мисис Марчмънт. След кратка пауза подчерта: — *Крайно невъзпитан*.

За миг у Лин припламна искра на съчувствие. Помисли си: „Сигурно и аз на негово място *щях* да бъда крайно невъзпитана“.

— Как се казва? — попита тя.

— Хънтър. Дейвид Хънтър. Ирландец, струва ми се. Разбира се, никой не е чувал нищо за семейството им. Тя е била вдовица — мисис Ъндърхей. Не искам да бъда *коравосърдечна*, но как да не си зададеш въпроса — *що* за вдовица е тази, която тръгва да пътува от Южна Америка по време на война? Човек не може да не си помисли, че просто си е *търсела* богат съпруг.

— В такъв случай търсенето ѝ не е отишло напразно — отбеляза Лин.

Мис Марчмънт въздъхна.

— Всичко ми изглежда толкова необичайно. Гордън винаги е бил изключително проникателен човек. И не че жените не са се *домогвали* до него. Последната му секретарка например. Каква *наглост* наистина. Толкова ловко действаше, но все пак той се отърва.

Лин промълви двусмислено:

— Е, всеки човек си има своето Ватерло.

— На шейсет и две години — отвърна мисис Марчмънт. — Много опасна възраст. А и войната, предполагам, оказва влияние. Но не мога да ти опиша какъв *шок* бе за нас писмото му от Ню Йорк.

— Какво точно съобщаваше?

— Адресирано бе до Франсес. Наистина *не зная* защо точно до нея. Може би си е въобразявал, че поради възпитанието си тя ще прояви повече съчувствие. Пишеше, че вероятно ще бъдем изненадани, когато научим, че се е оженил. Станало съвсем внезапно, но бил уверен, че всички ще обикнем Розалийн. Какво *префърцунено* име, не мислиш ли, мила? Искам да кажа — толкова престорено. Животът ѝ бил доста труден, пишеше в писмото, и, макар и толкова млада, била преживяла много мъка. Наистина се борела с живота с удивителна смелост.

— Твърде успешен ход — промърмори Лин.

— О, да. Напълно съм съгласна. Толкова *често* чуваме подобни неща. Все пак да се чудиш на Гордън с неговия богат опит — но ето на, случи се. Тя има едни огромни очи — тъмносини с много черни зеници.

— Привлекателна ли е?

— О, да, безспорно е много *красива*. Въпреки че аз не харесвам точно този тип хубост.

— Естествено — кисело се усмихна Лин.

— Така е, мила. Наистина *можете*... Но всъщност кой ли може да обясни поведението им. И най-уравновесените понякога вършат невероятни глупости. Та по-нататък в писмото пишеше, че нито за миг не бива да мислим, че женитбата означава прекъсване на роднинските ни връзки. Гордън продължавал да носи лична отговорност за всеки един от нас.

— Но той така и не направи завещание след женитбата си? — вметна Лин.

Мисис Марчмънт поклати глава.

— Последното завещание е от 1940 година. Не съм запозната с подробностите, но навремето ни даде да разберем, че се е погрижил за всички, ако нещо се случи с него. Разбира се, след женитбата това завещание губи валидността си. Предполагам, че щеше да направи ново, когато се прибере, но просто не е имал време. Всъщност той загина в деня след завръщането си в Англия.

— И значи тя... Розалийн... получава всичко?

— Точно така. Старото завещание беше анулирано след повторния му брак.

Лин потъна в мълчание. Користта ѝ се простираше в рамките на нормалното, но щеше да бъде неестествено да не се възмути от сегашното положение на нещата. Усещаше, че то ни най-малко не се покрива с плановете, които Гордън Клоуд си бе правил. Можеше да завещае основната част от състоянието си на младата си съпруга, но при всички случаи би оставил нещо и за членовете на семейството си, които така силно бе уверявал, че са под негова опека. Непрестанно ги бе подтиквавал да не пестят, да не се грижат за бъдещето си. Чувала го бе да се обръща към Джереми: „Когато умра, ще станеш богат“. Често бе повтарял на майка ѝ: „Не се тревожи, Адела. Винаги ще бдя над Лин. Знаеш, че за нищо на света не бих искал да се изнесеш от този дом. Това е *твоят дом*. Изпращай на мен всички сметки за разходите по поддръжката му“. Бе насърчавал Роули да се захване с фермата. За Антъни, сина на Джереми, бе настоял да се запише в гвардията и редовно му отпускаше щедра издръжка. Лайънел Клоуд пък получи стимул да се отдаде на някакви медицински изследвания, които нямаше да доведат до незабавни резултати, свързани с печалба, и практиката му западна.

Мислите ѝ бяха прекъснати. С драматичен жест и с треперещи устни мисис Марчмънт измъкна цяла купчина от сметки.

— Погледни това — проплака тя. — Какво да *сторя*? Какво, за Бога, мога да сторя, Лин? Тази сутрин получих известие от банката, че съм превишила кредита си. Не разбирам *как* е станало. Толкова внимавах. Явно инвестициите ми не осигуряват вече предишните ни доходи. Повишение на данъците — така обясняват от банката. Ами всички тези жълти хартийки — застраховки за щети от войната и прочее. Човек трябва да ги плаща, независимо дали иска или не.

Лин пое сметките и ги прегледа. Не бяха свързани с разточителство. Включваха разходи за сменяне на плочите на покрива, за поправка на оградите, за нов кухненски бойлер и водопроводни тръби. Но възлизаха на значителна сума.

Мисис Марчмънт промълви сърцераздирателно:

— Сигурно ще трябва да се изнеса оттук. Но къде да отида? Наоколо не се предлагат малки къщи — просто *няма*. Ах, не искам де те тревожа с всички тези неща, Лин. Ти току-що се върна у дома. Но не зная какво да сторя. Наистина нямам понятие.

Лин се вгледа в майка си. Беше прехвърлила шейсетте. От край време си беше слаба и немощна жена. През войната бе давала подслон на хора, евакуирани от Лондон, бе им готвила и чистила, бе работила към Женската доброволна служба — правеше мармалади, помагаше в кухнята на училището. Неуморно се бе трудила по четиринайсет часа — за разлика от приятния, сладък живот преди войната. Лин осъзнаваше, че майка ѝ вече е на ръба на силите си. Уморена и изплашена за бъдещето.

У Лин се надигна тиха ярост и тя бавно попита:

— Не може ли... тази Розалийн да помогне?

Мисис Марчмънт се изчерви.

— Ние нямаме право на нищо, на абсолютно нищо.

Лин остро възрази:

— Мисля, че имаме поне морално право. Вуйчо Гордън винаги ни е помагал.

Мисис Марчмънт поклати глава и промълви:

— Неуместно е, мила моя, да молим за услуга, и то хора, които не харесваме особено. А и във всеки случай този неин брат никога няма да ѝ разреши да ни отпусне и едно пени. — После добави, като смени нотката на доблест с чисто женска злоба: — Ако въобще ѝ е брат!

ВТОРА ГЛАВА

Франсес Клоуд внимателно се вгледа в съпруга си, седнал на масата срещу нея.

Франсес беше на четиридесет и осем години. Слаба като хрътка жена, която изглеждаше чудесно в костюм. Лицето ѝ притежаваше някаква дръзка, вече увяхваща хубост. Не носеше грим, само едва загатнато червило. Джереми Клоуд бе слаб сивокос мъж на шейсет и три години, със суха, безизразна физиономия. Тази вечер лицето му бе по-безизразно от обикновено. Един бърз поглед от страна на Франсес бе достатъчен, за да го долови.

Петнайсетгодишната прислужница сновеше около масата и подреждаше чиниите. Отчаяният ѝ взор бе устремен към Франсес. Щом тя лекичко се намръщваше, момичето едва не изпускаше приборите, един одобрителен поглед, и то засияваше от щастие.

Обитателите на Уормсли Вейл завистливо отбелязваха, че ако някой има истински прислужници, то това е Франсес Клоуд. Не ги подкупваше с твърде високи надници и бе много взискателна, но топлите ѝ похвали за положените усилия, както и заразителната ѝ енергичност превръщаха домашните задължения в дейност творческа и съкровена. Тя дотолкова бе свикнала да има прислуга около себе си, че несъзнателно го приемаше като даденост и ценеше добрия готвач или прислужница не по-малко от добрия пианист.

Франсес Клоуд бе единствената дъщеря на лорд Едуард Трентън, който тренираше конете си в околностите на Уормсли Хийт. Пълното му разоряване бе сметнато от посветените в неговите дела за милостиво спасение от по-лоша участ. Носеха се слухове за коне, претърпели пълен провал на състезанията в най-неочаквани моменти, клюки за предприето разследване от жокейския клуб. Но лорд Трентън успя да запази репутацията си почти неопетнена и постигна задоволително споразумение с кредиторите си, което му позволи да изживее остатъка от дните си в Южна Франция далеч по-охолно, отколкото му позволяваха възможностите. За неочаквано благоприятното стечение на обстоятелствата лордът дължеше

благодарност на уменията и специалните усилия на своя адвокат Джереми Клоуд. Клоуд бе сторил далеч повече от нормалните задължения на един адвокат към клиента си и дори бе платил гаранции от собствения си джоб. Освен това бе демонстрирал силно възхищение от Франсес Трентън и когато му дойде времето и бащините ѝ проблеми напълно бяха решени, Франсес стана мисис Джереми Клоуд.

С какви чувства встъпи тя в този брак никой никога не разбра. Единственото, което можеше да се каже, бе, че се справи блестящо със своята част от сделката. Прояви се като пълноценна и вярна съпруга на Джереми, грижлива майка на сина му. Всячески защитаваше интересите на мъжа си и никога не показва, че женитбата ѝ е била нещо друго, освен проява на собствената ѝ свободна воля.

В отговор членовете на фамилията Клоуд се отнасяше с изключително уважение и възхищение към Франсес. Гордееха се с нея, съобразяваха се с преценките ѝ, но нито един от тях не се чувстваше достатъчно близък с нея.

Никой не знаеше мнението на самия Джереми Клоуд за брака му, защото всъщност на никого не беше известно какво точно мисли и чувства той по какъвто и да било въпрос. Хората го наричаха „сухар“. Репутацията му като човек и адвокат бе много висока. Кантората „Клоуд, Брънскил и Клоуд“ никога не се заемаше със съмнителни дела. Не бяха блестящи, но всички ги смятаха за доста солидна кантора. Преуспяваха в работата и семейството на Джереми живееше в прекрасна къща в стил, характерен за XVIII век, съвсем близо до Маркет Плейс. Поддържаха голяма градина, където напролет овощките образуваха море от бели цветчета.

След вечерята Франсес и Джереми се преместиха в една стая с изглед към градината. Една, петнайсетгодишната прислужница, поднесе кафето. Дишането ѝ бе учестено и развълнувано.

Франсес си наля малко кафе в чашката. Беше горещо и силно. Отпи и се обърна с похвала към Една:

— Кафето е превъзходно, Една.

Момичето порумения от удоволствие и излезе, като тайничко се чудеше на хорския вкус. По нейно мнение кафето трябваше да бъде с блед кремав оттенък, много сладко и с голямо количество мляко.

В стаята с изглед към градината семейството отпиваше от кафето — черно и без захар. По време на вечерята бяха водили лек,

неангажиращ разговор — за познати, които бяха срещнали, за завръщането на Лин, за перспективите на земеделието в близко бъдеще. Но сега, останали насаме, и двамата мълчаха.

Франсес се облегна назад в креслото и впери поглед в съпруга си. Джереми явно не усещаше, че тя го наблюдава. Прокара дясната си ръка по горната си устна. Макар и да не го съзнаваше, този жест бе характерен за него при силно вътрешно вълнение. Франсес го бе забелязала само няколко пъти — когато синът им Антъни беше още малък и лежеше тежко болен; докато се притесняваше за решението на съда по важно дело; при избухването на войната в очакване да чуе официалното съобщение по радиото и при известието за кончината на Антъни след последния му отпуск.

Франсес помисли малко, преди да заговори. Семейният им живот бе щастлив, но те рядко обсъждаха проблемите си. Тя уважаваше неговата сдържаност, както и той нейната. Дори при пристигането на телеграмата, известяваща за смъртта на Антъни, нито един от двамата не рухна.

Той я прочете, а после погледна жена си. Тя само попита: „Това ли е?“

Джереми кимна с глава, прекоси стаята и сложи телеграмата в протегнатата ѝ ръка.

За миг останаха безмълвни. После той каза: „Бих искал да мога да ти помогна, скъпа“. А тя отвърна с твърд глас, без да пролее нито една сълза, само усети ужасяваща празнота и болка: „За теб е не по-малко мъчително“. Той я погали по рамото: „Да, така е...“ После се запъти към вратата с леко залитаща походка, но все пак се владееше. Изглеждаше толкова състарен докато излизаше с думите: „Няма какво да се каже... всичко е безполезно...“

Тя му беше благодарна, благодарна от сърце, защото разбираше всичко толкова добре. Разкъсваше се от жал за него, прозряла внезапното му състаряване. Загубата на сина ѝ вкамени част от душата ѝ, пресуши елементарното чувство за доброта. Стана по-експедитивна и по-енергична от всякога. Хората понякога малко се плашеха от безмилостния ѝ здрав разум...

Джереми отново постави пръст върху устните си — предпазливо и нерешително. Франсес заговори отривисто от другия край на стаята:

— Случило ли се е нещо, Джереми?

Той се стресна. Чашата с кафе едва не се изплъзна от ръката му. После се съвзе и бавно я постави на подноса. Погледна я в очите.

— Какво искаш да кажеш, Франсес?

— Питам те, случило ли се е нещо?

— Какво може да се е случило?

— Глупаво ще бъде да правя догадки. Предпочитам ти да ми кажеш — гласът ѝ бе безизразен и делови.

Той заяви неубедително:

— Нищо не се е случило...

Франсес не отвърна. Само изчакваше. Отхвърли отрицанието му — звучеше толкова несъстоятелно. Той я погледна нерешително.

За миг невъзмутимата маска падна и Франсес съзря такава болезнена агония в изражението му, че едва не възкликна гласно. Всичко стана за секунда, но тя не се съмняваше в това, което беше видяла. Заговори тихо и равно:

— Мисля, че ще е по-добре да ми кажеш...

Той въздъхна — дълбока и мъчителна въздишка.

— Естествено рано или късно ще трябва да научиш — заяви той. И за нейно най-голямо изумление добави. — Страхувам се, че си сключила не особено добра сделка, Франсес.

Тя отмина без коментар неясния намек и се залови направо със същността на въпроса:

— За пари ли става дума?

Сама не усети защо постави парите на първо място. Нямаше особени признаци за недостиг на финанси, освен нормалните за следвоенно време ограничения. Кантората беше с намален персонал и се справяше малко по-трудно с купищата дела, но навсякъде положението беше същото, а и през последния месец някои от служителите им отново се върнаха на работа, след като ги освободиха от армията. Проблемът можеше да бъде и болест, която Джереми криеше — напоследък цветът му не беше здрав, претоварваше се с работа и изглеждаше преуморен. Но въпреки всичко интуицията ѝ подсказваше за финансови затруднения и явно бе на прав път.

Съпругът ѝ кимна утвърдително.

— Разбирам.

За момент Франсес замълча, потънала в мисли. Лично нея въобще не я бе грижа за парите, но усещаше, че Джереми не е

способен да го осъзнае. За него парите означаваха сигурен свят — стабилност, задължения, точно определено място и статут в живота.

За нея парите представляваха играчка, подхвърлена в нечий скют за залъгалка. Тя бе родена и израснала в атмосфера на финансова нестабилност. Имаше чудесни периоди, когато конете отговаряха на очакванията и надеждите. Имаше и трудни времена, когато търговците повече не му отпускаха кредити и лорд Трентън бе тласкан към срамни и позорни маневри, за да предотврати появяването на съдебния пристав на прага на дома си. Веднъж бяха изкарали цяла седмица само на сух хляб и бяха отпратили всички слуги. Друг път в детството ѝ съдия-изпълнителят бе прекарал три седмици в къщата им. Франсес бе сметнала въпросния съдия за много приятен човек, особено в игрите, а и той притежаваше неизчерпаем запас от историйки за собствената си малка дъщеричка.

При липса на пари човек просто ги намираще отнякъде или заминаваше в чужбина, или живееше известно време на гърба на приятели и роднини. Или пък все някой подпомагаше закъсалия със скромнен заем...

Но докато изучаваше съпруга си, Франсес осъзна, че в света на фамилията Клоуд подобни похвати бяха недопустими. Там човек не просеше, не вземаше заеми и не живееше на чужд гръб (и съответно очакваше същото и от страна на околните).

Франсес изпитваше огромно съжаление към Джереми, а и известно чувство на вина заради собствената си невъзмутимост. Потърси спасение в практичната страна на въпроса.

— Дали ще се наложи да продадем всичко? Кантората ще фалира ли?

Джереми Клоуд премигна и тя усети, че е прекалено делова.

— Скъпи — добави нежно, — моля те, кажи ми. Не мога повече да правя догадки.

Клоуд неловко започна:

— Преди две години преживяхме доста тежка криза. Младият Уилямс, сигурно го помниш, избяга с известна сума и се укри. Никак не ни беше лесно да се изправим отново на крака. А после възникнаха и някои трудности в резултат от позициите ни в Далечния изток, след Сингапур...

Тя го прекъсна:

— Да не се ровим в причините, те вече са без значение. Изпаднахте в тежко положение. И не успяхте да се измъкнете, така ли?

Той отвърна:

— Разчитах на Гордън. Той щеше да оправи нещата.

Франсес нетърпеливо въздъхна.

— Естествено. Нямам никакво намерение да обвинявам бедния човек — в края на краищата напълно нормално е да си загубиш ума по една красавица. И защо да не се ожениш за нея, щом имаш желание? Но това, че загина при въздушното нападение, бе просто малшанс. Нищо не успя да уреди — нито изготви ново завещание, нито въведе ред в делата си. Истината е, че човек и за миг не си представя, без значение каква опасност го грози, че точно той ще загине. Бомбата винаги поражда някой друг!

— Аз много обичах Гордън и се гордеех с него — заяви братът на Гордън Клоуд. — Смъртта му бе катастрофа за мен. Пък и точно в такъв момент, когато... — той замълча.

— Напълно разорени ли ще бъдем? — интересува се нещо Франсес.

Джереми Клоуд ѝ отправи поглед, изпълнен с отчаяние. Макар и тя да не го съзнаваше, за него щеше да е значително по-леко, ако крахът му бъде приет със сълзи и паника. А нейният хладен рационален интерес го смазваше напълно. Дрезгаво процеди:

— По-лошо е...

Наблюдаваше я как седи неподвижно и премисля чутото. Каза си наум: „След минута ще ѝ съобща всичко. Ще узнае какво съм сторил... Трябва да го научи. Може би в първия миг няма да повярва.“

Франсес си пое дъх и се облегна назад в креслото.

— Разбирам — отвърна тя. — Финансови злоупотреби. Или ако не точно това, то нещо от рода на престъплението на младия Уилямс.

— Така е, но този път... разбираш ли... аз нося отговорност. Използвах капитали, поставени под попечителство, които бяха поверени на мен. Досега успях да прикрия действията си, но...

— Но сега всичко ще излезе на бял свят?

— Да, освен ако успея да събера необходимата сума и то в най-кратък срок.

Никога до този момент не бе изпитвал по-голям срам. Как щеше да го приеме Франсес?

Поне засега го приемаше съвсем хладнокръвно. Но Джереми знаеше, че тя никога няма да тръгне да прави сцени. Никакви упреци, никакво порицание.

Тя поглади бузата си и леко се смръщи.

— Колко жалко, че не разполагам с никакви собствени средства.

— Е, имаш брачен договор, осигуряващ имуществото на съпругата, но... — не довърши той.

— Но то вече е отишло — отнесено промълви Франсес.

Джереми не пророни нито дума. После мъчително произнесе:

— Съжалявам, Франсес. Не мога да ти опиша колко съжалявам. Сключила си не особено добра сделка.

Тя остро го изглежда.

— Преди малко каза същото. Какво имаш предвид?

Джереми сковано изрече:

— Когато прояви добрината да се омъжиш за мен, ти имаше пълното право да очакваш... хм, сигурност, живот без мъчителни тревоги.

Тя го гледаше с искрено недоумение.

— За Бога, Джереми! Защо, за Бога, си мислиш, че се омъжих за теб?

Той се опита да се усмихне.

— Винаги си била най-вярната и най-преданата съпруга, мила моя. Но едва ли мога да се лаская, че щеше да приемеш предложението ми при... тъъ... по-различни обстоятелства.

Тя се втренчи в него и внезапно избухна в смях.

— Ах, ти, стари разбойнико! Какво прекрасно сантиментално съзнание се крие зад адвокатската ти фасада. Наистина ли смяташ, че съм се омъжила за теб с цената да спася татко от хищниците или от интригите в жокейския клуб, или от каквото и да било друго?

— Ти много обичаше баща си, Франсес:

— Да, бях му доста предана. Татко беше такъв чаровник, страхотно удоволствие беше да се живее с него. Но винаги съм знаела, че е голям мошеник. И ако си мислиш, че съм се продала на семейния адвокат, за да спася татко от това, което той непрестанно си навличаше, значи така и не си разбрал най-важното нещо у мен. Изобщо не си го разбрал!

Тя не сваляше поглед от него. Колко странно, мислеше си, да си омъжена за някого повече от двайсет години и да не знаеш какво става в главата му. Но как можеше да знае, след като характерът му беше коренно различен от нейния? Романтична натура, естествено добре замаскирана, но дълбоко в същността си романтична. Помисли си:

„Всички тези романчета от Стенли Уейман в спалнята му? Те трябваше да ми подсказват. Бедното ми, мило глупаче.“

Гласно заяви:

— Омъжих се за теб, защото бях влюбена, разбира се.

— Влюбена в мен? Но какво можеше да те плени у мен?

— Честно да ти кажа, Джереми, сама не зная. За мен ти беше такава *промяна*, толкова различен от компанията на татко. Никога не говореше за коне. Нямах представа до каква степен ми бяха писнали конете и прогнозите около курса на залаганията за купата Нюмаркет. Ти дойде на гости една вечер, помниш ли, а аз седнах до теб и те попитах какво е биметализъм. И ти ми каза, наистина ми каза. Е, обяснението ти запълни цялата вечеря — шест блюда. Тогава имахме пари и бяхме наели френски готвач!

— Сигурно ти е било дяволски отегчително — отвърна Джереми.

— Напротив. Останах очарована. Дотогава никой не се бе отнасял сериозно към мен. А ти бе толкова вежлив и все пак въобще не ме поглеждаше и не даваше вид, че ме смяташ за хубава или нещо от този род. Така се амбицирах! *Заклех се*, че ще те накарам да ме забележиш.

Джереми Клоуд мрачно заяви:

— Веднага те забелязах. Когато се прибрах вкъщи, не можах да мигна цяла нощ. Ти носеше синя рокля на цветчета от метличина...

За минута-две настъпи мълчание. Джереми се прокашля.

— Е, всичко бе толкова отдавна...

Франсес незабавно се постара да разсее смущението му.

— А ето ни днес — семейна двойка на средна възраст, изпаднала в затруднения, търсеща най-удачен изход от положението.

— След всичко, което ми довери, Франсес, този позор ми се струва хиляди пъти по-голям...

Тя го прекъсна:

— Нека си изясним нещата. Ти се извиняваш за това че си нарушил закона. Може да те съдят, да влезеш в затвора. (Той трепна.)

Не желая да се стига дотам. Ще се боря с всички сили, за да го предотвратя, но само не мисли, че се възмущавам от нравственото ти падение. Не забравяй, че моето семейство не тачеше моралните ценности. Въпреки чара си, татко беше мошеник. Имах и един братовчед Чарлс. Потулиха аферите му и не го дадоха под съд, а го натириха някъде из колониите. Друг мой братовчед, Джералд, пък като студент в Оксфорд бе подправил чек. Но отиде да се бие във войната и го наградиха посмъртно с орден „Кръст на Виктория“ за изключителна смелост и преданост към хората му, както и за невероятна издръжливост. Опитвам се да те убедя, че човешката природа е такава, хората не са нито много лоши, нито много добри. Съмнявам се дали и аз самата съм много честна и почитена. Може би просто не съм имала изкушения, за да бъде различна. Но това, което зная е, че не ми липсва кураж и (тук тя му се усмихна) *вярност*.

— Скъпа!

Той се изправи и тръгна към креслото ѝ. Надвеси се и докосна с устни косите ѝ.

— Е, а сега — попита с усмивка дъщерята на лорд Трентън — какво ще правим? Да съберем пари отнякъде?

Лицето на Джереми отново застина.

— Просто не виждам откъде.

— Ипотека на къщата. О, да — добави бързо тя, — това вече е направено. Колко съм глупава. Явно си разгледал всички възможни варианти. Значи тогава остава да измъкнем пари от някого. Към кого можем да се обърнем? Струва ми се, че има само една възможност — вдовицата на Гордън, Розалийн, за която не знаем нищо.

Джереми поклати глава в знак на съмнение.

— Сумата е твърде внушителна... Наличните ѝ средства няма да ни стигнат. Докато е жива, основният капитал е под попечителство.

— Не знаех, че е така. Мислех, че е пълновластен наследник. А в случай че умре, какво става?

— Всичко се наследява от най-близките кръвни роднини. Тоест дели се между мен, Лайънел, Адела и сина на Морис — Роули.

— Значи се пада на нас... — бавно произнесе Франсес.

Сякаш нещо премина през стаята — струя студен въздух или недоизказана мисъл...

Франсес продължи:

— Не си ми споменавал нищо... Мислех, че всичко е нейно завинаги. Че може да го завещае, на когото поиска.

— Не е така. Според закона от 1925 година, засягащ липсата на завещание...

Франсес едва ли чу юридическото разяснение. Когато то свърши, тя каза:

— Нас лично това почти не ни засяга. Отдавна ще бъдем мъртви, а тя ще е едва на средна възраст. На колко години е сега? На двайсет и пет или двайсет и шест? Вероятно ще доживее до седемдесет.

Джереми нерешително заяви:

— Можем да я помолим за заем. Ще изтъкнем роднинските връзки. Не е изключено да се окаже щедро и отзивчиво момиче. Всъщност ние знаем толкова малко за Розалийн.

Франсес допълни:

— Във всеки случай поне се отнасяме прилично с нея. Не сме зловни като Адела. Може и да откликне.

Съпругът ѝ предпазливо подметна:

— Но не бива да има какъвто и да било намек за... тъъ... неотложността на положението.

Франсес нетърпеливо го прекъсна:

— Не, разбира се. Лошото е обаче, че проблемът не е в самото момиче. Тя е изцяло подвластна на брат си.

— Твърде непривлекателен младеж — заяви Джереми Клоуд.

Внезапна усмивка озари лицето на Франсес.

— О, не — възрази тя, — привлекателен е. Дори *много* привлекателен. И доста безскрупулен, струва ми се. Но в това отношение и аз не падам по-долу.

Усмивката ѝ застина. Франсес вдигна поглед към съпруга си.

— Няма да се предадем, Джереми. Не може да не открием някакъв начин... пък дори и ако трябва да ограбим банка!

ТРЕТА ГЛАВА

— Пари! — отсече Лин.

Роули Клоуд кимна. Той бе едър, як младеж със загоряла кожа, дълбоки сини очи и много светла коса. Излъчваше някаква мудност — по-скоро придобита, отколкото вродена. Прибързаността при него беше заменена с отмереност.

— Да — въздъхна той. — В днешно време изглежда всичко се свежда до пари.

— Но аз си мислех, че селскостопанските работници не са пострадали особено през войната.

— Е, да, но и това не е кой знае от каква полза. Точно след една година ще се върнем там, откъдето започнахме — повишаване на цените, нежелание и недоволство сред работниците и въобще никой няма да знае какво иска. Освен ако наистина не развиваш стопанство в голям мащаб. Старият Гордън ги разбираше тези неща. Именно тогава щеше да се намеси.

— А сега? — попита Лин.

Роули се усмихна мрачно.

— А сега мисис Гордън заминава за Лондон и харчи по няколко хилядарки за едно палто от визон.

— Не е честно, отвратително е!

— Че защо? — той направи кратка пауза. После продължи: — И аз имам желание да ти подаря кожено палто, Лин.

— Какво представлява тя, Роули? — Лин искаше да чуе обективна оценка.

— Ами ще я видиш довечера на празненството у вуйчо Лайънел и леля Кати.

— Да, ще я видя, но искам да чуя *твое* мнение. Мама твърди, че била леко малоумна.

Роули се замисли.

— Е, не бих казал, че интелектът е силната ѝ страна. Но ми се струва, че тя само се прави на малоумна, а всъщност е изключително внимателна.

— Внимателна ли? И в какво внимава толкова?

— Не зная, просто внимава. Главно, струва ми се с произношението си. Има доста силен провинциален акцент, а и внимава кой прибор да използва при хранене. Стреми се да не се обърка с някоя литературна алюзия по време на разговор — такива работи.

— Значи всъщност наистина е... доста необразована?

Роули се ухили.

— Е, не е дама, ако това имаш предвид. Има великолепни очи и прекрасна кожа. Предполагам, че именно тези неща са пленили стария Гордън, а също и удивителната ѝ способност да изглежда непретенциозна. *Надали* е преструвка, но знае ли човек! Просто си стои безмълвно и се оставя във властта на Дейвид.

— Дейвид?

— Брат ѝ. За него мога да твърдя, че е наясно с всякакви машинации — заяви Роули. После добави: — Май не ни обича много.

— Че защо да ни обича? — рязко попита Лин. После продължи, като съзря леко изненаданото изражение на Роули: — Искам да кажа, че *ти* също не го обичаш, нали?

— Естествено. Както и ти. Той просто не е наш тип.

— Ти не знаеш кого обичам и кого не, Роули. През последните три години обиколих доста свят. Мисля... мога да кажа, че мирогледът ми се разшири.

— Е, да, безспорно си видяла повече свят от мен.

Роули го каза тихо, но Лин остро го стрелна с поглед.

Нещо се криеше зад думите, промълвени с равен тон.

Той отвърна на погледа ѝ, но лицето му остана безизразно. Винаги бе дяволски трудно да отгатнеш какво точно мисли Роули.

Колко е объркан светът, всичко е с главата надолу, мислеше си Лин. Обикновено мъжът отиваше на война, а жената оставаше вкъщи. При тях ролите бяха разменени.

Роули и Джони бяха съдружници. Единият трябваше да отиде да се бие, а другият по необходимост да остане в стопанството. Хвърляха чоп и се падна на Джони да замине. Убиха го почти веднага — в Норвегия. По време на цялата война Роули не се бе отдалечавал на повече от миля-две от фермата.

А Лин бе обикаляла из Египет, Северна Африка, Сицилия. Често бе попадала на огневата линия.

И ето я сега Лин, завърнала се от войната, а Роули — стоял през цялото време вкъщи.

Внезапно се запита дали не му беше криво. На устните ѝ се появи нервна усмивка:

— Нещата понякога изглеждат малко наопаки, не мислиш ли?

— О, не зная — Роули се взираше с празен поглед в полето. — Зависи.

— Роули... — тя се поколеба. — Криво ли ти е... искам да кажа... Джони...

Студеният му, безизразен поглед я накара да се опомни.

— Хайде да не забъркваме сега Джони. Войната свърши и аз извадих късмет.

— Късмет, че не се падна на теб да заминеш ли? — нерешително попита Лин.

— Страхотен късмет, не смяташ ли?

Тя не знаеше как да приеме тези думи. Тонът му бе равен, с жлъчни нотки. После добави с усмивка:

— Но, разбира се, на жените от армията ще им е трудно да се привържат отново към дома.

Лин раздразнено отвърна:

— О, не ставай глупак, Роули.

Но защо се дразнеше? Нямаше причина... или всъщност в думите му имаше известна доза истина, която засягаше оголен нерв някъде в нея.

— Добре — съгласи се Роули. — Да се надявам ли тогава, че можем да обсъдим нашата женитба? Освен ако не си променила мнението си по въпроса?

— Разбира се, че не съм го променила. От къде на къде?

Той отговори двусмислено:

— Човек никога не знае.

— Струва ти се, че съм... — Лин се запъна.

— „Различна“?

— Не съвсем.

— А може би *ти* си променил мнението си?

— О, не. *Не* съм го променил. Толкова малко промени стават тук, във фермата, нали знаеш.

— Добре тогава — отвърна Лин с усещането за настъпваща криза в отношенията им, — да се оженим. Когато кажеш.

— Някъде през юни?

— Добре.

Настъпи мълчание. Решението беше взето. Против волята си, Лин изпита тягостно униние. Роули си беше Роули — винаги един и същ. Предан, сдържан, умерен в твърденията си.

Обичаха се. Винаги се бяха обичали. Никога не говореха много за любовта си — защо трябва първа да започват?

Ще се оженят през юни, ще заживеят в Лонг Уилоус^[1] (име, което винаги бе харесвала) и тя никога повече няма да пътува надалеч. Да пътува в смисъла, който влагаше сега в тези думи. Вълнението при вдигането на стълбата, развъртането на витлата, тръпката при отделянето на самолета от земята и издигането му нагоре във висините, очертаващите се контури на непознатите брегове, мирисът на душен прах, парафин и чесън... Неспирното бърбрене на чужди езици, екзотичните цветя — червени коледни звезди, издигащи се гордо в прашните градини... Опаковането и разопаковането на багажа, следващата спирка по пътя...

Край на всичко това. Войната бе свършила. Лин Марчмънт бе отново у дома. Морякът се прибра у дома от морската шир... Но аз не съм вече същата Лин, която тръгна на път, мислеше си тя.

Вдигна поглед и видя, че Роули втренчено я наблюдава...

[1] Плачещи върби (англ.). — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Празненствата на леля Кати винаги бяха едни и същи. Те се отличаваха с припряност и аматьорство — качества, характерни за самата домакиня. Доктор Клоуд имаше вид на човек, който едва съдържа раздразнението си. Отнасяше се към гостите с неизменна учтивост, но създаваше впечатление, че полага немалко усилия.

На външност Лайънел Клоуд не се отличаваше особено от брат си Джереми. Бе слаб сивокос мъж, но му липсваше невъзмутимостта, присъща на адвокатите. Движенията му бяха резки и припрени. Нервността и раздразнителността му се приемаха като обида от много от неговите пациенти и те оставаха слепи за истинските му умения и за вродената му доброта. Проявяваше жив интерес към медицинските изследвания, а хобито му бе да изучава употребата на билки от най-ранно минало до наши дни. Докторът притежаваше ярък интелект и трудно понасяше приумиците на жена си.

Макар че Лин и Роули винаги се обръщаха към мисис Джереми Клоуд с „Франсес“, мисис Лайънел Клоуд си оставаше неизменно „леля Кати“. И двамата я обичаха, но намираха, че е доста смешна.

„Празненството“ привидно бе организирано по повод завръщането на Лин у дома, но всъщност си беше чисто семейна история.

Леля Кати радушно приветства племенницата си:

— Толкова красива и загоряла изглеждаш, мила моя. Египет явно си е казал думата. Прочете ли книгата за предсказанията за египетските пирамиди, която ти изпратих? Толкова е интересна. Наистина обяснява всичко, не мислиш ли?

Появата на мисис Гордън Клоуд и брат ѝ спаси Лин от отговора.

— Розалийн, това е племенницата ми Лин Марчмънт.

Лин погледна вдовицата на Гордън Клоуд с добре прикрит интерес.

Да, момичето, което се бе омъжило за стария Гордън заради парите му, наистина беше прекрасно. Роули също излезе прав с твърдението си, че излъчва някаква невинност. Черна коса, падаща на

едри вълни, ирландски сини очи с много черни зеници, полуотворени устни.

Всичко останало по нея бе лукс. Роклята, бижутата, маникюрът, коженото наметало. Имаше доста хубава фигура, но не умееше да носи скъпи дрехи. Не ѝ стояха така, както биха изглеждали върху Лин Марчмънт, дори и ако разполагаше само наполовина с нейните възможности! (Но никога няма да имаш този шанс, прошепна ѝ вътрешният глас.)

— Приятно ми е — каза Розалийн Клоуд. Обърна се плахо към мъжа отзад и го представи: — Това... това е моят брат.

— Приятно ми е — кимна Дейвид Хънтър.

Той бе слаб, елегантен младеж с черна коса и черни очи. Лицето му бе мрачно, дръзко и дори леко безочливо.

Лин веднага разбра защо всички от фамилията толкова го ненавиждат. В чужбина се беше сблъсквала с мъже от този тип. Безразсъдни, дори опасни. Мъже, на които не може да се разчита. Мъже, които съставят свои закони и пренебрегват общоприетите. Мъже, които при атака се оказват безценни, а извън огневата линия докарват началниците си до лудост.

Лин словоохотливо се обърна към Розалийн:

— Харесва ли ви имението Фъроубанк?

— О, великолепно е! — отвърна Розалийн.

Дейвид Хънтър се изсмя леко подигравателно.

— Горкият Гордън добре го е спретнал. Не е пожалил средства.

Това бе самата истина. Когато Гордън бе решил да се засели в Уормсли Вейл или по-скоро да прекарва там известен период от напрегнатото си всекидневие, той предпочете да си построи къща. Беше твърде изявен индивидуалист, за да хареса нещо, носещо отпечатъка на чужди хора.

Нае млад архитект със съвременен поглед и му даде свобода на действията. Половината Уормсли Вейл намираше къщата за ужасна. Хората не одобряваха боядисаните в бяло ъгловати форми, вградените мебели, плъзгащите се врати и стъклените маси и столове. Единствената част, която се радваше на всеобщо и искрено възхищение, бяха баните.

В думите на Розалийн „великолепна е“ звучеше страхопочитание. Смехът на Дейвид я накара да се изчерви.

— Вие сте бившата доброволка от Женската спомагателна служба към военноморските сили, нали? — обърна се Дейвид към Лин.

— Да.

Изглежда я преценяващо от горе до долу и по неизвестна причина тя се обля в руменина.

Лея Кати отново изникна внезапно. Притежаваше чудното свойство да се материализира в пространството. Навярно го бе усвоила по време на многобройните спиритически сеанси, в които участваше.

— Масата е сложена! — възкликна задъхано тя. После вмъкна между другото: — Не мога да кажа, че вечерята е особено богата. Хората не бива да *очакват* прекалено много. Всичко е толкова трудно, нали? Мери Луис ми довери, че всяка седмица дава по десет шилинга на рибаря, за да не я забравя. За мен това е непристойно.

Доктор Лайънел Клоуд говореше нещо с Франсес Клоуд и от време на време долиташе нервният му смях:

— О, стига, Франсес, не очакваш от мен да повярвам, че наистина смяташ така, нали? Хайде да сядаме на масата.

Всички влязоха в занемарената и неугледна трапезария. Джереми и Франсес, Лайънел и Катрин, Адела, Лин и Роули. Семейно тържество на фамилията Клоуд — с двама външни участници. Защото макар че носеше името Клоуд, Розалийн не се бе превърнала в част от тях, за разлика от Франсес и Катрин.

Розалийн бе чужд човек, чувстваше се неловко и беше нервна. А Дейвид — Дейвид бе разбойникът. По принуда, но и по собствен избор. Всички тези мисли се въртяха в главата на Лин, докато заемаше мястото си на масата.

Някакво чувство прииждаше на талази, въздухът се наелектризираше. С какво? С омраза? Можеше ли наистина да е *омраза*?

Каквото и да бе, това чувство таеше в себе си *пагубна сила*.

Лин внезапно си помисли: „Но така е навсякъде, не само тук. Откак се завърнах, непрекъснато ми прави впечатление. Последица от войната. Злонамереност. Неприязън. Среща се къде ли не — във влакове, в автобуси, в магазини, сред работници и чиновници, дори и на полето. А в заводите и мините сигурно е още по-лошо.

Злонамереност. Но тук е изразена в по-голяма степен. Тук е специфична. *Преднамерена*“.

Смаяно се запита: „*Наистина* ли ги мразим толкова много? Тези непознати, отнели онова, което смятаме, че ни принадлежи“.

И после: „Не, не още... По-късно може би, но не и сега. Не, *те* са хората, които мразят *нас*“.

Прозрението ѝ се стори тъй изумително, че тя потъна в мълчание и съвсем забрави да поддържа разговора със съседа си по маса Дейвид Хънтър.

След малко той я прекъсна:

— Мислите ли за нещо?

Гласът му звучеше мило и леко развеселено, но Лин изпита угризения. Дали не бе решил, че тя нарочно се държи невъзпитано и не води разговор. Отвърна:

— Съжалявам. Мислех си за положението в съвременния свят.

Дейвид студено произнесе:

— Не особено оригинална тема за размисъл.

— Да, така е. Хората са много почитени в наши дни, което обаче изглежда не носи нищо добро.

— Обикновено далеч по-рационално е да се стремиш да причиниш зло някому. В последните години бяха измислени няколко интересни неща в тази област, включително и новото *pièce de resistance*^[1], атомната бомба.

— И аз си мислех нещо подобно. Но не за атомната бомба, а за злонамереността. Определена рационална злонамереност.

Дейвид спокойно каза:

— Злонамереност — да. Но за рационалност мога да поспоря. В средновековието хората са били далеч по-рационални в това отношение, отколкото днес.

— Какво имате предвид?

— Ами в най-общ смисъл черната магия. Урочасването. Восъчни фигурки. Заклинания по пълнолуние. Избиване на добитък на съседа. Убийство на самия съсед.

— Нали не вярвате, че *съществува* черна магия? — недоверчиво попита Лин.

— Може би не. Но във всеки случай хората *прибягват* до нея. И все пак в днешно време — сви рамене той, — при всичката

злонамереност на света, вие и вашата фамилия няма да можете да навредите на мен и на Розалийн, не смятате ли?

Лин отметна поривисто глава. Внезапно усети, че ѝ става забавно.

— Е, вече е късно — вежливо отвърна тя.

Дейвид Хънтър се изсмя. Явно той също се забавляваше.

— Искате да кажете, че ние вече грабнахме плячката? И въобще не ни е грижа.

— О, да, и изглежда това ви доставя невероятно удоволствие.

— Парите ли? Смея да кажа — да.

— Нямам предвид само парите. Включвам и самите *нас* в удоволствието.

— Защото ви правим луди ли? Може би да. Всички сигурно сте били толкова самодоволни и надути заради паричките на стария. Направо вече сте ги виждали в джоба си.

Лин възрази:

— Не бива да забравяте, че сме били научени на това от дълги години. Да не пестим, да не мислим за бъдещето бяхме насърчавани да кроим какви ли не планове и проекти.

(Роули, помисли си тя, Роули и фермата.)

— Явно само едно нещо не сте научили — доволно заяви Дейвид.

— Какво е то?

— Че на този свят няма нищо сигурно.

— Лин! — извика леля Кати от мястото си начело на масата. — Един от духовете на мисис Лестър е бил потомствен свещеник от четири поколения. Знаеш ли какви прекрасни неща предсказа? Трябва да си поговорим с теб, мила, надълго и нашироко. Не се и съмнявам, че Египет ти е повлиял физически.

Доктор Клоуд остро я прекъсна:

— Лин може да си намери много по-приятни занимания от твоите вреди-некипели.

— Лайънел, ти си толкова предубеден — възрази съпругата му.

Лин се усмихна на леля си. После потъна в мълчание, а последната фраза на Дейвид се въртеше в главата ѝ.

На този свят няма нищо сигурно...

Някои хора обитаваха подобен свят. За тях всичко бе опасно. Дейвид Хънтър бе такъв човек... Лин не познаваше този свят, но въпреки това той криеше за нея известно очарование.

Скоро Дейвид продължи със същия тих и развеселен глас:

— Да не би вече да не си говорим?

— О, не.

— Добре. Още ли завиждате на мен и на Розалийн за нечестно придобитото богатство?

— Да! — разпалено възкликна Лин.

— Прекрасно. И какво мислите да сторите?

— Ще купя малко восък и ще се заема с черна магия.

Той се разсмя.

— О, не, няма да постъпите така. Вие не разчитате на старомодни методи. Вашите похвати ще бъдат съвременни и вероятно доста ефикасни. Но ще загубите.

— Какво ви кара да мислите, че ще има битка? Нима вече не сме приели неизбежното?

— Всички се държите превъзходно. Страшно е забавно.

— Защо ни мразите? — тихо попита Лин.

Нещо проблесна в тъмните, непроницаеми очи.

— Едва ли ще го проумеете.

— Навярно ще мога — отвърна Лин.

За миг Дейвид замълча, а после каза със сговорчив тон:

— Защо ще се омъжвате за Роули Клоуд? Той е такъв глупак.

Лин рязко отвърна:

— Вие нищо не знаете. Изобщо не го познавате. И едва ли някога ще го разберете.

Дейвид продължи със същия тон:

— Какво мислите за Розалийн?

— Прекрасна е.

— Друго?

— Струва ми се, че не й е весело.

— Абсолютно сте права — съгласи се Дейвид. — Розалийн е доста глупавичка. И страхлива. Винаги се е страхувала. Оставя се безропотно да я носи течението, а после не знае какво става. Искате ли да ви разкажа за Розалийн?

— Ако имате желание — учтиво отвърна Лин.

— Да, имам. В началото силно се увличаше по театъра и започна да се занимава с това. Естествено не я биваше. Записа се в някаква третокласна пътуваща труппа, която заминаваше за Южна Африка. В Кейптаун труппата съвсем закъсала. Розалийн приела да се омъжи за държавен служител в Нигерия. Нигерия не ѝ харесала, а и съпругът ѝ едва ли ѝ е харесвал особено. Ако е бил някой здравеняк, който се напива и я бие, можело е и да се получи нещо. Но той бил по-скоро интелектуалец — притежавал огромна библиотека наскред дивата пустош и обичал да разговаря за метафизика. Тя отново се понесла към Кейптаун. Човечецът постъпил доста добре и ѝ отпуснал прилична издръжка. Можел е да ѝ даде развод, но не е бил в състояние да го направи, защото бил католик. Както и да е, за късмет умрял от треска, а Розалийн получила скромна пенсия. После започнала войната и тя отплавала с кораб за Южна Америка. И там не ѝ харесало особено, ето защо се качила на друг кораб, където се запознала с Гордън Клоуд и му разказала тъжния си живот. Оженили се Ню Йорк, прекарвали щастливо две седмици. Малко по-късно Гордън загина при бомбардировка. А Розалийн наследи голяма къща, ценни бижута и огромно богатство.

— Хубаво е, че историята има щастлив край — каза Лин.

— Да — отвърна Дейвид. — Без да притежава капчица интелект, Розалийн винаги е имала голям късмет, което също никак не е зле. Гордън Клоуд беше здрав и силен мъж. На шейсет и две години. Като нищо можеше да поживее още двајсетина години, дори и повече, което едва ли щеше да е голямо удоволствие за Розалийн. Когато се омъжи за него, тя беше на двајсет и четири, а сега е едва на двајсет и шест.

— Изглежда дори по-млада — заяви Лин. Дейвид погледна към отсрещната страна на масата.

Розалийн ронеше трохи от хляба. Приличаше на нервно дете.

— Да — замислено продължи той. — Така е. Предполагам, че въобще не може да мисли.

— Бедното момиче! — внезапно възкликна Лин.

Дейвид се намръщи.

— Защо е това съжаление? — сопна се той. — Аз имам грижата за Розалийн.

— Надявам се.

Той отново се намръщи.

— Всеки, който се опита да я измами, ще се разправя с мен. Доста добре умея да се боря, а някои от средствата ми не са съвсем почтени.

— А сега за своя живот ли ще ми разкажете? — хладно попита Лин.

— В съвсем съкратен вариант — той се усмихна. — Когато избухна войната, не виждах никакъв смисъл да се бия на страната на Англия. Аз съм ирландец. Но като всички ирландци и аз обичам битките. Десантните войски ме привличаха неудържимо. Изпитах известно удоволствие, но за жалост бях изваден от строя, защото ме раниха тежко в крака. Тогава отидох в Канада и започнах да обучавам доброволци. Тъкмо бях останал без работа, когато получих от Ню Йорк телеграмата на Розалийн. Съобщаваше ми, че се омъжва. Нищо не се споменава за голям удар, но аз умея да чета между редовете. Пристигнах със самолет, залепих се за щастливата двойка и заедно с тях се прибрах в Лондон. А сега — той нагло ѝ се усмихна, — „Морякът се прибра у дома от морската шир“. Това си ти. Ловецът^[2] се прибра у дома от гората. Какво има?

— Нищо — отвърна Лин.

Тя се изправи заедно с всички. Докато влизаха в гостната, Роули ѝ подхвърли:

— Изглежда чудесно се разбирате с Дейвид Хънтър. Какво си говорехте?

— Нищо особено — отвърна Лин.

[1] Piece de resistance (фр.). — Средство за защита. — Б.пр. ↑

[2] Хънтър от „hunter“ (англ.). — Ловец. — Б.пр. ↑

ПЕТА ГЛАВА

— Дейвид, кога ще се върнем в Лондон? Кога ще заминем за Америка?

Седнал на отсрещната страна на масата със сервирана закуска, Дейвид хвърли изненадан поглед към Розалийн.

— Нали за никъде не бързаме? Какво му е лошото на това място?

Погледът му преценяващо обходи стаята, в която закусваха. Имението Фъроубанк бе построено на хълмист склон и зад прозорците се разкриваше прекрасен панорамен изглед към застиналата английска природа. Стръмната ливада беше покрита с множество нарциси. Те вече прецъфтяваха, но златистият килим все още се жълтееше.

Докато ронеше препечената филия в чинията си, Розалийн промърмори:

— Ти каза, че ще заминем за Америка — скоро. Веднага щом стане възможно да го уредиш.

— Е, да, но всъщност не е толкова лесно да се уреди. Имай търпение. Нито ти, нито аз можем да изтъкнем никакви делови причини. След война нещата винаги се придвижват трудно.

Леко се ядоса на себе си, докато ѝ обясняваше всичко това. Аргументите, които посочи, макар и действителни, му звучаха като извинение. Чудеше се дали и момичето срещу него ги усеща така. И откъде се взе изведнъж у нея този ентусиазъм за Америка?

Розалийн продължи да мърмори:

— Ти каза, че ще останем съвсем малко. Не си споменавал, че ще живеем тук.

— Какво им е лошото на Уормсли Вейл и на Фъроубанк? Хайде, кажи.

— Нищо. Но те — всички те.

— Фамилията Клоуд ли?

— Ами да.

— Ето кое ми харесва най-много — изрече Дейвид. — Харесва ми да гледам как надутите им физиономии се разяждат от злоба и

завист. Нима имаш нещо против да си направя това удоволствие, Розалийн?

Тя промълви тихо с разтреперан глас:

— Бих искала да не изпитваш такива чувства. Не ми харесват.

— Имай кураж, моето момиче. Нас двамата достатъчно са ни тормозили. А всички от тяхната фамилия са си живели леко и безгрижно. На гърба на големия брат Гордън. Малките бълхи върху едрата бълха. Мразя такива хора, винаги съм ги мразил.

Тя възкликна възмутено:

— Не ми допада омразата към хората — грехота е!

— Не мислиш ли, че и те те мразят? Нима са любезни към теб или пък приятелски настроени?

Розалийн нерешително отвърна:

— Не са се държали грубо. Нищо лошо не са ми сторили.

— Но биха искали, миличка. Биха искали — той се изсмя дръзко.
— Ако не пазеха толкова собствената си кожа, някоя прекрасна сутрин щеше да осъмнеш със забит в гърба нож.

Тя потръпна.

— Недей да говориш такива ужасни неща.

— Е, добре, може би не нож, а стрихнин в супата.

Тя се втренчи в него с треперещи устни:

— Шегуваш се...

Той отново стана сериозен.

— Не се безпокой, Розалийн. Аз ще се грижа за теб. Ще трябва първо да се разправят с мен.

Заеквайки, Розалийн промълви:

— Ако нещата, които твърдиш, са верни — че те ни мразят, че мразят *мен* — тогава защо не отидем в Лондон? Там ще сме в безопасност — далеч от тях.

— Провинцията ти се отразява добре, моето момиче. Знаеш как се чувстваше в Лондон.

— Но това беше, когато падаха бомби. О, бомбите! — тя потрепери и притвори очи. — Никога няма да ги забравя, никога.

— Ще ги забравиш — той нежно докосна раменете ѝ и леко я разтърси. — Освободи се от този кошмар, Розалийн. Ти беше изпаднала в шок, но вече всичко е минало. Вече няма бомби. Не мисли за тях. Не си ги спомняй. Лекарят ти препоръча чист въздух и живот

сред природата поне още известно време. Затова искам да стоиш далеч от Лондон.

— Наистина ли тази е причината, Дейвид? Мислех си, че може би...

— Какво си мислеше?

Розалийн бавно промълви:

— Мислех си, че може би заради нея искаш да стоиш тук...

— Заради нея?

— Знаеш кого имам предвид. Онова момиче от миналата вечер. Тази, която е служила в Женската спомагателна служба към военноморските сили.

Лицето му изведнъж доби мрачно и сурово изражение.

— Лин? Лин Марчмънт?

— Тя означава нещо за теб, Дейвид.

— Лин Марчмънт? Тя е момиче на Роули. Добрият стар домошар Роули. Този муден, бавно загряващ, симпатичен вол.

— Наблюдавах те, докато говореше с нея миналата вечер.

— За Бога, Розалийн!

— Оттогава сте се виждали, нали?

— Срегнах я край фермата онази сутрин, докато яздех.

— И отново ще я срещнеш.

— Естествено. Това е малко селце. Човек не може да направи две крачки, без да попадне на някой от фамилията Клоуд. Но ако си въобразяваш, че съм хлътнал по Лин Марчмънт, грешиш. Тя е едно надменно, наперено и неприятно момиче с доста груб речник. Желая му на стария Роули щастие с нея. Не, миличка, тя не е мой тип.

Розалийн подозрително попита:

— Сигурен ли си, Дейвид?

— Разбира се, че съм сигурен.

Тя добави плахо:

— Зная, че не одобряваш, когато си гледам на карти... Но те показват вярно, наистина показват. Появи се едно момиче, което носи със себе си тревоги и мъка — момиче, което идва от чужбина. И някакъв мургав непознат мъж също ще се намеси в живота ни. Ще бъде опасен за нас. Излезе картата на смъртта и...

— Ти пък с твоите мургави непознати мъже! — изсмя се Дейвид.

— Толкова си суеверна. Не се занимавай с никакъв мургав непознат —

това е моят съвет.

Излезе от къщата засмян, но когато се отдалечи, лицето му помръкна и той се намръщи. Промърмори на глас:

— Дяволите да те вземат, Лин. Връщаш се вкъщи от чужбина и объркваш всички планове.

Защото в този момент осъзна, че нарочно поема в посока, където се надяваше да срещне момичето, което току-що бе проклет толкова жестоко.

Розалийн проследи с поглед как той прекоси градината и се озова пред малката порта, която водеше към пътеката през полето. После се качи в спалнята си и разгледа дрехите, окачени в гардероба. Толкова обичаше да докосва и да гали новото си палто от визон. Никога не си беше мислила, че ще има такова палто. Още не можеше да повярва на очите си. В този момент се появи камериерката, за да ѝ съобщи, че мисис Марчмънт е дошла на посещение.

Адела седеше в гостната с плътно стиснати устни, а сърцето ѝ биеше два пъти по-учестено от обикновено. От няколко дни събираше кураж да се обърне с молба към Розалийн, но по стар навик отлагаше. А и беше силно озадачена от необяснимата промяна у Лин и от категоричното ѝ нежелание да намерят изход от затрудненията си, като евентуално поискат заем от вдовицата на Гордън.

Но когато тази сутрин пристигна поредното писмо от банката, мисис Марчмънт бе принудена да предприеме ефективни действия. Нямаше място за отлагане. Лин бе излязла рано, а мисис Марчмънт бе зърнала Дейвид да се отдалечава по пътеката, така че теренът бе чист. Тя държеше да завари Розалийн сама, преценявайки правилно, че така момичето ще е по-лесна мишена.

Но въпреки това се чувстваше ужасно напрегната докато чакаше в слънчевата гостна. Испита леко успокоение, когато Розалийн влезе в стаята с онова малоумно изражение, което според мисис Марчмънт сега бе особено силно изразено. „Чудя се — помисли си Адела, — дали е последица от бомбардировката или винаги го е имала.“

Розалийн леко се запъна:

— Д-о-о-бро утро. Случило ли се е нещо? Моля, заповядайте.

— Каква прекрасна сутрин! — оживено възкликна мисис Марчмънт. — Всичките ми лалета напъпиха. А вашите?

Момичето я изгледа с празен поглед.

— Нямам представа.

Как се оправя човек с хора, които не приказват за градинарство или кучета — основните теми на провинциалните разговори, мислеше си мисис Марчмънт.

А на глас изрече, без да скрива леката жлъчна нотка в тона си:

— Но, разбира се, вие имате толкова много градинари. Те се грижат за тези неща.

— Струва ми се, че нямаме достатъчно персонал. Старият Мълард казва, че му трябва още две момчета. Но, изглежда, все още има недостиг на работници.

Думите прозвучаха като папагалски заучени фрази — все едно че дете повтаряше нещо, чуто от устата на възрастен човек.

Да, тя си беше едно дете. В това ли се криеше чарът ѝ, питаше се Адела. С него ли бе привлякла здравомислещия, умен, делови човек Гордън Клоуд и го бе омагьосала дотам, че да не забележи глупостта ѝ и липсата на обноски? В края на краищата не можеше да е само външността. Хиляди привлекателни жени безуспешно се бяха мъчили да се домогнат до него.

Но детинската простота би могла да се превърне в примамка за шейсет и две годишен мъж. Дали бе истинска или мнима — преструвка, оказала се от полза, която се беше превърнала в нейна втора природа?

Розалийн продължи:

— Дейвид излезе и се боя, че...

Думите върнаха мисис Марчмънт към действителността. Дейвид можеше скоро да се прибере. Сега се откриваше добра възможност, която не биваше да се изпуска. Словата заседнаха на гърлото ѝ, но тя се насили и ги произнесе:

— Чудя се... дали можете да ми помогнете?

— Да ви помогна?

Розалийн я погледна изненадано и недоумяващо.

— Ами аз... Толкова е трудно... Нали разбирате, смъртта на Гордън промени изцяло живота на всички ни.

„Ах, ти, малка глупачке — помисли си тя, — докога ще ме зяпаш така? Много добре знаеш какво имам предвид. *Не може* да не знаеш. В крайна сметка преди и ти си била бедна.“

В този момент тя мразеше Розалийн. Мразеше я, защото тя, Адела Марчмънт, седеше тук и се усукваше за пари. Вътрешно си каза: „Не мога да го направя, просто не мога“.

За част от секундата дългите часове на тревожни мисли, грижи и неясни планове проблеснаха в съзнанието ѝ.

Да продаде къщата... (Но къде ще се премести? Никъде не се предлагаха малки къщи, или поне не евтини.) Да вземе наематели... (Но как ще намери персонал? Пък и тя просто *не можеше*, нямаше начин да се справи с всичкото готвене и домакинстване, свързано с наемателите. Ако Лин ѝ помага — но Лин щеше скоро да се омъжи за Роули.) Да се премести да живее с Лин и Роули? (Не, никога!) Да си намери работа. Но каква работа? Кой би взел жена без професия... остаряваща и уморена?

Чу гласа си — звучеше войнствено, защото в момента тя се презираше.

— Имам предвид финансова помощ.

— Пари? — попита Розалийн.

Тонът ѝ бе искрено изненадан, сякаш парите бях последното нещо, което очакваше да чуе.

Адела продължи упорито и отсечено да изсипва фактите:

— Кредитът ми в банката е превишен. Имам неуредени сметки — за ремонт на къщата, а и данъците още не са платени. Разбирате ли, всичко е намалено наполовина. Имам предвид доходите си. Сигурно данъците са виновни за това. Виждате ли, преди ни помагаше Гордън. За къщата, искам да кажа. Той имаше грижата за покрива, за боядисването и прочее. Получавахме и издръжка. Всяко тримесечие я привеждаше в банката. Непрекъснато ми повтаряше да не се безпокоя и аз естествено не се безпокоях. Искам да кажа, всичко бе наред, докато той бе жив, но сега...

Тя не се доизказа. Срамуваше се, но в същото време изпита и облекчение. В края на краищата най-лошото бе минало. Ако момичето ѝ откаже, значи отказва и толкова.

Розалийн имаше крайно смутен вид.

— Боже мой — промълви тя, — изобщо не знаех. Не съм и помисляла за това... Ами аз, добре... Ще попитам Дейвид.

Адела се вкопчи силно в облегалките на креслото и отчаяно попита:

— Не може ли да ми напишете чек... сега?

— Аз... да, мисля, че мога.

Момичето изглеждаше стреснато. Стана и отиде до бюрото. Започна да рови из чекмеджетата и най-сетне извади чековата книжка.

— Дали да... За каква сума става въпрос?

— Възможно ли е да бъде за... петстотин лири? — думите с мъка се откъснаха от устните на Адела.

— Петстотин лири — Розалийн послушно написа сумата.

Камък се смъкна от плещите на Адела. В крайна сметка всичко мина съвсем гладко! Остана поразена, защото ѝ се стори, че изпитва не толкова благодарност, колкото леко презрение към себе си от лесната победа, Розалийн безспорно беше доста простовата.

Момичето се изправи и тръгна към нея. Несръчно ѝ подаде чека. Сега тя бе притеснената.

— Надявам се, че вече всичко е наред. Наистина много съжалявам...

Адела взе чека. Ръката ѝ се плъзна по розовата хартия. Мисис Марчмънт. Петстотин лири. Розалийн Клоуд.

— Много сте мила, Розалийн. Благодаря ви.

— О, моля ви... Искам да кажа... трябваше да се сетя...

— Много мило от ваша страна, скъпа.

С чека в чантата, Адела Марчмънт се почувства съвсем различен човек. Момичето наистина бе проявило отзивчивост. Неудобно щеше да бъде да удължава срещата. Тя се сбогува и си тръгна. На пътеката се размина с Дейвид, поздрави го учтиво и забърза към къщи.

ШЕСТА ГЛАВА

— Какво търсеше тук тази Марчмънт? — попита Дейвид още с влизането си.

— О, Дейвид! Тя ужасно се нуждаеше от пари. И през ум не ми бе минавало...

— И ти ѝ даде, предполагам. — Той я изгледа с полушеговито отчаяние в погледа си. — Човек не бива да те оставя сама, Розалийн.

— О, Дейвид, не можех да ѝ откажа. В края на краищата...

— Какво в края на краищата? Колко ѝ даде?

Розалийн тихо произнесе:

— Петстотин лири.

За нейно облекчение, Дейвид се разсмя.

— Е, бълха ни ухапала!

— Но Дейвид, това са много пари.

— Не и за нас в днешно време, Розалийн. Ти изглежда така и не можеш да проумееш, че си изключително богата жена. Но щом е искала петстотин лири, щеше напълно да се задоволи и с двеста и петдесет. Трябва да усвоиш уменията да се пазариш.

Тя промърмори:

— Съжалявам, Дейвид.

— Милото ми момиче! В крайна сметка парите са си твои.

— Не, не са. В действителност не.

— О, хайде, не започвай всичко отначало. Гордън Клоуд умря, преди да има време да направи завещание. Ето на това му се вика късмет. Ние печелим — ти и аз. Останалите губят...

— Изглежда ми несправедливо.

— Хайде стига, прекрасна моя сестричке Розалийн. Не се ли радваш? Огромна къща, слуги, бижута. Не се ли сбъдваха мечтите ти? Не мислиш ли, че е така?

— Слава на Бога, понякога ми се струва, че ще се събудя и ще осъзная, че е било само сън.

И двамата се засмяха. Дейвид я изгледа внимателно.

Остана доволен. Знаеше как да се оправя с Розалийн. Помисли си, ме единствено будната ѝ съвест му създаваше главоболия, но тази черта от характера ѝ вече не зависеше от него.

— Говориш самата истина, Дейвид. Всичко е като сън, като на кино. Радвам се много. От сърце.

— Но трябва да пазим това, което имаме — предупреди я той. — Но отсега нататък никакви подаръци за фамилията Клоуд, Розалийн. Всички те са имали много повече пари, отколкото ти или аз някога сме виждали.

— Да, сигурно си прав.

— Къде е била Лин тази сутрин? — попита той.

— Мисля, че отиде в Лонг Уилоус.

— В Лонг Уилоус — да види Роули — този селяндур и дървеняк! Доброто му настроение се изпари. Дали бе на път да се омъжи за това момче?

Излезе от дома унил, прекоси лехите с азалии и се отправи през малката порта към хълма. От него пътеката се спускаше надолу край стопанството на Роули.

Докато стоеше там, Дейвид забеляза Лин, която излизаше от стопанството. За миг той се поколеба, а после стисна ядосано зъби и се спусна надолу да я пресрещне. Пътищата им се пресякоха точно при оградата.

— Добро утро — поздрави Дейвид. — Кога е сватбата?

— За втори път ме питаш вече — язвително отвърна Лин. — Много добре знаеш кога е — през юни.

— И ти ще го направиш?

— Не разбирам какво имаш предвид, Дейвид.

— О, много добре разбираш — той се изсмя презрително. — Роули. Какво представлява Роули?

— Нещо по-добро от теб. Настигни го, ако можеш — безгрижно заяви тя.

— Не се и съмнявам, че е по-добър от мен. Но аз мога да го настигна. За теб мога да сторя всичко, Лин.

За минута-две тя остана безмълвна. Най-сетне каза:

— Ти не разбираш, че аз го обичам.

— Дали е така?

Тя разпалено възкликна:

— Разбира се, казвам ти — обичам го!

Дейвид я изгледа изпитателно.

— Всеки вижда собствения си образ такъв, какъв иска да бъде той. Ти се виждаш влюбена в Роули, представяш си как водиш спокоен живот с Роули, чувстваш се сигурна с Роули, никога няма да напуснеш селото. Но това не е истинското ти аз, нали Лин?

— О, кое е истинското ми аз? Добре тогава, а твоето истинско аз кое е? Ти самият какво искаш?

— Бих казал, че искам стабилност, покой след бурята, тих пристан след бушуващото море. Но не съм сигурен. Понякога, Лин, подозирам, че и ти, и аз искаме вълнения — той мрачно добави: — Искането ми се никога да не се беше мяркало тук. Толкова бях щастлив, преди да се появиш.

— А сега не си ли щастлив?

Той я изгледа. Лин усети как вътре в нея се надига вълнение. Дишането и се ускори. Никога до този момент не бе чувствала по-осезателно странната и мрачна притегателна сила на Дейвид. Той протегна ръка, сграбчи я за рамото и я привлече към себе си.

Но внезапно Лин усети как ръцете му започнаха да се отпускат. Той се взираше през рамото ѝ към хълма. Извърна глава, за да види какво бе привлякло вниманието му.

Една жена тъкмо отваряше малката порта на Фъроубанк. Дейвид рязко попита:

— Коя е тази?

— Прилича ми на Франсес.

— Франсес? — той се намръщи. — Какво може да иска Франсес? Скъпата ми Лин! Само онези, които искат нещо, се отбиват да видят Розалийн. Твоята майка вече то направи тази сутрин.

— Майка ми? — Лин се отдръпна назад. Погледът ѝ помръкна. — Какво искаше?

— Не знаеш ли? Пари!

— Пари? — Лин настръхна.

— Е, не ѝ е било трудно да ги изкопчи — отвърна Дейвид. На лицето му се появи онази студена и жестока усмивка, която така добре му прилягаше.

Само преди миг бяха стигнали до такава близост, а сега ги делеше огромна пропаст. Отново станаха враждебни един към друг.

Лин извика:

— О, не, не, не!

Дейвид я изимитира.

— Да, да, да!

— Не мога да повярвам. Колко?

— Петстотин лири.

Тя сепнато си пое дъх.

Дейвид замислено промълви.

— Чудя се колко ли ще иска Франсес. Наистина човек не може за пет минути да остави Розалийн сама! Бедното момиче, не се е научило да казва „не“.

— И други ли... Кой още?

— Леля Кати е натрупала дългове, нищо сериозно, само някакви си двеста и петдесет лири. Но се страхуваше да не стигне до ушите на доктора. Закъсала е с плащанията на разни медиуми, а той едва ли би проявил разбиране. Тя естествено не знаеше, че и самият той помоли за заем.

Лин тихо произнесе:

— Какво ли си мислите за нас? Боже, какво ли си мислите?

И преди той да се опомни, тя се обърна и хукна надолу по хълма към фермата.

Дейвид навъсено я проследи с поглед. Тичаше към Роули, хвърчеше като пощенски гълъб на път за дома и това го смути повече, отколкото му се искаше да си признае.

Погледна отново към хълма и смръщи вежди.

— Не, Франсес — промърмори си той под носа. — Този път не. Лош ден си избрала — и решително закрачи нагоре към къщата.

Влезе през портата, покрай азалиите, прекоси ливадата и тихо се вмъкна през стъклената врата на гостната точно в момента, когато Франсес обясняваше:

— Ще ми се да се изразя по-ясно. Но разбирате ли Розалийн, наистина ми е много трудно да ви обясня.

Отзад се чу глас:

— Нима?

Франсес Клоуд рязко се обърна. За разлика от Адела Марчмънт, тя не се опитваше да завари Розалийн сама. Сумата бе достатъчно голяма, за да изключи възможността Розалийн да се справи без

помощта на брат си. В действителност Франсес предпочиташе да обсъди въпроса и с двамата, но Дейвид не знаеше. Той бе сигурен, че нарочно е дошла в негово отсъствие, за да изкопчи пари от Розалийн.

Тя не го бе чула да влиза, защото изцяло бе погълната от опитите си да представи благовиден предлог за сумата. Появата му я сепна. Освен това Франсес долови, че по непонятни причини Дейвид е в особено мрачно настроение.

— О, Дейвид! — непринудено възкликна тя. — Радвам се, че дойдохте. Тъкмо разказвах на Розалийн. Смъртта на Гордън постави Джереми в ужасно затруднение. Чудя се дали вие можете да ни помогнете. Въпросът е следният...

И тя го засипа със словесен поток — значителната сума, за която ставаше дума, подкрепата от страна на Гордън, устното обещание, правителствените ограничения, ипотеките...

Дълбоко в съзнанието си Дейвид изпита известно възхищение. Каква дяволски добра лъжкиня бе тази жена! Напълно правдоподобна история. Но фалшива от начало до край. Можеше да се закълне. Нито една вярна дума. Питаше се каква ли е всъщност истината. Дали Джереми не се бе захванал с нечисти сделки? Положението му сигурно беше доста трагично, щом допускаше Франсес да прибегва до ефектните си номера. А на нея определено не й липсваше достойнство.

— Десет хиляди? — попита той.

Розалийн промърмори с боязън:

— Това са много пари.

Франсес бързо вметна:

— Да, зная, че са много. Не бих се обърнала към вас, ако сумата не беше такава. Но Джереми никога нямаше да се включи в сделката, ако не беше силната поддръжка на Гордън. Какъв малшанс, че Гордън умря внезапно...

— И вие останахте на сухо? — грубо я прекъсна Дейвид. — А толкова сигурно бяхте приютени под крилото му.

В погледа на Франсес проблесна пламъче, докато казваше:

— Вие представяте нещата доста пресилено!

— Розалийн не може да се разпорежда с основния капитал, знаете го много добре. Живее от лихвите. И плаща доста висок данък върху тях.

— О, да, известно ми е. В днешно време данъците са ужасни. Но все пак нещо *би могло* се направи, нали? Ние ще ѝ се издължим...

Той я прекъсна:

— Би могло, но няма да стане.

Франсес бързо се извърна към Розалийн:

— Розалийн, вие сте толкова щедра...

Дейвид не я остави да довърши мисълта си:

— За каква я смятате Розалийн, всички вие от вашата фамилия — за дойна крава ли? Всички идвате при нея с намеци, молби, жалби. А зад гърба ѝ сипете подигравки, насмешки, проявявате високомерие, омраза, *желаете смъртта ѝ*...

— Не е вярно! — извика Франсес.

— Така ли? Искам да ви кажа, че ми писна от всички вас! И на нея ѝ е писнало. Няма да изкопчите пари от нас, така че престанете да идвате и да се жалвате. Ясно ли е?

Лицето му бе потъмняло от ярост.

Франсес се изправи със застинало в безизразна маска изражение. Сложи си ръкавиците разсеяно, но с усърдие, сякаш това бе действие от особено значение.

— Изразихте се съвсем недвусмислено, Дейвид — процеди през зъби тя.

Розалийн тихо изстена:

— Съжалявам. Наистина съжалявам...

Франсес не ѝ обърна внимание. Сякаш Розалийн не беше в стаята. Пристъпи към стъклената врата и прага се обърна с лице към Дейвид.

— Споменахте, че ненавиждам Розалийн. Не е вярно. Никога не съм я ненавиждала. Но *вас* — да. Вече ви ненавиждам.

— Какво искате да кажете?

— Жените трябва да живеят. Розалийн се омъжи за богат мъж, много по-възрастен от нея. И защо не? Но вие! Вие живеете на гърба на сестра си, живеете охолно и леко — но на *нейния* гръб.

— Просто стоя между нея и харпиите.

Те се пронизваха с поглед. Дейвид усети гнева ѝ и през ума му премина мисълта, че Франсес Клоуд е опасен противник — враг, който може да се окаже едновременно и безскрупулен, и дързък.

Когато тя отново отвори уста, за момент той изпита дори страх. Но репликата ѝ бе многозначителна:

— Ще запомня думите ви, Дейвид.

И като мина покрай него, Франсес излезе през вратата.

Дейвид се запита дали само му се е сторило, че в последните ѝ слова бе отправена заплаха. Розалийн плачеше.

— О, Дейвид, Дейвид... Не трябваше да ѝ наговаряш тези ужасни приказки. От всички тя се отнасяше най-мило с мен.

Той яростно кресна:

— Млъкни, малка глупачке. Нима искаш да се впият в теб и да те изцедят до последното пени?

— Но тези пари... ако... ако не ми се полагат по право...

Тя се сви под погледа му.

— Не... Не исках да кажа нищо лошо, Дейвид.

— Надявам се.

Съвестта ѝ, помисли си той, е най-голямата беда! Не бе взел предвид въпроса за съвестта на Розалийн. В бъдеще това щеше да му носи доста неприятности. В бъдеще? Той се намръщи, докато я наблюдаваше, а мислите му препускаха напред. Бъдещето на Розалийн... Неговото бъдеще... Винаги бе знаел какво иска... Знаеше и сега... Но Розалийн? Какво щеше да бъде бъдещето на Розалийн?

Лицето му помръкна и в този момент Розалийн изписка. Цялата трепереше.

— О! Някой ходи върху гроба ми.

Той я изгледа с любопитство:

— Значи съзнаваш, че може да се стигне дотам?

— Какво искаш да кажеш, Дейвид?

— Искам да кажа, че пет... шест... не, седем човека имат желание да те изпратят в гроба, преди да ти е дошло времето.

— Не говориш за... убийство — в гласа ѝ имаше ужас. — Мислиш, че са способни на убийство? Не и тези приятни хора от фамилията Клоуд.

— Струва ми се, че точно такива приятни хора като членовете на фамилията Клоуд могат да извършат убийство. Но няма да успеят, поне докато аз се грижа за теб. Първо мен ще трябва да премахнат от пътя си. Но ако успеят да очистят мен... Тогава ще ти се наложи да се спасяваш сама.

— Дейвид, не говори такива ужасни неща.

— Чуй ме — той сграбчи ръката ѝ, — ако някога не съм до теб, пази се, Розалийн. Животът не е сигурен, запомни го — той е пъден с опасности, с какви ли не опасности. И ми се струва, че най-вече за теб е особено опасен.

СЕДМА ГЛАВА

— Роули, можеш ли да ми заемеш петстотин лири?

Роули впери изумен поглед в Лин. Тя стоеше пред него, задъхана от тичането, с побеляло лице и стиснати устни.

Той се обърна ласкаво към нея, все едно че говори на конче:

— Хайде, хайде, успокой се, моето момиче. За какво става въпрос?

— Трябват ми петстотин лири.

— Е, и аз не бих се отказал от петстотин лири.

— Роули, говоря ти *сериозно*. Можеш ли да ми послужиш с петстотин лири?

— И аз съм на червено. Този нов трактор...

— Да, да — тя отмина подробностите около трактора. — Но все пак би могъл да намериш отнякъде пари, ако е нещо важно, нали?

— За какво са ти тези пари, Лин? Закъсала си финансово ли?

— Искам ги, за да му ги върна — тя рязко отметна глава в посока към голямата къща на хълма.

— На Хънтър? Какво, за Бога...

— Мама е виновна. Взела е заем от него. Нещо не й... нещо не й достигат пари.

— Да, разбирам.

Тонът му звучеше съчувствено.

— Хич не й е лесно и на нея. Бих искал да помогна, но просто не съм в състояние.

— Не мога да понеса да просим пари от Дейвид!

— Не се отчайвай, моето момиче. Всъщност Розалийн се е бръкнала за парите. И в крайна сметка, защо не?

— Защо не? Ти ли ми казваш „защо не“ Роули?

— Не виждам защо Розалийн да не спасява положението от време на време. Старият Гордън ни постави натясно, като не направи завещание, преди да умре. Ако всичко се обясни ясно на Розалийн, тя просто би трябвало да проумее, че малко помощ от нейна страна няма да ни навреди.

— Но *ти* не си взел заем от нея, нали?

— Ами... не, но нещата стоят по-различно. Не мога току-така да отида и да искам пари от жена. Не е в характера ми.

— Не разбираш ли, че и при мен е същото... Не ми се ще да се чувствам задължена на Дейвид Хънтър.

— Но ти не си. Парите не са негови.

— Всъщност са точно негови. Розалийн е изцяло подвластна на Дейвид.

— Не се и съмнявам. Но по закон все пак не са негови.

— Значи ти няма... не можеш... да ми послужиш с тези пари?

— Виж, Лин, ако беше изпаднала в истинско затруднение — изнудване или неизплатени дългове — може би щях да продам някой парцел земя или добитък, но подобно действие би било безразсъдно. Та аз едва успявам да свържа двата края! И как иначе, като не знаеш какъв ще е следващият ход на проклетото ни правителство — на всяка крачка спънки. До гуша съм затънал във формуляри, до среднощ се мъча да ги попълвам. Трудно се справя сам човек с всичко.

Лин горчиво каза:

— О, зная. Само ако Джони не бе загинал...

Роули кресна:

— Остави Джони на мира! Стига си говорила за него!

Тя стъписано го изгледа. Кръвта бе нахлула в лицето му. Изглеждаше побеснял от гняв.

Лин се обърна и бавно тръгна обратно към Уайт Хаус.

— Не можеш ли да ги върнеш, мамо?

— Но, Лин, скъпа! Та аз веднага ги занесох в банката. После се разплатих с Артър, Боджъм и Небуърт. Небуърт бе започнал да се държи твърде оскърбително. Ах, мила моя, такова *облекчение* изпитах. Колко нощи не можах да мигна. Наистина Розалийн се оказа доста отзивчива и мила.

Лин горчиво попита:

— Сигурно сега вече постоянно ще се обръщащ за помощ към нея, когато се наложи?

— Надявам се да не се стига дотам, скъпа. Ще се опитам да бъда възможно най-пестелива, знаеш това. Но естествено всичко е толкова

скъпо в наши дни. И положението става все по-лошо и по-лошо.

— Да, и особено *нашето* положение ще става все по-лошо и по-лошо. И ще го ударим на просия.

Адела се изчерви.

— Не мисля, че приказките ти са уместни, Лин. Съвсем ясно обясних на Розалийн, че винаги сме разчитали на Гордън.

— А не е трябвало. Там ни е грешката — прекалено много сме разчитали на него — а после добави: — Прав е да ни презира.

— Кой ни презира?

— Този отвратителен Дейвид Хънтър.

— Струва ми се, че ни най-малко не бива да ни засяга *какво* си мисли този Дейвид — заяви с достойнство мисис Марчмънт. — Какъв късмет, че не беше във Фъроубанк тази сутрин. Иначе, смея да твърдя, щеше да въздейства отрицателно върху момичето. Тя е изцяло под негова власт.

Лин леко се раздвижи.

— Мамо, какво имаше предвид, когато първата сутрин след пристигането ми спомена „Ако въобще й е брат“?

— А, *това* ли? — мисис Марчмънт доби смутен вид. — Ами носеха се разни клюки, нали ги знаеш хората.

Лин търпеливо изчакаше. Мисис Марчмънт се изкашля.

— Този тип млади жени — авантюристките (разбира се, бедният Гордън страшно беше хлътнал), те обикновено си имат някой... хм... близък младеж. Представи си например, тя съобщава на Гордън, че има брат. Праща му телеграма в Канада или където и да е. И той се появява. Но как може *Гордън* да бъде сигурен дали й е истински брат? Горкият Гордън, толкова е бил заслепен, че безспорно е бил готов да повярва на всяка нейна дума. И така, „брат“ й пристига заедно с тях в Англия, а бедният Гордън нищичко не подозира.

Лин ожесточено извика:

— Не вярвам на тази история. Въобще не *вярвам*!

Мисис Марчмънт повдигна вежди.

— Всъщност, скъпа...

— Той не е такъв. И тя... тя също. Може би е простовата, но иначе е мила, да, наистина е мила. Това е само порочното съзнание на хората. Не им вярвам на нито една дума.

Мисис Марчмънт изрече с достойнство:

— Необходимо ли е да се *вика* така силно?

ОСМА ГЛАВА

Една седмица по-късно влакът, пристигащ в 5.20 часа спря на гарата в Уормсли Хийт. Висок, загорял мъж с раница на гръб слезе от него.

На отсрещния перон цял отбор играчи на голф чакаха влака в обратната посока. Високият брадат мъж с раницата предаде билета си и излезе отвън. Минута-две се оглежда несигурно, после зърна табелата „Пешеходна алея за Уормсли Вейл“ и решително се насочи към нея.

В Лонг Уилоус Роули тъкмо си бе направил чаша чай, когато върху кухненската маса падна сянка. Той вдигна глава.

За момент му се привидя, че на вратата е застанала Лин. Но разочарованието му се замени с изненада, веднага щом позна Розалийн Клоуд.

Тя бе облечена в рокля от груба материя на широки оранжеви и зелени райета. Тази привидна простота обаче струваше далеч повече пари, отколкото Роули би могъл да си представи.

Дотогава той я бе виждал само в скъпи градски дрехи, които й стояха някак изкуствено. Напомняше му за манекенка, представяща не свои дрехи, а изделия на фирмата, която я е наела.

Но този следобед, в широката селска рокля с весели цветове, Розалийн му изглеждаше съвсем друга жена. Ирландският ѝ произход се открояваше много по-отчетливо — с вълнистите тъмни коси и прекрасните сини очи с много черни зеници. Гласът ѝ също издаваше мекия ирландски акцент, а не превзетите нотки, които обикновено се долавяха в него.

— Такъв прекрасен следобед е — каза тя, — че реших да изляза на разходка. — После добави: — Дейвид замина за Лондон.

Произнесе го едва ли не виновно, изчерви се и извади табакера от чантичката си. Предложи цигара на Роули, но той поклати отрицателно глава и се огледа за кибрит. Тя неуспешно се бореше с малка златна запалка. Роули я взе от ръцете ѝ и с едно сръчно движение я запали. Докато Розалийн навеждаше глава към него, за да

си запали цигарата, той забеляза дългите ѝ, тъмни ресници, спуснати надолу, и си помисли: „Да, явно старият Гордън си е знаел работата...“

Розалийн отстъпи крачка назад и каза с възхищение:

— Какво сладко малко теленце видях горе на хълма!

Удивен от интереса ѝ, Роули поведе разговор за фермата. Любопитството ѝ го изуми, още повече че изглеждаше искрено, а не подправено. За свое учудване, Роули установи, че тя доста добре разбираше от фермерство. С лекота говореше за биенето на маслото и за приготвянето на други млечни продукти.

— Та вие като нищо можете да станете съпруга на земеделец, Розалийн — изрече той с усмивка.

Оживеното ѝ лице помръкна. Тя обясни:

— Имахме стопанство... в Ирландия... Преди да дойда тук... Преди...

— Преди да се захванете с театъра?

Тя произнесе с тъга и, както му се стори, с известно чувство на вина:

— Не беше чак толкова отдавна... Спомням си всичко съвсем ясно — и добави въодушевено: — Още сега мога да издоя кравите вместо вас, Роули.

Това бе една свършено непозната Розалийн. Дали Дейвид би одобрил тези небрежни намеци за селското им минало? Роули се съмняваше. Дейвид се опитваше да представи за свои предци богати ирландски земевладелци. Но версията на Розалийн му се струваше по-близка до истината. Най-обикновен живот на село, после изкушението на сцената, пътуваща трупа в Южна Африка, женитба, изолирано съществуване нейде из Централна Африка, бягство, празнота и най-сетне брак с милионер в Ню Йорк.

Да, дълъг път бе извървяла Розалийн, след като бе доила крави. И все пак, докато я наблюдаваше отблизо, Роули се питаше дали въобще всичко това я беше променило. Лицето ѝ притежаваше онази невинност и лека глуповатост, присъщи за човек без минало. Изглеждаше съвсем млада — много по-млада за възрастта си.

Имаше нещо вълнуващо в нея, нещо трогателно напомняше му за малките теленца, които бе закарал тази сутрин в кланицата. Възприемаше я по същия начин. „Бедните същества — каза си той сутринта, — колко жалко, че ще бъдат убити...“

В очите на Розалийн се появи тревога. Тя неспокойно попита:

— За какво си мислите, Роули?

— Искате ли да разгледате стопанството и кравефермата?

— О, да, с удоволствие.

Развеселен от интереса ѝ, Роули я разведе навсякъде. Но когато накрая ѝ предложи да изпие чаша чай, в погледа ѝ пробегна смущение.

— О, не, благодаря ви, Роули. Добре ще е вече да се прибирам — погледна часовника си. — Боже, колко е късно! Дейвид ще се върне с влака в 5.20. Ще се чуди къде съм. Аз... трябва да побързам — и добави срамежливо: — Беше ми *много* приятно, Роули.

Да, помисли си той, тя бе казала *самата* истина. Действително бе прекарала приятно. Беше се върнала към естественото си поведение — към собствената си същност. Страхуваше се от брат си Дейвид, това бе очевидно. Дейвид беше мозъкът на семейството. Е, поне бе изживяла един щастлив следобед. Да, един следобед извън дома точно като слугиня! Богатата мисис Гордън Клоуд!

Усмиваше се тъжно, докато я наблюдаваше как бърза нагоре по хълма към Фъроубанк. Точно преди да стигне до оградата, я пресрещна някакъв мъж. Той се зачуди дали не е Дейвид, но мъжът бе по-висок и по-едър. Розалийн се дръпна в страни, за да му направи път, после леко мина през оградата и се спусна напред тичешком.

Да, тя бе прекарала един приятен следобед, а той, Роули, бе загубил повече от час ценно време. Какво пък, може би не беше загубено. Розалийн, изглежда, го бе харесала, което можеше да му бъде от полза. Красиво създание — да, и теленцата тази сутрин бяха красиви... бедните душици.

Докато стоеше там, потънал в мисли, внезапно един глас го стресна и той рязко вдигна глава.

На пътеката от другата страна на портата стоеше едър мъж с широкопола филцова шапка и раница, метната през рамо.

— Това ли е пътят за Уормсли Вейл?

Роули се втренчи в него и мъжът повтори въпроса си. С усилие се откъсна от мислите си и му отвърна:

— Да, вървете все по тази пътека до следващата нива. Там свийте вляво по главния път и след около три минути ще бъдете в селото.

Бе повтарял тези думи хиляди пъти в отговор на същия въпрос. Хората тръгваха по пешеходната алея от гарата, изкачваха хълма и след като се спуснеха от другата му страна, губеха надежда, защото не виждаха селото. Горичката Блакуел закриваше видимостта към него. Уормсли Вейл бе сгушено в котловина и само кулата на църквата стърчеше в небето.

Следващият въпрос бе по-необичаен, но Роули отговори, без да се замисли:

— „Елена“ или „Камбанката и шута“. По-добре „Елена“. И двата са еднакво добри — или лоши. Във всеки случай, ще намерите стая и в двата.

Въпросът го накара да разгледа по-обстойно събеседника си. В днешно време хората обикновено си запазваха предварително места там, където отиват.

Мъжът бе висок, със загоряло лице, с брада и с много сини очи. На възраст бе около четиридесетте. Имаше вид на грубиян и на смелчага. Не изглеждаше злонамерен човек, който би постъпил грубо и безразсъдно. Но в общи линии лицето му не бе от най-приятните.

На Роули му се стори, че идва отдалеч. Не бе ли доловил лек носов акцент, характерен за колониите? Странно... Лицето на непознатия сякаш му напомняше за някого.

Къде бе виждал това лице или някое друго, много подобно на него?

Докато безуспешно се мъчеше да се сети, непознатият го сепна с въпроса си:

— Бихте ли ми казали дали тук наблизо се намира имение на име Фъроубанк?

Роули бавно отвърна:

— Ами да. Там горе, на хълма. Трябва да сте минали край него, ако сте поели по пътеката от гарата.

— Точно по нея минах — той се обърна с лице към хълма. — Значи това там е... онази огромна нова бяла къща?

— Същата.

— Доста големичка е. Навярно поддръжката ѝ струва маса пари.

И още как, помисли си Роули. Нашите пари... Прилив на гняв го откъсна за момент от реалността...

Съвзе се стреснато и видя, че непознатият се взира към хълма с любопитен и замислен поглед.

— Кой живее там? Не е ли... мисис Клоуд?

— Да — отвърна Роули. — Мисис Гордън Клоуд.

Непознатият повдигна вежди. Изглеждаше леко развеселен.

— О! Мисис Гордън Клоуд. Браво на нея.

После кимна на Роули.

— Благодаря, приятелче — каза той и като нарами отново раницата си, закричи към Уормсли Вейл.

Роули бавно свърна към стопанството. Една мисъл все още глождеше съзнанието му.

Къде, по дяволите, бе срещал този човек преди?

Към девет и половина същата вечер Роули отместе встрани купчината формуляри, които задръстваха кухненската маса, и стана. Погледна небрежно към снимката на Лин над камината и излезе от къщи с навъсен поглед.

Десет минути по-късно той бутна вратата на бара на „Елена“. Беатрис Липинкот, застанала зад тезгяха, го приветства с усмивка. Според нея мистър Роули Клоуд беше истински мъж. На халба бира Роули размени редовните приказки с компанията от посетители. Направени бяха неблагоприятни коментари по отношение на правителството, времето и по множество въпроси, свързани с реколтата на различни селскостопански култури.

Скоро след това Роули се приближи до Беатрис и я попита с приглушен глас:

— Някакъв непознат мъж да е отседнал тук? Висок, с широкопола шапка?

— О, да, мистър Роули. Появи се към шест часа. За този ли става въпрос?

Роули кимна.

— Мина край фермата. Попита ме за пътя.

— Да, явно не е тукашен.

— Чудно ми е — започна Роули — кой ли е?

Той погледна към Беатрис и се усмихна. Тя отвърна на усмивката му.

— Лесно можем да го уредим, мистър Роули, щом се интересуваме.

Скри се под тезгяха и се изправи с дебела книга с кожена подвързия в ръка. Вътре се записваха имената на гостите.

Тя отвори на страницата с последните регистрации. Най-отдолу пишеше:

Инок Ардън. Кейптаун. Британец.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Утрото бе прекрасно. Птиците пееха и Розалийн слезе за закуска в скъпата си раирана рокля, обзета от радостни чувства. Потискащите съмнения и страхове от последните дни изглежда се бяха разсеяли. Дейвид бе в отлично настроение, смееше се и я закачаше.

Пътуването му до Лондон предишния ден се бе оказало плодотворно. Закуската бе чудесно приготвена и чудесно сервирана. Тъкмо привършваха, когато пристигна пощата.

Имаше седем-осем писма за Розалийн. Сметки, призови за благотворителност, няколко покани — нищо от особен интерес.

Дейвид постави настрана два плика със сметки и отвори третия. Писмото и адресът върху плика бяха изписани с печатни букви.

Уважаеми мистър Хънтър,

Мисля, че е по-добре да се обърна към вас, а не към сестра ви „мисис Клоуд“, за да не би съдържанието на това писмо да я шокира. Накратко, имам новини за капитан Робърт Ъндърхей, които тя може би с радост би искала да узнае. Отседнал съм в „Елена“ и ако ме посетите тази вечер там, с удоволствие бих обсъдил въпроса с вас.

Искрено ваш, ИНОК АРДЪН

Сподавен звук се изтръгна от гърлото на Дейвид. Розалийн го изгледа усмихнато, но на лицето ѝ изведнъж се появи тревога.

— Дейвид, Дейвид, какво има?

Подаде ѝ безмълвно писмото. Тя го пое и се зачете.

— Но... Дейвид... не разбирам... Какво означава това?

— Не можеш ли да четеш?

Тя го погледна плахо.

— Дейвид... значи... Какво ще правим сега?

Той се мръщеше и напрегнато съобразяваше с присъщата си далновидност.

— Всичко е наред, Розалийн. Няма за какво да се тревожиш. Ще се справя...

— Но този факт означава ли...

— Не се безпокой, мило момиче. Остави всичко на мен. Слушай сега какво ще направиш. Веднага ще си събереш нещата и ще заминеш за Лондон. Отиди в апартамента и стой там, докато ти се обадя. Ясно ли е?

— Да. Да, разбира се, но, Дейвид...

— Просто прави това, което ти казвам, Розалийн.

Той ѝ се усмихна — мило, успокоително.

— Върви да си събереш багажа. Ще те закарам до гарата. Можеш да хванеш влака в 10.32 часа. Кажи на портиера на кооперацията, че не искаш да виждаш никого. Ако някой те търси, да съобщава, че си извън града. Дай му една лира. Ясно ли е? Не бива да пуска при теб никого, освен мен.

— О!

Розалийн покри лицето си с ръце. Изглежда го уплашено с прекрасните си очи.

— Всичко е наред, Розалийн, но е рисковано. А теб не те бива по рискованите работи. Такова е моето мнение. Искам да се махнеш оттук, за да мога да действам свободно. Това е всичко.

— Не мога ли да остана, Дейвид?

— Разбира се, че не можеш, Розалийн. Прояви малко разум. Трябва да имам пълна свобода на действията, за да се справя с този тип, който и да е той.

— Мислиш ли, че може да е...

— В момента не мисля нищо — той наблегна на думите. — Най-важното сега е да се махнеш оттук. После ще преценявам в какво положение сме. Хайде, бъди добро момиче и не ми възразявай.

Тя се обърна и излезе от стаята.

Дейвид намръщено се вгледа в писмото.

Доста неясно, вежливо, написано интелигентно — би могло да означава какво ли не. Искрена загриженост на човек, изпаднал в неловка ситуация. Или пък скрита заплаха. Фразите се набиваха в главата му: „Имам новини за капитан Робърт Ъндърхей“... „По-добре е да се обърна към вас“... „С удоволствие бих обсъдил въпроса с вас“...

„мисис Клоуд“. По дяволите, какви бяха тези кавички — „мисис Клоуд“...

Загледа се в подписа. Инок Ардън. Нещо се размърда в съзнанието му. Някакъв поетичен образ... някакъв стих.

Когато Дейвид влезе във фоайето на „Елена“ същата вечер, то бе празно както винаги. На вратата вляво имаше табелка „Трапезария“, а вдясно — „Салон“. Малко по-навътре пък бе написано с потискащото предупреждение „Само за гости на хотела“. Вдясно един коридор водеше към бара, откъдето долитаха неясни гласове. Малка стъклена кабина с надпис „Служебно помещение“ привлече погледа му. Пред плъзгащото се прозорче на удобно място бе поставено звънче.

Дейвид знаеше от опит, че понякога човек трябва да звъни четири-пет пъти, докато някой благоволи да му обърне внимание. С изключение на кратките периоди от време, когато хората слизаха, за да се хранят, фоайето на „Елена“ бе по-безлюдно от острова на Робинзон Крузо.

Този път при третото позвъняване на Дейвид мис Беатрис Липинкот се зададе в коридора откъм бара, като оправяше с ръка златистата си прическа в стил помпадур. Тя се мушна в стъклената кабина и го поздрави с приятна усмивка.

— Добър вечер, мистър Хънтър. Доста студено време за сезона, не мислите ли?

— Да, така е. Отседнал ли е при вас някой си мистър Ардън?

— Момент да проверя — заяви мис Липинкот, показвайки доста подчертано, че не знае точно. Този подход ѝ бе присъщ, особено когато искаше да подчертае значимостта на „Елена“. — А, да. Мистър Инок Ардън. Стая №5 на първия етаж. Не може да не я забележите, мистър Хънтър. Качете се нагоре по стълбите и не продължавайте по коридора, а свийте вляво, после слезте три стъпала надолу.

Следвайки тези сложни указания, Дейвид почука на вратата на стая №5 и отвътре се чу глас „Влез“. Той влезе и затвори вратата след себе си.

Беатрис Липинкот излезе от кабината и извика:

— Лили!

На повикването ѝ се отзова кикотещо се момиче, чиито очи бяха с цвят на сладко от цариградско грозде.

— Ще се оправиш ли за малко без мен, Лили? Трябва да проверя спалното бельо.

Лили отвърна:

— О, да, мис Липинкот — тя се изкикоти. После добави с въздишка: — Не мислите ли, че мистър Хънтър *винаги* е страшно привлекателен?

— О, колко такива като него съм виждала през войната — отвърна мис Липинкот с отегчен вид. — Разни млади пилоти и прочее. Човек никога не може да вярва на чековете им. Има нещо у тях, което те кара да бъдеш нащрек. Шегувам се, разбира се, Лили. Аз харесвам *класата*. Дай ми на мен класа. Винаги съм казвала, че джентълменът си остава джентълмен, дори и ако кара трактор.

С това загадъчно изявление Беатрис остави Лили и се отправи към стълбите.

Дейвид се спря и се вгледа в човека, който се бе записал под името Инок Ардън.

Около четирийсетгодишен, видял доста от живота, явно напоследък леко закъсал — с две думи костелив орех. Ето каква беше преценката на Дейвид. А на всичкото отгоре беше трудно да се проумее що за човек е. Тъмен субект.

Ардън го посрещна с думите:

— Здравсти, вие сте мистър Хънтър, нали? Добре. Сядайте. Какво ще пиете? Уиски?

Дейвид забеляза, че господинът се е подредил доста добре. Завидно количество бутилки, горящ огън в камината в мразовитата пролетна вечер. Дрехи с кройка, която не беше английска, но му стояха като на англичанин. Възрастта също съвпаднаше...

— Благодаря — отвърна Дейвид. — Ще пийна глътка уиски.

— Кажете докъде да ви сипя.

— Достатъчно. С малко сода.

Напомняха малко на кучета, борещи се за надмощие — дебнещи се, сковани и наежени, готови да се сприятелят или да се захаят с

ръмжене.

— Наздраве — каза Ардън.

— Наздраве.

Оставиха чашите си на масата и се поотпуснаха. Първият рунд бе преминал.

Човекът, нарекъл се Инок Ардън, започна:

— Изненадахте ли се от писмото ми?

— Честно казано — отвърна Дейвид, — изобщо не го разбрах.

— Не го разбрахте, така ли? Е, да, може би не сте.

Дейвид продължи:

— Доколкото схващам, вие сте познавали първия съпруг на сестра ми — Робърт Ъндърхей.

— О, да, познавах Робърт Ъндърхей много добре — Ардън се усмихваше и нехайно издихваше облачета дим във въздуха. — Може би най-добре от всички. *Вие* май никога не сте го виждали, а Дейвид?

— Не, не съм.

— Е, може би така е по-добре.

— Какво искате да кажете? — остро попита Дейвид.

Ардън спокойно отвърна:

— Драги приятелю, това опростява нещата — нищо повече. Извинявам се, че ви помолих да дойдете тук, но ми се стори, че е най-добре... — той направи пауза да държим Розалийн настрана от тази история. Няма защо да ѝ причиняваме излишна болка.

— Имате ли нещо против да си дойдем на думата?

— Разбира се, разбира се. Ами ето какво — никога ли не сте подозирали, че... как да го кажа... има нещо *съмнително* около смъртта на Ъндърхей?

— Какво, за Бога, намекувате?

— Ами, знаете ли, Ъндърхей имаше доста странни идеи. Дали от кавалерски чувства или поради друга причина, но да кажем, че в определен момент преди години е предпочел хората да го смятат за мъртъв. Той умееше да се оправя с местните жители, винаги му се е удавало. За него не би било проблем да измисли някоя достоверна история, която хората убедително да разпространяват. А той е можел просто да се появи на някое отдалечено местенце под ново име.

— Това ми се струва най-фантастичното предположение — възрази Дейвид.

— Нима? Наистина ли? — Ардън се усмихна. Облегна се напред и го потупа по коляното. — Но да предположим, че е вярно, Хънтър? А? Да предположим, че е вярно?

— Тогава бих настоял за неоспоримо доказателство.

— Така ли? Е, разбира се, такова абсолютно неоспоримо доказателство няма. Но примерно Ъндърхей би могъл да се появи тук, в Уормсли Вейл. Как ще приемете подобно доказателство?

— Поне ще бъде убедително — сухо отсече Дейвид.

— О, да, убедително, но и малко смущаващо. За мисис Гордън Клоуд ми е думата. Защото тогава, разбира се, тя *няма* да бъде мисис Гордън Клоуд. Неловко, нали? Признайте, че е малко неловко.

— Сестра ми се омъжи повторно напълно почтено и законно — заяви Дейвид.

— Но, разбира се, приятелю. Разбира се. Ни най-малко не оспорвам това. Всеки съдия ще го потвърди. Никаква вина не може да ѝ бъде приписана.

— Съдия? — рязко възкликна Дейвид.

Другият добави сякаш извинително:

— Мислех си за бигамията.

— Какво точно целите? — свирепо попита Дейвид.

— Е, хайде не се вълнувате, приятелче. Нека по-добре да размърдаме главите си и да видим как най-добре да постъпим. Най-добре за сестра ви, искам да кажа. Никой не желае да бъде опозорен пред обществото.

— Ъндърхей... хм, Ъндърхей винаги е бил човек с кавалерско чувство — Ардън поспря за миг. — И все още е.

— Е? — сепна се Дейвид.

— Точно това казах.

— Значи Робърт Ъндърхей е жив? Къде е сега?

Ардън се облегна напред. Тонът му стана поверителен.

— *Наистина ли искате да разберете, Дейвид?* Няма ли да е по-добре, ако ви бъде *спестена* тази подробност? Да разгледаме нещата така — доколкото вие знаете и доколкото Розалийн знае, Ъндърхей е умрял в Африка. Много добре, но ако Ъндърхей е жив, на него не му е известно, че жена му се е омъжила повторно, дори и не подозира. Защото естествено, ако разбере, той веднага би се появил... Знаете, че Розалийн е наследила доста солидна сума от втория си съпруг, но в

такъв случай, значи, тъж... тя няма да има никакви права върху тези пари. Ъндърхей е твърде чувствителен на тема чест. Надали би му харесал фактът, че тя е наследила пари чрез измама — за миг той спря. — Но, разбира се, напълно е възможно Ъндърхей да не знае нищо за втория ѝ брак. Как е закъсал бедният човек, дяволски е закъсал.

— Какво искате да кажете с това „закъсал“?

Ардън поклати печално глава.

— Здравето му е разклатено. Има нужда от медицински грижи... специално лечение... а всичко за съжаление е толкова скъпо.

Той произнесе внимателно последната дума, откроявайки я от останалите. Без да го съзнава, Дейвид Хънтър бе очаквал да чуе точно нея.

Той повтори подчертано ясно:

— *Скъпо?*

— О, да. За съжаление всичко струва пари. На практика горкият Ъндърхей е разорен — каза човекът. А после добави: — Нищичко си няма бедният...

Само за секунда погледът на Дейвид обходи стаята. Съзря раницата, окачена на стола. Куфар или чанта не се виждаше.

— Много ми е чудно — възрази той с враждебен глас, — дали Робърт Ъндърхей е чак такъв джентълмен, какъвто го изкарвате.

— Някога беше — увери го другият. — Но нали знаете, животът прави хората цинични.

Направи пауза и продължи:

— Гордън Клоуд наистина бе невероятно заможен. Мисълта за такова богатство може да пробуди и най-долните човешки инстинкти.

Дейвид Хънтър се изправи.

— Отговорът ми е: вървете по дяволите!

Невъзмутимо усмихнат, Ардън заяви:

— Да, мислех си, че ще го кажете.

— Вие сте само един проклет изнудвач и нищо повече. Иде ми да ви разоблича като измамник.

— Да ме разобличите и заклейте? Възхитителна реакция. Но дали ще ви хареса, ако аз ви разоблича? Не смятам обаче да го сторя. Ако вие не приемете това, което ви предлагам, ще потърся други клиенти.

— Какво имате предвид?

— Ами фамилията Клоуд. Представете си, че отида при тях. „Извинете, ще ви бъде ли интересно да научите, че покойният Робърт Ъндърхей е жив и здрав?“ За Бога, човече, та те направо ще подскочат!

Дейвид презрително отвърна:

— Нищо няма да изкопчите от тях. Всички до един са закъсали с парите.

— О, да, но съществува и нещо като работно споразумение. Парите в брой в деня, когато се докаже, че Ъндърхей е жив, че мисис Гордън Клоуд е все още мисис Робърт Ъндърхей и че следователно е валидно завещанието на Гордън Клоуд, направено преди женитбата му...

Няколко минути Дейвид не проговори, после безцеремонно попита:

— Колко?

Отговорът бе не по-малко безцеремонен:

— Двайсет хиляди.

— Дума да не става. Сестра ми не може да пипа основния капитал — живее само от лихвите.

— Тогава десет хиляди. Такава сума лесно може се събере. Има някакви бижута, нали?

Дейвид замълча, а после неочаквано отсече:

— Добре.

За миг другият мъж се стъписа. Изглеждаше изненадан от лесната си победа.

— Без чекове — нареди той. — Всичко в брой.

— Трябва да ни дадете време — да съберем парите.

— Давам ви четиридесет и осем часа.

— Нека бъде следващия вторник.

— Добре. Ще донесете парите тук — каза непознатият. После добави, преди Дейвид да успее да вземе думата: — Не си въобразявайте, че ще си направя среща в безлюдна горичка или на пуст речен бряг. Ще донесете парите тук, в „Елена“, в девет часа вечерта следващия вторник.

— Май сме доста подозрителни, а?

— Зная си работата. А и познавам този тип хора, към които принадлежите.

— Добре, значи както се разбрахме.

Дейвид излезе от стаята и се спусна надолу по стълбите. Лицето му бе потъмняло от ярост.

Беатрис Липинкот се измъкна от стая №4. Двете стаи, №4 и №5, бяха свързани с врата, но това трудно можеше да бъде забелязано от обитателя на стая №5, тъй като един гардероб беше сложен точно пред вратата.

Бузите на мис Липинкот бяха порозовели, а очите ѝ блестяха в сладостна възбуда. Тя трескаво приглади с ръка прическата си в стил помпадур.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Шепърдс Корт беше една от големите кооперации в Мейфеър с луксозни апартаменти, която предлагаше обслужване. Макар и незасегната от вражеските действия, тя така и не беше успяла да възстанови напълно предвоенния си стандарт. Обслужване все още се предлагаше, но не дотам добро. Вместо предишните двама униформени портиери сега имаше само един. В ресторанта все още се сервираха ястия, но с изключение на закуската не се носеха в апартаментите.

Апартаментът, нает от мисис Гордън Клоуд, се намираше на третия етаж. Състоеше се от гостна стая с вграден бар, от две спални с вградени шкафове и от прекрасно обзаведена баня с блестящи плочки и хромирани тоалетни принадлежности.

Дейвид Хънтър крачеше напред-назад из гостната, докато Розалийн, седнала на огромно канапе, го наблюдаваше.

— Изнудване! — промърмори той. — Изнудване! Боже мили, нима аз съм човекът, който би се оставил да го изнудват?

Тя поклати глава объркано и притеснено.

— Ако знаех — продължи Дейвид, — само ако знаех!

От устните на Розалийн се изтръгна сподавено стенание.

Той продължи.

— Влудява ме това, че действаме слепешката. Все едно, че сме с вързани очи. Не зная какво може да изскочи.

Внезапно се извъртя към нея.

— Занесе онези смарагди при стария Грейтърекс на Бонд стрийт, нали?

— Да.

— И колко?

Гласът ѝ прозвуча покрушено.

— Четири хиляди. Четири хиляди *лири*. Заяви ми, че ако не ги продам, ще трябва да ги презастраховам.

— Да, цените на скъпоценните камъни скочиха двойно. Е, добре, ще *можем* да съберем парите. Но ако го направим, това ще е само

началото, което означава, че ще бъдем изстискани — изстискани докрай, Розалийн.

Тя извика:

— О, нека напуснем Англия. Нека се махнем! Не можем ли да заминем в Ирландия... в Америка... *където и да е*.

Той се обърна и я изгледа.

— Не си борбена личност, нали Розалийн? Идва ли опасност, бягай надалеч — това е твоят девиз.

Тя изхлипа:

— Сбъркахме... Всичко беше нередно... напълно нередно.

— Само не ми се прави на благочестива точно сега. Няма да го понеса. Бяхме толкова добре материално, Розалийн. За първи път в живота си почувствах, че разполагам с пари и няма да разреши да ми се изплъзнат, чуваш ли? Само да не беше тази проклета битка на тъмно. Не разбираш ли, че цялата история може да се окаже блъф — нищо друго, освен блъф? Ъндърхей сигурно си почива в гроба нейде из Африка, както винаги сме си мислили.

Тя потрепери.

— Дейвид, недей. Плашиш ме.

Той я погледна, видя паниката, изписана на лицето ѝ, и изведнъж поведението му се промени. Приблужи се до нея, седна и взе студените ѝ ръце в своите.

— Няма за какво да се безпокоиш — ласкаво я увери той. — Остави всичко на мен и прави каквото ти казвам. Това поне можеш, нали? Просто прави каквото ти казвам.

— Винаги го правя, Дейвид.

Той се изсмя.

— Да, така е. Ще се измъкнем, не се бой. Ще намеря начин да обезвредя мистър Инок Ардън.

— Нямаше ли подобно стихотворение, Дейвид? Нещо за мъжа, който се завръща...

— Да — прекъсна я той. — Ето кое ме тревожи... Но аз ще стигна до истината, не се бой. Тя попита:

— Във вторник вечерта ли... ще му занесеш парите?

Той кимна.

— Пет хиляди. Ще му кажа, че не мога да събера наведнъж цялата сума. Но трябва да предотвратя отиването му при фамилията

Клоуд. Мисля, че беше само заплаха, но не съм сигурен.

Той направи пауза, погледът му се зарея, стана замечтан. Но мозъкът му работеше — обмисляше и отхвърляше различни варианти.

След малко се изсмя с безгрижен, дързък смях. Някои хора, вече покойници, биха познали този смях...

Това бе смях на човек, който се нагърбва с опасно и рисковано начинание. В него прозираше наслада и предизвикателство.

— Мога да ти имам доверие, Розалийн — заяви той. — Слава Богу, мога да ти имам пълно доверие!

— Доверие ли? — тя повдигна изпитателно огромните си очи. — За да направя какво?

Той отново се усмихна.

— За да правиш каквото ти казвам. Ето къде е тайната, Розалийн, на една успешна операция — той се изсмя. — Операция Инок Ардън.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Роули отвори големия бледоморав плик с известна изненада. Кой ли, за Бога, чудеше се той, му пишеше на такава хартия. И как е успял да се снабди с нея? Подобни луксозни стоки бяха забравени още по време на войната. Зачете се в редовете:

УВАЖАЕМИ МИСТЪР РОУЛИ,

Надявам се да ме извините, че си позволявам да ви пиша, но смятам, че *трябва да ви известя* за някои от произтеклите тук събития.

Той озадачено впери поглед по-надолу.

По-точно във връзка с нашия разговор онази вечер, когато вие дойдохте, за да се поинтересувате от *една личност*. Ако ви е удобно да се отбиете в „Елена“, с удоволствие ще ви осведомя по въпроса. Всички ние тук винаги сме смятали, че бе крайно нечестно след смъртта на чичо ви парите му да се разпределят по този начин.

Надявам се, не ми се сърдите, но наистина мисля, че *трябва да се запознаете със случилото се*.

Вечно ваша,
БЕАТРИС ЛИПИНКОТ

Роули се втренчи в писмото, като умът му трескаво работеше. Какво, за Бога, означаваше това? Добрата стара Би. Познаваше я, откак се помнеше. Купуваше си цигари от магазинчето на баща ѝ, където тя продаваше, и прекарваше деня си с нея. Беше привлекателно момиче. Спомни си, че като малък бе чувал клюки по повод отсъствието ѝ от Уормсли Вейл. Нямаше я около година и всички разправяха, че е

заминала, за да роди извънбрачно дете. Може би беше вярно, а може би не. Но безспорно сега тя бе уважавана и изтънчена жена. Е, понякога бърбореше и се кикотеше малко повече от допустимото, но иначе благоприличието ѝ бе почти досадно.

Роули погледна часовника. Веднага трябваше да тръгне за „Елена“. По дяволите с всички тези формуляри. Искаше му се да разбере защо Беатрис така нетърпеливо настояваше да го види.

Беше малко след осем, когато отвори вратата на бара. Последваха обичайните поздрави и кимвания с глава. Роули си проправи път към тезгяха и си поръча една бира. Беатрис лъчезарно му се усмихна.

— Радвам се да ви видя, мистър Роули.

— Добър вечер, Беатрис. Благодаря ви за бележката.

Тя му хвърли бърз поглед.

— Идвам след минутка, мистър Роули.

Той ѝ кимна и замислено отпиваше от бирата си, докато наблюдаваше как Беатрис довършва сервирането. Тя извика през рамо и след малко момичето Лили се появи, за да я смени.

Беатрис промърмори:

— Ще ме последвате ли, мистър Роули?

Тя го поведе по коридора към врата с надпис „Стая за персонала“. Вътре имаше няколко малки плюшени кресла, гърмящо радио, десетина китайски фигурки и доста окаяна кукла, захвърлена върху един стол.

Беатрис Липинкот изключи радиото и покани Роули да седне в едно от плюшените кресла.

— Толкова се радвам, винаги когато идвате, мистър Роули. Надявам се, не сте си помислили нищо лошо за това, че ви писах. Но през почивните дни много го въртях в главата си и, както ви казах, наистина се убедих, че трябва да сте наясно какво става.

Тя изглеждаше щастлива и доволна от себе си — жена, която чувства собствената си значимост.

Роули попита с леко любопитство:

— И какво става?

— Мистър Роули, вие познавате господина, който отседна тук. Мистър Ардън, за когото се интересувахте.

— Да?

— Случи се точно на следващата вечер. Мистър Хънтър се появи тук и попита за него.

— Мистър Хънтър?

Роули възбудено се изправи в креслото.

— Да, мистър Роули. Казах му, че господинът е в стая № 5, мистър Хънтър кимна и се качи горе. Да си призная, останах изненадана, защото въпросният мистър Ардън не бе споделил, че познава някого от Уормсли Вейл и аз бях решила, че не е тукашен и няма близки хора в селото. Мистър Хънтър изглеждаше много сърдит. Сякаш бе разтревожен от нещо, но, разбира се *тогава* това не ми направи впечатление.

Тя спря, за да си поеме дъх. Роули мълчеше и само слушаше. Никога не притесняваше хората. Щом предпочитаха да не си дават зор, той нямаше нищо против.

Беатрис продължи с достойнство:

— Малко по-късно ми се отвори работа в стая №4 трябваше да проверя кърпите и спалното бельо. Тя е съседната на стая № 5 и помежду им има врата. Това обаче не може да се забележи от обитателя на №5, защото има голям гардероб, който стои точно пред нея и човек не подозира, че има врата. Разбира се, тя винаги е затворена, но този път беше леко откrehната. *Наистина* нямам представа кой я е оставил отворена!

Роули отново не каза нищо, само кимна с глава.

Беатрис, помисли си той, я е отворила. Любопитството я е подтикнало и умишлено е отишла в №4, за да узнае каквото може.

— И, разбирате ли, мистър Роули, просто не можех да не чуя разговора, който се водеше вътре. Толкова слисана бях, че щях да падна, ако някой ме беше бутнал дори и с перце...

Доста голямо перце ще е необходимо, помисли си Роули.

Той изслуша с безизразно, почти биволско изражение стегнатото изложение на разговора, който Беатрис бе чула. Когато приключи, тя го погледна с очакване.

Необходими бяха няколко минути, преди Роули да се изтръгне от вцепенението, в което бе изпаднал. После се изправи.

— Благодаря, Беатрис — заяви той. — Много благодаря.

И с тези думи излезе от стаята. Беатрис се почувства някак си разочарована. Все пак *наистина* ѝ се струваше, че мистър Роули поне

можеше да каже нещо.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Когато излезе от „Елена“, Роули автоматично се отправи към къщи, но след като извървя няколкостотин крачки, свърна обратно в посоката, откъдето бе дошъл.

Мозъкът му възприемаше нещата бавно и след първоначалното изумление от откритията на Беатрис истинското им значение едва сега стигаше до него. Ако версията ѝ за подслушания разговор бе вярна, а в общи линии той не се съмняваше в това, възникналото положение засягаше пряко всеки член от фамилията Клоуд. Най-подходящият човек, който беше в състояние да разреши въпроса, безспорно бе вуйчо му Джереми. Като адвокат той най-добре би могъл да каже как да се използва изненадващата информация и какви мерки да се вземат.

Макар и самият да искаше да предприеме някакви действия, Роули съзнаваше, че е най-правилно да изложи проблема пред вещ и опитен адвокат. И колкото по-скоро той стане негово достояние, толкова по-добре, затова съответно Роули се отправи към къщата на Джереми на Хай стрийт.

Младата прислужница, която му отвори вратата, го уведоми, че мистър и мисис Клоуд още не са приключили с вечерята. Тя предложи да го въведе в трапезарията, но Роули отказа и заяви, че ще изчака в кабинета на Джереми, докато привършат. Не бе особено склонен да включва и Франсес в разискванията. Наистина колкото по-малко хора бяха посветени в историята, толкова по-добре, поне докато не се изработеше конкретен план за действие.

Той се разхождаше неспокойно напред-назад из кабинета. Върху бюрото лежеше тънка папка с надпис „Сър Уилям Джереми — покойник“. Лавиците бяха покрити с тонове юридическа литература. Имаше и стара снимка на Франсес във вечерна рокля, както и една на баща ѝ, лорд Едуард Трентън, в костюм за езда. На бюрото бе поставена снимка на младо момче в униформа — синът на Джереми, Антъни, убит във войната.

Роули трепна и се извърна. Седна в креслото и се вгледа в образа на лорд Едуард Трентън.

В трапезарията Франсес се обърна към съпруга си:

— Чудя се какво ли иска Роули?

Джереми отпаднало отвърна:

— Вероятно е сбъркал нещо с някоя правителствена разпоредба. Фермерите едва ли разбират и една четвърт от всички формуляри, които трябва да се попълват. Роули е съзнателно момче. Притеснява се.

— Приятен е — допълни Франсес, — но е изключително муден. Знаеш ли, имам чувството, че нещата между него и Лин не вървят много добре.

Джереми разсеяно измърмори:

— Лин... а, да... разбира се. Прости ми, аз... нещо не мога да се съсредоточа. Напрежението...

Франсес бързо го прекъсна:

— Не мисли за това. Всичко ще се оправи, казвам ти.

— Понякога ме плашиш, Франсес. Толкова си безразсъдна. Сама не съзнаваш...

— Много добре съзнавам всичко. Не ме е страх. Знаеш ли, Джереми, май всъщност дори се забавлявам.

— Точно това, скъпа моя, ме тревожи най-силно — заяви Джереми.

Тя се усмихна.

— Хайде. Не бива да караш онова селско момче да те чака прекалено дълго. Върви и му помогни да попълни формуляр номер хиляда сто деветдесет и девет или който и да е.

Но когато излязоха от трапезарията, чуха хлопването на външната врата. Мистър Роули предал, съобщи им Една, че няма да чака, защото не било нещо важно.

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Във въпросния вторник следобед Лин Марчмънт излезе на дълга разходка. Почувствала нарастващо вътрешно безпокойство и неудовлетворение, тя бе решила да премисли нещата.

С Роули не се бяха виждали от няколко дни. След буреносната им раздяла онази сутрин, когато го бе помолила да ѝ заеме петстотин лири, те бяха продължили да се срещат както обикновено. Лин разбираше, че молбата ѝ е била неразумна и че Роули с право я бе отхвърлил. Въпреки това разумът надали беше сред най-привлекателните качества за влюбените. Външно нещата между двамата бяха същите, вътрешно — не бе сигурна. Последните няколко дни ѝ се бяха сторили непоносимо монотонни, макар да не си признаваше, че внезапното заминаване на Дейвид за Лондон имаше нещо общо с настъпилата скука. Дейвид, горчиво разсъждаваше тя, е интересна личност...

Що се отнасяше до роднините ѝ, в момента всички ѝ се струваха ужасно досадни. Майка ѝ, в отлично разположение на духа, я бе ядосала по време на обяда същия ден, като обяви, че ще търси втори градинар. „Старият Том просто не може да се справи.“

— Но, мила мамо, ние не можем да си го позволим — яростно възрази Лин.

— Глупости. Наистина си мисля, Лин, че Гордън би останал крайно недоволен, ако можеше да види в какво състояние е градината. Той бе толкова педантичен относно лехите покрай оградата, косенето на тревата и поддържането на алеите. А погледни сега на какво приличат. Чувствам, че Гордън би искал всичко отново да се приведе в ред.

— Дори ако трябва да вземаме назаем пари от вдовицата му, за да го постигнем.

— Казах ти вече, Лин. Розалийн се представи чудесно. Мисля, че наистина усети нещата от моята гледна точка. Сметката ми в банката се оправи, след като изплатих всички борчове. И наистина ми се струва, че втори градинар ще ни е само от полза и ще направим

икономии. Помисли си за зеленчуците, които ще можем да отглеждаме допълнително.

— Можем да си купуваме много повече зеленчуци за много по-малко от три лири седмично.

— О, надявам се да намерим някого за по-ниска сума скъпа. Толкова много хора сега излизат от армията и си търсят работа. Във вестниците пише.

— Съмнявам се, че ще ги откриеш точно в Уормсли Вейл или Уормсли Хийт — сухо отсече Лин.

Макар и въпросът да остана висящ, мисълта, че майка ѝ ще използва Розалийн като постоянен източник на средства, не ѝ даваше мира. Тя съживяваше спомена за подигравателните думи на Дейвид.

И така, кисела и раздразнена, тя се отправи на разходка, за да се поразтуши.

Но лошото ѝ настроение не се подобри при срещата с леля ѝ Кати пред пощата. Леля Кати бе довольна от живота.

— Струва ми се, скъпа Лин, че скоро ще имаме добри вести.

— За какво намекваш, лельо Кати?

Мисис Клоуд кимна с усмивка на човек, който разбира от тези неща.

— Осъществих най-изумителния контакт — наистина беше изумителен. Щастлив край на всички наши неприятности. Срещнах една спънка, но оттогава всички послания гласят да опитвам отново и отново. Ако в началото не успеете... и така нататък. Няма да издавам никакви тайни, скъпа Лин, и последното нещо, което бих искала, е преждевременно да подхранвам напразни надежди, но съм твърдо убедена, че нещата много скоро ще се наредят добре. И съвсем навреме. Наистина толкова се тревожа за вуйчо ти. Прекалено усилено работи през войната. Действително има нужда да се оттегли и да се отдаде на изследванията си, което, разбира се, не може да стане, ако няма приличен доход. Понякога получава такива едни нервни пристъпи. Наистина се безпокоя за него. Толкова е странен.

Лин кимна замислено. Промяната у Лайънел Клоуд не бе убягнала от вниманието ѝ, както и странната смяна на настроенията му. Подозираше, че от време на време прибегва до употреба на наркотици като стимулиращо средство и се питаше дали не се е пристрастил към тях до известна степен. Това би обяснило

изключителната му нервност и раздразнителност. Чудеше се доколко леля Кати е наясно или се досеща. Леля Кати, реши Лин, съвсем не бе толкова глупава, колкото изглеждаше.

Докато се спускаше по Хай стрийт, тя зърна вуйчо Джереми да влиза през външната врата на къщата си. През последните три седмици изглеждаше много състарен.

Лин ускори крачка. Жадуваше да се махне от Уормсли Вейл, да тръгне нагоре по хълма и през обширните поля. Закрачи енергично и скоро се почувства по-добре. Щеше да си направи хубава разходка от пет-шест мили и да обмисли нещата. Винаги, цял живот се бе смятала за решително същество с твърдо установени принципи. Бе знаела какво иска и какво не. Никога досега не се бе оставяла да я носи инерцията.

Защото точно това правеше сега! Носеше се по течението! Безцелен, празен живот. Откакто излезе от армията. Обзе я прилив на носталгия по отминалите военни дни. Дни, когато задълженията бяха ясно формулирани, животът течеше по определен план и ред, а бремето на самостоятелните решения бе смъкнато от нея. Но дори и когато я осъзна, мисълта я ужаси. Нима наистина навсякъде хората тайничко изпитваха подобни чувства? Това ли в крайна сметка бе последицата от войната? Не физическата опасност — не мините в морето, не бомбите във въздуха, нито свистенето на куршумите. Духовната опасност — осъзнаването на факта, че животът е по-лек, ако престанеш да *мислиш*... Тя, Лин Марчмънт, вече не бе решителната личност с ясно установени принципи, която се бе записала в армията. Интелигентността ѝ бе ограничена и вкарана в добре очертани рамки. А сега, отново господарка на себе си и живота си, тя бе отвратена от нежеланието на ума ѝ да поеме и преодолее собствените ѝ лични проблеми.

С внезапна кисела усмивка Лин си помисли: „Колко е странно, ако действително образът на «домакинята» от вестниците е дошъл на власт във военните условия. Жени, които, спирани от безброй забрани, не бяха получили никакви конкретни права. Жени, които трябваше да планират, да обмислят и да импровизират, да използват всяка капка вродена находчивост, дори и без да подозират, че я притежават в такава степен! Сега само те можеха да се изправят, без да залитат, поели своята и чуждата отговорност. А тя, Лин Марчмънт, образована, умна,

занимавала се с дейност, изискваща интелект, стриктност и усърдие, бе изгубила вярната посока и бе станала нерешителна. Да, какви омразни думи — *носена от инерцията...*“

Онези, които бяха останали у дома — например Роули...

Съзнанието ѝ изведнъж се насочи от отвлечените обобщения към личните ѝ неприятности. *Тя и Роули*. Това бе проблемът, истинският проблем, единственият проблем. *Действително ли желаете да се омъжи за Роули?*

Сенките бавно се сгъстяваха, светлината угасваше и падаше здрач. Лин седеше неподвижно, подпряла брадичката си с ръка, в края на малка горичка на склона. Гледаше към долината. Загубила бе представа за времето, но усещаше странно нежелание да се прибере у дома. Отдолу, вляво, се простираше Лонг Уилоус. Лонг Уилоус — нейният дом, ако се омъжи за Роули.

Ако! Отново всичко опираше до това — ако, ако, ако! От гората се стрелна птица с пронизителен писък като плач на сърдито дете. Струя дим от преминаващия влак се изви нагоре в небето, изписвайки огромни въпросителни:

???

Да се омъжа ли за Роули? *Искам* ли да се омъжа за Роули? Изобщо някога имала ли съм желание да се омъжвам за Роули? Мога ли да си представя какво би станало, ако *не* се омъжа за Роули?

Влакът изпухтя към долината, димът затрептя и се разсея. Но въпросителните не се изличиха от съзнанието на Лин.

Преди да замине, обичаше Роули. „Но се върнах променена — помисли си тя. — Вече не съм същата Лин.“

В съзнанието ѝ изплува стих:

„Животът и светът, а и *самата аз* сме променени...“

А Роули? Роули *не се бе* променил. Да, така беше. Той си бе останал същият. Такъв, какъвто беше преди четири години, когато тя замина.

Искаше ли да се омъжи за Роули? Ако отговорът беше отрицателен, тогава какво всъщност искаше?

Зад нея в горичката изпукаха съчки и се чу мъжки глас. Човекът, който си проправяше път през шубраците, изруга. Тя извика:

— Дейвид!

— Лин!

Появи се от гората и изглеждаше слисан.

— Какво, за Бога, правиш тук?

Бе тичал и говореше леко задъхано.

— Не зная. Просто мисля, седя и си мисля — тя неуверено се изсмя. — Сигурно... вече е станало много късно.

— Имаш ли представа колко е часът?

Тя разсеяно погледна часовника си.

— Пак е спрял. Изглежда въздействам по някакъв начин на часовниците и нарушавам хода им.

— Не само на часовниците — отвърна Дейвид. — Това е от заряда ти. От енергията, от *жизнеността*, която притежаваш.

Той се приближи към нея. Смътно обезпокоена, тя бързо скочи на крака.

— Вече се стъмва. Трябва бързо да се прибирам вкъщи. Колко е часът, Дейвид?

— Девет и петнайсет. Налага ми се да тичам като луд. Непременно трябва да хвана влака за Лондон в 9.20.

— Не знаех, че си се върнал.

— Наложил се да взема някои неща от Фъроубанк. Но не бива да изпусна този влак. Розалийн е сама в апартамента, а когато нощно време е сама в Лондон, се паникьосва ужасно.

— Дори и в кооперация с портиер? — попита Лин с презрителен тон.

Дейвид отвърна рязко:

— В страха няма логика. Когато си преживял бомбардировка...

Лин внезапно се засрами и разкаяно добави:

— Съжалявам. Бях забравила.

Внезапно Дейвид възкликна с горчивина:

— Да, забравя се, всичко се забравя много бързо! Връщаме се към сигурността. Към познатото ежедневие. Там, където сме били, преди да започне кървавият спектакъл! Да пропълзим в малките си дупки и да си играем на сигурност. И ти също, Лин — и ти си като останалите.

Тя извика:

— Не съм. Дейвид, *не съм*. Точно си мислех сега...

— За мен?

Бързината му я стресна. Ръката му обви тялото ѝ и я привлече към себе си. Целуна я разгневено с горещи устни.

— За Роули Клоуд ли? — заяви той. — Този селяндур? За Бога, Лин, та ти принадлежиш на мен.

После, пак така внезапно както я бе притиснал, той я пусна и почти я отблъсна от себе си.

— Ще изпусна влака.

И се втурна неудържимо надолу по хълма.

— Дейвид...

Той се обърна и извика през рамо:

— Ще ти се обадя, когато пристигна в Лондон...

Тя го наблюдаваше как тича през гъстия здрач — бърз, добре сложен, изпълнен с вродена грация.

След това примаяла, с разтуптяно сърце и разпокъсани мисли, бавно се отправи към дома си.

Поколеба се малко преди да влезе. Искаше ѝ се да избегне любвеобилното посрещане на майка си, въпросите ѝ...

Майка ѝ, която бе взела петстотин лири на заем от хора, които презираше.

„Нямаме право да презираме Розалийн и Дейвид — мислеше си тя, докато се изкачваше тихо по стълбите. — Ние сме същите като тях. За пари сме готови на *всичко*.“

Влезе в спалнята си и с любопитство загледа отражението си в огледалото. Сякаш виждаше непознат човек...

И тогава я обзе яростен гняв.

„Ако Роули наистина ме обичаше, трябваше да ми намери отнякъде петстотин лири. Трябваше, просто *трябваше*. Не биваше да допуска да се унижавам, като вземам заем от Дейвид — Дейвид...“

Дейвид бе казал, че ще ѝ се обади, щом пристигне в Лондон.

Тя слезе долу, пристъпвайки като насън.

Понякога сънищата можеха да бъдат много опасни...

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

— А, ето те и теб, Лин — гласът на Адела прозвуча отсечено и с облекчение. — Не съм те чула кога си влязла, скъпа. Отдавна ли си тук?

— О, да, от цяла вечност. Бях горе.

— Бих искала да ми се обаждаш, щом си дойдеш Лин. Винаги се притеснявам, когато си сама навън по тъмно.

— Мамо, не мислиш ли все пак, че мога да се грижа за себе си?

— О, напоследък във вестниците пишат такива ужасни неща. Всички тези уволнени войници — нападат момичета.

— Предполагам, че момичетата сами си го търсят.

Тя се усмихна кисело.

Да, момичетата сами търсеха опасността... Кой, в крайна сметка, искаше наистина да бъде в безопасност...?

— Лин, скъпа, слушаш ли ме?

Лин сепнато се отърси от мислите си. Майка ѝ нареждаше нещо.

— Какво каза, мамо?

— Говорех за шаферките ти, скъпа. Надявам се, ще си дадат купоните. Какъв късмет, че имате специални купони, защото сте служили в армията. Наистина толкова съжалявам онези момичета, които се женят в наши дни само с обикновените си купони. Искам да кажа, че не могат да си набавят нищо ново. Нямам предвид от чужбина. А като си помисля за качеството на бельото в днешно време, с което човек трябва да се примирява. Лин, ти наистина си късметлийка.

— О, да, голяма.

Обикаляше из стаята — кръстосваше напред-назад, вземаше нещо в ръце, оставяше го.

— Не би ли могла поне за малко да се спреш, скъпа? Така ме изнервяш.

— Извинявай, мамо.

— Да не се е случило нещо?

— Какво би могло да се случи? — остро попита Лин.

— Добре, само не бъди толкова рязка с мен, скъпа, а сега за шаферките. Наистина смятам, че трябва да поканиш дъщерята на семейство Мъкрей. Майка ѝ ми беше най-добрата приятелка, помниш ли, и мисля, че ще се обиди, ако...

— Не понасям Джоун Мъкрей и никога не съм я понасяла.

— Зная, скъпа, но нима е чак толкова важно? Сигурна съм, че Марджъри ще се почувства засегната.

— За Бога, мамо, това все пак е *моята* сватба, нали?

— Да, зная, Лин, но...

— Ако изобщо има сватба!

Нямаше намерение да го казва на глас. Думите се изплъзнаха от устата ѝ съвсем неочаквано. Искаше ѝ се да ги върне назад, но вече бе късно. Мисис Марчмънт се бе втренчила в дъщеря си с тревожно изражение.

— Лин, скъпа, какво искаш да кажеш?

— О, нищо, мамо.

— Да не сте се скарали с Роули?

— Разбира се, че не. Не се безпокой, мамо, всичко е наред.

Но Адела наблюдаваше дъщеря си с истинско безпокойство, доловила душевния ѝ смут, скрит зад намръщеното ѝ лице.

— Винаги съм смятала, че ако се омъжиш за Роули, ще бъдеш в *безопасност* — сърцераздирателно възкликна тя.

— Кой иска безопасност? — презрително заяви Лин. После рязко се извърна. — Телефонът ли звънна?

— Не, защо? Чакаш ли някой да ти се обади?

Лин поклати отрицателно глава. Колко унижително бе да чакаш телефона да звънне. Той ѝ бе казал, че ще се обади вечерта. Трябваше да се обади. „Ти си луда — каза си тя наум. — Луда си.“

Защо този мъж толкова я привличаше? Споменът за мургавото му мрачно лице изплува пред очите ѝ. Опитва се да го пропъди, да го замени с образа на Роули.

Широкото, добродушно лице. Усмивката, която бавно се появяваше на устните му, преданият поглед. Но дали Роули *действително* държеше на нея? Безспорно, ако действително беше така, щеше да я разбере онзи ден, когато бе отишла да го моли за петстотин лири. Щеше да я разбере, вместо да проявява влудяващата си разумност и деловитост. Да се омъжи за Роули, да заживее във

фермата, никога повече да не пътува — никакви непознати небеса, екзотични аромати — никога повече да не бъде свободна...

Телефонът пронизително иззвъня. Лин си пое дълбоко дъх, прекоси вестибюла и вдигна слушалката.

Гласът на леля Кати се разнесе по жицата като ударна вълна.

— Лин? Ти ли си? О, толкова се радвам. Знаеш ли, направо се изплаших. Такава каша забърках около събранието в института...

Тъничкият, пърхащ гласец продължи да реди думите. Лин я изслуша, вмъкна някои забележки, произнесе ободрителни реплики, получи благодарности.

— Каква утеха си ми ти, скъпа Лин. Винаги си толкова любезна и практична. Наистина просто не мога да си обясня защо винаги оплесквам нещата.

Лин също не можеше да си обясни. Леля Кати притежаваше гениалната дарба да оплесква и най-простите неща.

— И винаги съм казвала — завърши леля Кати, — че бедата никога не идва сама. Телефонът ни се повреди и трябваше да се обаждам от улицата. Оказа се, че нямам монети от два пенса, а само от половин пени, и се наложи да ходя да търся...

Най-сетне тя се изчерпа. Лин затвори телефона и се върна в гостната. Адела Марчмънт, цялата нащрек, попита:

— Да не беше... — и не се доизказа.

— Леля Кати — бързо отвърна Лин.

— Какво искаше?

— О, беше забъркала поредната каша.

Лин седна с книга в ръка, като се взираше в часовника. Да, още беше рано. Трябваше да очаква обаждането малко по-късно. В единайсет и пет телефонът отново иззвъня. Тя бавно тръгна към него. Този път няма да се надява — сигурно пак е леля Кати...

Но не беше тя.

— Уормсли Вейл 34? Може ли мис Лин Марчмънт да приеме личен разговор от Лондон?

Сърцето ѝ заби учестено.

— На телефона е мис Лин Марчмънт.

— Изчакайте, моля.

Тя изчака — проглушени шумове, после тишина. Телефонните връзки ставаха все по-лоши и по-лоши. Продължаваше да чака. Накрая

гневно затисна слушалката. Чу се друг женски глас — хладен, безразличен, равен.

— Затворете, моля. Ще ви набера след малко.

Тя затвори и тръгна към гостната. Звънът се чу, докато хващаше дръжката на вратата. Втурна се към телефона.

— Ало?

Мъжки глас произнесе:

— Уормсли Вейл 34? Личен разговор от Лондон за мис Лин Марчмънт.

— На телефона.

— Един момент, моля. — После слабо се чу: — Говорете с Лондон, свързвам ви...

И изведнъж гласът на Дейвид:

— Лин, ти ли си?

— Дейвид!

— Трябва да поговоря с теб.

— Да...

— Слушай, Лин, мисля, че е най-добре да изчезна...

— Какво искаш да кажеш?

— Да изчезна от Англия завинаги. Съвсем лесно е. Преструвах се пред Розалийн, че не е толкова просто, защото не исках да се махна от Уормсли Вейл. Но каква е ползата? Ти и аз — нищо няма да излезе. Ти си прекрасно момиче, Лин, а аз... аз съм си мошеник. Винаги съм бил такъв. Няма смисъл да се надяваш, че заради теб ще стана порядъчен. Може би ще опитам — но няма да се получи. Затова по-добре се омъжи за скучния Роули. Той няма да ти създава никакви неприятности до края на живота ти. А с мен ще опознаеш ада.

Тя стоеше там, стиснала слушалката, безмълвна.

— Лин, чуваш ли ме?

— Да, чувам те.

— Нищо не казваш.

— Какво мога да кажа?

— Лин?

— Да...

Странно колко ясно долавяше толкова отдалеч неговото вълнение, настойчивостта му...

Той тихо изруга, а после изрева:

— О, всичко да върви по дяволите! — и затвори.
Мисис Марчмънт излезе от гостната и попита:
— Да не беше...
— Беше грешка — отвърна Лин и бързо се качи по стълбите.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Обичайната практика в „Елена“ бе гостите да се будят в определения от тях час чрез силно почукване на вратата и провикване, „Вече е осем и трийсет, сър“ или „Осем часът е“, според случая. Утринният чай се сервираше само при изрична уговорка, като се оставяше с потракване на съдовете направо на изтривалката пред вратата.

В онази сряда сутрин младата Гладис спази точната процедура пред стая № 5 — прониза въздуха с „Осем и петнайсет е, сър“ и с трясък остави подноса, при което част от млякото се изля от каната. После продължи, като събуди и други гости на хотела и се залови за останалите си задължения.

Беше вече десет часът, когато тя осъзна факта, че чаят за стая №5 все още стоеше пред вратата.

Почука силно няколко пъти и след като не получи отговор, влезе направо.

Господинът от стая №5 нямаше навика да се успива, а тя току-що се бе сетила, че точно до прозореца му имаше удобен равен покрив. Напълно възможно бе според Гладис човекът от стая №5 да е офейкал оттам, без да си плати сметката.

Но мъжът, регистрирал се като Инок Ардън, не бе офейкал. Той лежеше с лице към пода в средата на стаята и макар и Гладис да нямаше никакви медицински познания, у нея не остана никакво съмнение, че е мъртъв.

Тя отметна назад глава и изпищя. После излезе навън и се втурна надолу по стълбите, като не спираше да нищи.

— Мис Липинкот, о, мис Липинкот, о...

Беатрис Липинкот седеше в стаята си с порязана ръка, а доктор Лайънел Клоуд я превързваше. Той изпусна бинта и се обърна гневно към момичето, което връхлетя вътре:

— О, мис!

Докторът ѝ се сопна:

— Какво има? Какво става?

— Какво се е случило, Гладис? — попита Беатрис.

— Господинът в стая №5! Лежи на пода — мъртъв.

Докторът впери поглед в момичето, а после в мис Липинкот. Тя пък се втренчи в Гладис и след това в доктора.

Най-сетне доктор Клоуд неуверено отсече:

— Глупости.

— По-мъртъв е и от камък — заяви Гладис и добави с известна доза увлечение: — Главата му е разбита.

Докторът погледна към мис Липинкот.

— Може би трябва да...

— Да, моля ви, докторе. Но наистина... не мога да повярвам, струва ми се просто невъзможно.

Тръгнаха един след друг нагоре по стълбите. Гладис вървеше начело. Докторът хвърли бърз поглед и се надвеси над проснатото тяло.

Вдигна очи към Беатрис. Сега тонът му бе променен — отсечен и повелителен.

— Най-добре е да се обадите в полицията — настоя той.

Беатрис Липинкот излезе от стаята, следвана от Гладис.

Гладис развълнувано прошепна:

— О, мис, смятате ли, че е убийство?

Беатрис поглади трескаво златистата си коса с прическа в стил помпадур.

— Дръж си езика зад зъбите, Гладис — сопна се тя. — Твърдение за убийство, което не е подкрепено със съответните доказателства, се смята за клевета, и могат да те изправят в съда с подобно обвинение. Репутацията на „Елена“ само би пострадала от разпространяването на слухове — после добави със снизходителен жест: — Можеш да отидеш да си направиш чаша силен чай. Мисля, че имаш нужда от това.

— Да, наистина, мис. Отвътре всичко ми кипи. Ще донеса и на вас чаша чай.

Беатрис не възрази.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Старши лейтенант Спенс хвърли замислен поглед към Беатрис Липинкот, която седеше срещу него, стиснала здраво устни.

— Благодаря ви, мис Липинкот — каза той. — Това ли е всичко? След малко ще го видите напечатано, за да го прочетете и, ако нямате нищо против, да го подпишете...

— О, Боже, надявам се да не се наложи да давам показания пред съда.

Лейтенант Спенс се усмихна успокоително.

— Е, сигурно няма да се стигне дотам — уклончиво се измъкна той.

— А може би е самоубийство — с надежда в гласа предположи Беатрис.

Лейтенант Спенс се въздържа да ѝ обясни, че при самоубийство обикновено не се разбива черепът отзад с желязна маша. Вместо това изтъкна добродушно:

— Няма полза от прибързани заключения. Благодаря ви, мис Липинкот. Много мило от ваша страна, че дадохте толкова навреме показанията си. Много ни помогнахте.

Когато я изведоха, той си повтори наум чутото. Познаваше отлично Беатрис Липинкот и имаше съвсем ясна представа доколко може да разчита на достоверността на разказа ѝ, както и на подслушания и запомнен разговор. Е, всичко беше малко поразкрасено за възбуждане на интереса, а и защото в стая №5 бе станало убийство. Но като махнеш украсата, се оформяше грозна и изпълнена с догадки картина.

Лейтенант Спенс погледна към масата пред себе си. Там лежеше ръчен часовник със строшено стъкло, малка златна запалка с инициали, червило в позлатена гилза и тежка желязна маша, чийто тежък край бе ръждясал.

Сержант Грейвс надникна и съобщи, че мистър Роули очаква да бъде повикан. Спенс кимна и сержантът въведе Роули.

Лейтенантът познаваше Роули Клоуд толкова добре, колкото и Беатрис Липинкот. Щом Роули бе дошъл в полицията, значи имаше да съобщи нещо — убедителна, сигурна и достоверна информация, която си заслужаваше да бъде чута. В същото време той бе муден младеж и му трябваше време, за да се изрази. Човек не биваше да бърза с хора от типа на Роули. В противен случай те ставаха припрени, започваха да се повтарят и в крайна сметка изказванията им отнемаха два пъти повече време от обикновено...

— Добро утро, мистър Клоуд. Радвам се да ви видя. Дали можете да хвърлите някаква светлина върху нашия проблем — убития мъж в „Елена“?

За изненада на Спенс, Роули му отвърна с въпрос:

— Идентифицирахте ли трупа?

— Не — бавно отвърна Спенс. — Не бих казал. Подписал се е в регистрационната книга като Инок Ардън. Но нищо от вещите му не подсказва, че *наистина* е същото лице.

Роули се смръщи.

— Не е ли... малко странно?

Наистина бе изключително странно, но лейтенант Спенс не възнамеряваше да обсъжда именно с Роули Клоуд колко странно бе случилото се. Ето защо каза приятелски:

— Хайде, хайде, мистър Клоуд. Нали аз съм този, който задава въпросите? Миналата нощ сте ходили да видите мъртвия. Защо?

— Познавате Беатрис Липинкот, нали, лейтенант? От „Елена“?

— Да, разбира се. Освен това — отсече той — вече чух разказа й. Лично тя ми го изложи.

Роули се отпусна.

— Чудесно. Страхувах се, че може би не е искала да се забърква с полицията. Хората понякога си имат едно наум по тези въпроси.

Лейтенантът кимна. Роули продължи:

— И така, Беатрис ми разказа какво е подслушала, но на мен то определено ми се стори съмнително. За вас не зная. Искам да кажа, ами... ние сме просто заинтересувана страна.

Лейтенантът отново кимна. Както всички местни жители, и той бе проявил интерес към смъртта на Гордън Клоуд и в общи линии споделяше общото мнение, че фамилията му бе несправедливо лишена от наследството. Той подкрепяше становището, че мисис Гордън Клоуд

„не е никаква лейди“ и че брат ѝ е от онези млади безразсъдни командоси, от които по време на войната имаше огромна полза, но в мирно време трябваше да бъдат държани под око.

— Предполагам, няма нужда да ви обяснявам, лейтенант, че ако първият съпруг на мисис Гордън е жив, този факт е от огромно значение за нашата фамилия. Разказът на Беатрис ме наведе на мисълта, че е възможно да възникне подобно стечение на обстоятелствата. Мислех, че тя наистина е вдовица. Мога да заявя, че всичко това силно ме разтърси. Нуждаех се от време да осмисля нещата, ако мога така да се изразя. Знаете, човек просто трябва да го асимилира.

Спенс отново кимна. Усещаше как Роули бавно разнищва въпроса, непрекъснато го прехвърля в съзнанието си.

— В началото реших, че ще е най-добре да се обърна към вуйчо си, той е адвокат.

— Мистър Джереми Клоуд?

— Да. Ето защо тръгнах натам. Сигурно е било малко след осем. Те още вечеряха и аз се настаних в кабинета на вуйчо си, за да го изчакам. Продължих да анализирам нещата.

— И?

— Накрая стигнах до извода, че трябва да свърша още нещо, преди да се допитам до него. Всички адвокати, лейтенант, са едни и същи. От опит го зная. Много бавни, много предпазливи — трябва да бъдат сто процента сигурни във фактите, за да се захванат с даден въпрос. А все пак моята информация бе получена от съмнителен източник. Запитах се дали Джереми няма да се поколебае, преди да предприеме някакви действия. Реших да отида в „Елена“ и сам да се срещна с този субект.

— Така ли направихте?

— Да. Веднага се върнах в „Елена“...

— Към колко часа беше?

Роули се замисли.

— Чакайте да видя. При вуйчо Джереми сигурно съм бил някъде към осем и двацет, там постоях около пет минути, ами, не мога да кажа точно, лейтенант, но е било след осем и половина — може би към девет без двацет.

— Да, мистър Клоуд?

— Знаех в коя стая е отседнал. Беатрис ми бе споменала номера й, затова направо се качих и почуках. Той извика „Влез“ и аз влязох.

Роули направи пауза.

— Струва ми се, че не се представих много блестящо. Когато влязох, си въобразявах, че аз съм по-силният. Но мъжът явно си го биваше. Не можах да изкопча нищо определено. Смятах, че ще го уплаша с намека си за начина, по който ни изнудваше, но той изглежда само се развесели. Проклетникът ме попита дали и аз не съм в играта. „Мен не можеш да ме работиш“ — отвърнах му. — „Аз нямам какво да крия.“ А той жлъчно добави, че не това имал предвид. Въпросът бил, че *той* предлагал нещо за продан и дали аз не съм евентуалния купувач. „Какво искате да кажете?“ — попитах аз. Той отвърна с въпрос: „Колко сте готови да платите вие или цялото ви семейство за неоспоримото доказателство, че Робърт Ъндърхей, смятан за умрял в Африка, всъщност е жив и здрав?“ Поинтересувах се защо, по дяволите, трябва да му плащаме нещо. А той се изсмя и заяви: „Защото тази вечер очаквам клиент, който със сигурност ще ми даде значителна сума за неопровержимото доказателство, че Робърт Ъндърхей не е мъртъв“. И тогава... ами, тогава, боя се, загубих самообладание и му заявих, че нашата фамилия няма навика да се забърква в нечисти дела. Казах му, че ако Ъндърхей наистина е жив, това ще може съвсем лесно да се установи. С тези думи важно тръгнах да излизам от стаята, а той само се изсмя и произнесе със загадъчен тон: „Не ми се вярва да докажете каквото и да било без *мое* участие“. Много странно *наистина*.

— И после?

— Ами честно казано, прибрах се вкъщи доста смутен. Чувствах, че по някакъв начин съм оплел конците. Искаше ми се все пак да бях поверил всичко в ръцете на стария Джереми. Имам предвид, той да бе разровил нещата — адвокатите са свикнали да се оправят с опасните клиенти.

— По кое време напуснахте „Елена“?

— Нямам представа. Чакайте малко. Трябва да е било преди девет, защото докато вървах към селото, от един прозорец чух сигнала за новините на кръгъл час.

— Ардън не спомена ли кого очаква? Кой е бил въпросният „клиент“?

— Не. Останах с убеждението, че е Дейвид Хънтър. Кой друг би могъл да бъде?

— Не изглеждаше ли малко разтревожен от тази перспектива?

— Казвам ви, че човекът бе изпълнен със задоволство и се чувстваше на върха на щастието!

С лек жест Спенс посочи тежката желязна маша.

— Да сте забелязали това в решетката на камината, мистър Клоуд?

— Машата ли? Не, не мисля. Огънят не бе запален — той се намръщи, сякаш се мъчеше да си представи образно сцената. — Имаше желязна маша в решетката, сигурен съм, но не мога да кажа, че съм видял точно тази — после добави: — С нея ли е станало...

Спенс кимна.

— Разбили са черепа му.

Роули се навъси.

— Странно. Хънтър е с фина конструкция на тялото. Ардън бе едър мъж, силен.

Лейтенантът промълви с равен глас:

— Според медицинската експертиза е бил повален изотзад, а ударите са били нанесени с тежкия край на машата от високо.

Роули разсъждаваше на глас:

— Безспорно той бе доста самоуверен тип, но все пак на негово място аз едва ли бих се обърнал с гръб към човека, когото имам намерение да изцедея до дупка, след като знаая, че се е бил доста смело във войната. Ардън изглежда не си е давал сметка за всичко това.

— Ако си беше дал сметка, сигурно сега щеше да е жив — сдържано изтъкна лейтенантът.

— Как ми се иска да беше жив! — разпалено възкликна Роули. — А сега ми се струва, че именно аз оплесках нещата. Само ако не си бях придал важност тогава! Да бях се опитал да изкопча нещо полезно от него. Трябваше да се престоря, че и ние сме в играта, но всичко изглеждаше толкова глупаво. Искам да кажа, кои сме ние, че да наддаваме заедно с Розалийн и Дейвид? У тях са парите. Ние и вкупом не можем да съберем дори петстотин лири.

Лейтенантът взе златната запалка.

— Позната ли ви е?

Роули сбърчи вежди и бавно отговори:

— Май съм я виждал някъде, да, но не мога да си спомня къде точно. Съвсем наскоро, но не се сещам къде.

Спенс не я пусна в протегнатата ръка на Роули. Сложи я пред себе си, после взе червилото и го отвори.

— А това?

Роули се ухили.

— Е, то вече не е по моята част, лейтенант.

Потънал в мисли, Спенс размаза малко червило върху опакото на дланта си. После отдръпна глава назад, изучавайки цвета му.

— Подходящ тон за брюнетка, бих казал — отбеляза той.

— Какво ли не знаете вие от полицията — отвърна Роули и се изправи. — Значи не можете да кажете със сигурност... не знаете *кой* е убитият?

— А вие, мистър Клоуд, имате ли някаква идея?

— Само се чудех... — бавно отвърна Роули. — Искам да кажа, този човек беше единствената ни нишка към Ъндърхей. Сега, след като е мъртъв, да търсим Ъндърхей е все едно да търсим игла в купа сено.

— Но ние ще разгласим случая, мистър Роули — успокои го Спенс. — Не забравяйте, че пресата ще публикува своевременно част от информацията. И ако Ъндърхей е жив и случайно прочете съобщението, може да се появи.

— Да — колебливо се съгласи Роули. — Възможно е да се появи.

— Вие не мислите ли така?

— Аз мисля — отвърна Роули Клоуд, — че първият рунд е в полза на Дейвид Хънтър.

— Съмнявам се — въздъхна Спенс.

След като Роули бе изведен, Спенс повдигна златната запалка и се вгледа в инициалите Д. Х.

— Доста скъп предмет — обърна се той към сержант Грейвс. — Не е масово производство. Много лесно може да се разпознае. Грейтърекс или пък някъде там по Бонд стрийт. Нека проверят!

— Да, сър.

После лейтенантът се загледа в ръчния часовник — стъклото му бе строшено, а стрелките показваха девет и десет.

Вдигна поглед към сержанта.

— Готов ли е рапортът за това, Грейвс?

— Да, сър. Пружинката е скъсана.

— А механизмът на стрелките?

— Той е здрав, сър.

— Според теб, Грейвс, какво ни подсказва този часовник?

Грейвс плахо промърмори:

— Може да се предположи, че сочи времето на престъплението.

— Аха — каза Спенс. — Но ако си човек, който има дълъг стаж в полицията, нещо толкова уличаващо като счупен часовник започва да ти се струва малко подозрително. Може и да не е направено нарочно, но по принцип е добре известен трик. Нагласяваш стрелките на часа, който ти върши работа, разбиваш часовника ето ти сигурно алиби. Но старите пушки не се хващат на подобни номера. Продължавам да имам едно наум за времето, по което е извършено престъплението. Медицинската експертиза е: между осем и единайсет вечерта.

Сержант Грейвс прочисти гърлото си.

— Вторият градинар във Фъроубанк каза, че е зърнал Дейвид Хънтър да излиза от страничната врата към седем и половина. Прислужниците не знаеха, че е идвал. Мислели са, че е в Лондон при мисис Гордън. А той е бил тук.

— Да — съгласи се Спенс. — Интересно ще ми е да чуя версията на Хънтър за начина, по който е прекарал времето си в този интервал.

— Случаят изглежда ясен, сър — заяви Грейвс, като гледаше в инициалите на запалката.

— Хм — промърмори лейтенантът. Все още не можем да си обясним присъствието на това — той посочи червилото.

— Паднало е под скрина, сър. Може да е било там отдавна.

— Проверих — възрази Спенс. — За последен път в стаята е нощувала жена преди три седмици. Сега обслужването не е кой знае какво, но все си мисля, че сигурно мият пода поне веднъж на три седмици. А и „Елена“ се слави с чистотата и доброто си поддържане.

— Нищо обаче не подсказва, че Ардън е бил замесен с жена.

— Известно ми е — заяви лейтенантът. — Именно затова червилото се явява неизвестната величина.

Сержант Грейвс се въздържа да не каже: „*Cherchez la femme*“^[1]. Той имаше отлично произношение на френски, но бе достатъчно разумен, за да не дразни лейтенант Спенс с подобни намеци. Сержант Грейвс бе тактичен млад човек.

[1] Cherchez la femme (фр.). — Търсете жената. — Б.пр. [↑](#)

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Преди да влезе през приятния вход, лейтенант Спенс огледа Шепърдс Корт. Разположена на прилично място в района на Шепърд Маркет в Мейфеър, кооперацията всъщност бе построена без излишно разточителство и не биеше на очи, но не ѝ липсваше лукс.

Когато лейтенантът прекрачи прага, краката му потънаха в мек, пухкав килим. Наоколо се виждаха дивани, тапицирани с кадифе, и кошници, пълни с цветя. Озова се срещу малък асансьор, от едната страна на който започваха стълбите. В дясната част на фойето имаше врата с надпис „Служебно помещение“. Спенс я бутна и влезе. Попадна в малка стая с гише, зад което имаше маса с пишеща машина и два стола. Единият бе придърпан към масата, а другият, явно с декоративна цел, бе разположен под ъгъл до прозореца. Наоколо не се виждаше жива душа.

Спенс съзря звънеца, вграден в махагоновата ламперия на гишето, и го натисна. Нищо не се случи и той го натисна втори път. След минута в отсрещната стена се отвори врата и от нея се появи портиер в бляскава униформа. Видът му напомняше за чуждестранен генерал или поне фелдмаршал, но говорът му бе на лондончанин, при това необразован.

— Да, сър?

— Мисис Гордън Клоуд.

— На третия етаж, сър. Да я предупредя ли за посещението ви?

— Горе е, нали? — попита Спенс. — Мислех си да не е в провинцията.

— Не, сър. Тук е от събота.

— А мистър Дейвид Хънтър?

— И той е тук.

— Не е ли излизал?

— Не, сър.

— Снощи тук ли е бил?

— Е, хайде сега — фелдмаршалът внезапно стана враждебен. — Какви са тези работи? Всичко ли трябва да знаете?

Спенс безмълвно показва полицейската си карта. Фелдмаршалът се сви и стана отзивчив.

— Наистина съжалявам — каза той. — Но как можех да зная кой сте?

— Е, добре. Та беше ли мистър Хънтър снощи тук?

— Да, сър. Поне доколкото аз зная. Тоест, не ми е съобщавал, че ще излиза.

— А щяхте ли да разберете, ако го е нямало?

— Е, в общи линии, не. Не мисля, че непременно трябва да съм уведомен. Но дамите и господата обикновено ме предупреждават, когато ще отсъстват. Оставят ми бележка къде да препращам писмата или какво да предам, ако някой ги търси.

— През служебното помещение ли минават телефонните разговори?

— Не, повечето апартаменти имат пряка линия. Един-двама от обитателите предпочитат да не си слагат телефон и когато ги търсят, се свързваме по вътрешния, а те слизат да се обадят долу от кабината във фоайето.

— Но апартаментът на мисис Клоуд разполага със собствен телефон?

— Да, сър.

— И доколкото знаете, и двамата са били тук снощи?

— Точно така.

— А как стои въпросът с храната?

— Ами има ресторант, но мисис Клоуд и мистър Хънтър рядко се отбиват в него. Обикновено вечерят навън.

— А закуската?

— Сервира се в апартаментите.

— Можете ли да узнаете дали тази сутрин са си поръчали закуска?

— Да, сър. Ще разбере от персонала, обслужващ стаите.

Спенс кимна.

— Качвам се горе. Ще ми съобщите, като сляза.

— Добре, сър.

Спенс влезе в асансьора и натисна бутона за третия етаж. На всеки етаж имаше по два апартамента. Спенс натисна звънеца на №9.

Отвори му Дейвид Хънтър. Той не го познаваше по физиономия и грубо му се сопна.

— Какво търсите тук?

— Мистър Хънтър?

— Аз съм.

— Лейтенант Спенс от областната полиция в Оустшир. Може ли да поговорим малко?

— Извинявам се, лейтенант — ухили се Дейвид. — Взех ви за амбулантен търговец. Заповядайте.

Въведе го в прекрасна модерно обзаведена стая. Розалийн Клоуд стоеше до прозореца и гледаше навън, но се обърна, когато те влязоха.

— Лейтенант Спенс. Розалийн — представи ги Хънтър. — Сядайте, лейтенант. Ще пийнете ли нещо?

— Не, благодаря, мистър Хънтър.

Розалийн бе привела леко глава. Вече беше седнала с гръб към прозореца, сключила ръце на скута си.

— Цигара? — предложи му Дейвид.

— Благодаря — прие Спенс. После зачака. Видя как Дейвид плъзна ръката си в джоба, намръщи се, огледа се и взе някакъв кибрит. Запали една клечка и я поднесе към цигарата на лейтенанта.

— Благодаря, сър.

— Е — непринудено започна Дейвид, докато палеше своята цигара, — каква беда е сполетяла Уормсли Вейл? Да не би готвачката ни да търгува на черния пазар? Такива хубави продукти използва, че винаги съм се питал дали зад всичко това не се крие нещо престъпно?

— По-сериозно е — отговори лейтенантът. — Един мъж е умрял снощи в „Елена“. Може би сте научили вече от вестниците?

Дейвид поклати глава.

— Не съм обърнал внимание. И какво за този мъж?

— Смъртта му не е естествена. Бил е убит. По-точно главата му е била разбита.

Розалийн възкликна сподавено. Дейвид бързо го прекъсна:

— Моля ви, лейтенант, не се впускайте в подробности. Сестра ми е твърде чувствителна. Опитва се да владее, но при споменаването на кръв и ужасии, нищо чудно да припадне.

— О, да, съжалявам — извини се лейтенантът. — Но въобще не е ставало въпрос за кръв. И все пак е било убийство.

Той направи пауза. Дейвид повдигна вежди и тихо отбеляза:
— Заинтригувахте ме. А ние какво общо имаме с това?
— Ами надявахме се, че ще можете да ни кажете нещо за този мъж, мистър Хънтър.
— Аз?
— Отбили сте се при него миналата събота вечер. Името му, или поне името, с което се е записал, е Инок Ардън.
— Да, разбира се. Сега си спомних.
Дейвид говореше спокойно, без следа от смущение.
— Е, мистър Хънтър?
— Ами, лейтенант, страхувам се, че не мога да ви помогна. Не зная почти нищо за този човек.
— А дали това е било истинското му име?
— Много се съмнявам.
— Защо отидохте да се срещнете с него?
— О, една от обичайните истории, свързани с патила, които се разказват, за да се спечели съчувствие. Назова разни места, военни преживелици, някои хора — Дейвид сви рамене. — Просто опипваше почвата. Боя се, че всичко звучеше доста фалшиво.
— Дадохте ли му някакви пари, сър?
Настъпи моментна пауза, преди Дейвид да отговори:
— Само пет лири — за късмет. Човекът все пак е участвал във войната.
— Споменал е имена... които са ви познати?
— Да.
— Случайно едно от тях да е било на капитан Робърт Ъндърхей?
Най-сетне постигна ефект. Дейвид се вцепени. Отзад Розалийн ахна уплашено.
— Какво ви кара да мислите така, лейтенант? — попита Дейвид. Погледът му бе предпазлив и изпитателен.
— Разполагам с информация — безстрастно обясни лейтенантът. Последва кратко мълчание. Лейтенантът усещаше погледа на Дейвид, впит в него — изпитателен, преценяващ, стремящ се да узнае нещо... Но спокойно изчакаше.
— Имате ли представа кой е Робърт Ъндърхей, лейтенант? — попита Дейвид.
— Да предположим, че вие ще ме осведомите, сър.

— Робърт Ъндърхей бе първият съпруг на сестра ми. Умря в Африка преди няколко години.

— Напълно ли сте сигурен в това, мистър Хънтър? — рязко го прекъсна Спенс.

— Да, напълно. Така е, нали Розалийн? — обърна се той към жената.

— О, да — тя заговори бързо и задъхано. — Робърт умря от треска. Някакъв вид тропическа малария. Беше толкова тъжно.

— Понякога се разпространяват истории, които съвсем не са верни, мисис Клоуд.

Тя не отвърна нищо. Гледаше не в него, а в брат си. След миг каза:

— Робърт е мъртъв.

— Според информацията, с която разполагам — започна лейтенантът, — този човек, Инок Ардън, е претендирал, че е приятел на покойния Робърт Ъндърхей, и едновременно с това ви е уведомил, мистър Хънтър, че Робърт Ъндърхей е жив.

Дейвид поклати глава.

— Глупости. Пълни глупости.

— Категорично ли твърдите, че името на Робърт Ъндърхей не е било споменато?

— О, не, напротив — усмихна се чаровно Дейвид. — Беше споменато. Горкият човек е познавал Ъндърхей.

— Да е ставало въпрос за... изнудване, мистър Хънтър?

— *Изнудване*? Не ви разбирам, лейтенант.

— Наистина ли, мистър Хънтър? Между другото, ще ви попитам само формално, къде бяхте снощи, да речем между седем и единайсет часа?

— Ами само формално, лейтенант, да допуснем, че откажа да ви отговоря?

— Не се ли държите малко детински, мистър Хънтър?

— Не мисля. Ненавиждам, винаги съм ненавиждал да ме принуждават да върша нещо.

Лейтенантът реши, че това е самата истина.

Добре познаваше този тип свидетели. Хора, които всячески се стараеха да спъват нещата, просто за да се противопоставят, а не защото имат какво да крият. Самият факт, че искаха отчет за деянията

им, изглежда пробуждаше у тях някаква злокобна гордост и враждебност. Сякаш си поставяха за цел да затруднят съдебната процедура колкото е възможно повече.

Лейтенант Спенс, макар и да се смяташе за опитен полицаи, бе пристигнал в Шепърдс Корт с твърдото убеждение, че Дейвид Хънтър е убиецът.

Но сега за първи път се разколеба. Самата момчешка предизвикателност в поведението на Дейвид го, изпълваше със съмнения.

Погледна към Розалийн Клоуд. Тя веднага отреагира.

— Дейвид, защо не му кажеш?

— Точно така, мисис Клоуд. Ние искаме просто да изясним нещата...

Дейвид грубо го прекъсна.

— Престанете да тормозите сестра ми, чувате ли? Какво ви засяга къде съм бил — дали тук или в Уормсли Вейл, или в Тимбукту?

Спенс го предупреди:

— Ще получите призовка за съдебното следствие, мистър Хънтър, и там вече ще трябва да отговорите.

— Ами тогава ще изчакам следствието! А сега, лейтенант, ще се разкарате ли най-после оттук?

— Да, сър — лейтенантът се изправи невъзмутимо. — Но първо искам да помоля мисис Клоуд за нещо.

— Не желая сестра ми да бъде притеснявана.

— Нито пък аз. Но искам от нея да огледа тялото и да ми каже дали може да го идентифицира. Разполагам с необходимите правомощия да поискам това. Рано или късно ще стигнем дотам. Защо да не дойде още сега и да приключим с всичко? Покойният мистър Ардън е бил чул от свидетел да заявява, че познава Робърт Ъндърхей. Значи не е изключено да е познавал и мисис Ъндърхей — следователно мисис Ъндърхей може би познава него. Ако името му не е Инок Ардън, поне да разберем кой всъщност е бил.

Съвсем неочаквано, Розалийн стана.

— Ще дойда, разбира се — каза тя.

Спенс си помисли, че Дейвид отново ще кипне, но за негова изненада той само се ухили.

— Браво, Розалийн — похвали я той. — Признавам си, че и аз съм любопитен. В края на краищата защо пък да не назовеш човека?

Спенс се обърна към момичето:

— Вие лично не сте го виждали в Уормсли Вейл?

Тя поклати глава.

— От събота съм в Лондон.

— А Ардън се е появил в петък вечерта. Да...

Розалийн попита:

— Искате ли да тръгнем *веднага*?

Зададе въпроса със смирение на малко момиченце. Тонът ѝ направи приятно впечатление на лейтенанта, макар че не му се искаше да си го признае. У нея прозираше някакво покорство и отзивчивост, за които той не бе подготвен.

— Това би било чудесно, мисис Клоуд — отвърна той. — Колкото по-скоро установим фактите, толкова по-добре. Боя се обаче, че не съм с полицейската кола.

Дейвид се отправи към телефона.

— Ще се обадя в „Даймлер“ да пратят кола. Не е законно, но се надявам да си затворите очите, лейтенант.

— Ще го уредим някак си, мистър Хънтър.

Спенс стана.

— Ще ви изчакам долу.

Слезе с асансьора и отново отвори вратата към служебното помещение.

Фелдмаршалът го очакваше.

— Е?

— И двете легла са използвани снощи, сър. Също и баните и хавлиите. Закуска за двама е била сервирана горе към девет и половина сутринта.

— А вие не знаете по кое време се е прибрал снощи мистър Хънтър?

— Боя се, че не мога да ви кажа нищо повече, сър!

Е, засега толкова, помисли си Спенс. Чудеше се дали зад отказа на Дейвид не се криеше нещо повече от чисто детинско непокорство. Безспорно съзнаваше, че над главата му виси обвинение в убийство. Не можеше да не разбира, че колкото по-скоро даде показания, толкова по-добре ще е за него. Опълчването срещу полицията не би му

помогнало с нищо. Но Дейвид целеше точно това, горчиво си помисли лейтенантът, и точно то му доставяше удоволствие.

По пътя почти не приказваха. Когато пристигнаха в моргата, Розалийн бе съвсем бледа. Ръцете ѝ трепереха. Дейвид изглеждаше много загрижен за нея. Говореше ѝ така, както би успокоявал малко дете.

— Всичко ще ти отнеме не повече от минута-две, миличка. Няма нищо страшно, нищо страшно. Не се вълнувай. Влез с лейтенанта, а аз ще те чакам тук. И няма какво да се впрягаш. Той ще изглежда тих и спокоен, все едно че е заспал.

Тя му кимна с глава и протегна ръка. Той я стисна за кураж.

— Дръж се, скъпа.

Докато следваше лейтенанта, тя му каза с тихия си глас:

— Сигурно ме смятате за ужасна страхливка, лейтенант. Но когато всички са загинали в дома ти, всички са мъртва, с изключение на теб... О, онази кошмарна нощ в Лондон...

Той ѝ отговори ласкаво:

— Разбирам ви, мисис Клоуд. Зная какво тежко изпитание е било за вас въздушното нападение, когато съпругът ви е загинал. Обещавам ви, че ще ни отнеме само минута.

По знак, даден от Спенс, чаршафът бе смъкнат, Розалийн Клоуд стоеше там и се взираше в човека, който носеше името Инок Ардън. Спенс дискретно бе застанал встрани, но я наблюдаваше изпитателно.

Тя се загледа с любопитство в мъртвеца, сякаш се чудеше. Не се сепна, не издаде никакво чувство, никакъв знак, че го познава. Просто известно време стоеше и го гледаше учудено. После съвсем тихо, почти делово, го прекръсти.

— Бог да даде покой на душата му — прошепна тя. — Никога в живота си не съм виждала този мъж. Нямам представа кой е.

Спенс си помисли: „Или е най-блестящата актриса, която съм срещал, или говори истината“.

Малко по-късно той позвъни на Роули Клоуд.

— Вдовицата видя убийтия — обясни му той. — Категорично отрече да е Робърт Ъндърхей. Каза, че никога не е виждала лицето му. Така че *това* решава въпроса.

Последва мълчание. После Роули бавно промълви:

— Дали!

— Мисля, че съдът ще повярва на нея. Освен ако не се появят доказателства в полза на противното, разбира се.

— Дааа — каза Роули и затвори.

След малко навъсено взе в ръце не местния, а лондонския телефонен указател. Пръстите му бавно се спуснаха надолу по буквата П. Не след дълго намери името, което търсеше.

ВТОРА КНИГА

ПЪРВА ГЛАВА

Еркюл Поаро внимателно сгъна последния от вестниците, които Джордж му бе доставил. Информацията, поместена в тях, бе доста оскъдна. Медицинската експертиза свидетелстваше за разбит череп в резултат на поредица от тежки удари. Следствието бе насрочено след две седмици. Приканваше се всеки, който би могъл да даде сведения за мъж на име Инок Ардън, пристигнал наскоро от Кейптаун по непотвърдена информация да се обърне към полицейския началник на Оустшир.

Подреди вестниците в спретната купчина и се впусна в размишления. Интересът му бе пробуден. Може би щеше да подмине краткия начален абзац, ако не бе скорошното посещение на мисис Лайънел Клоуд. Защото именно то възстанови в паметта му съвсем ясно случката в клуба по време на онова въздушно нападение. Напълно отчетливо си спомни гласа на майор Портър и думите му: „Може би някой си мистър Инок Ардън ще се появи един ден нейде на хиляди мили и ще започне живота си отново“. В момента Поаро силно жадуваше да узнае нещо повече за мъжа на име Инок Ардън, който бе умрял от насилствена смърт в Уормсли Вейл.

Сети се, че познава бегло лейтенант Спенс от Оустширската полиция и че младият Мелън живее недалеч от Уормсли Хийт, а точно той беше близък с Джереми Клоуд.

И докато замисляше да се свърже по телефона с Мелън, Джордж влезе, за да го извести, че някой си мистър Роланд Клоуд иска да се види с Еркюл Поаро.

— Аха! — със задоволство възкликна Поаро. — Поканете го.

В стаята пристъпи симпатичен, разтревожен млад мъж. Изглежда не знаеше как да започне.

— Е, мистър Клоуд — притече се на помощ Поаро, — с какво мога да ви бъда полезен?

Роули го гледаше със съмнение. Пищните мустаци, изящната кройка на обеклото, белите гети, както и островърхите лачени обувки

определено изпълваха този консервативен младеж с мрачни предчувствия.

Поаро отлично осъзнаваше ефекта, който външността му оказваше върху него, и това само го забавляваше.

Роули с усилие започна:

— Боя се, че първо трябва да ви обясня кой съм и всичко останало. Вие едва ли знаете името ми...

Поаро го прекъсна:

— Разбира се, че зная вашето име. Леля ви се отби при мен миналата седмица.

— Леля ми?

Роули зяпна и се втренчи в Поаро с искрено удивление. Изглеждаше невероятно изумен и Поаро отхвърли първоначалното си предположение, че между двете посещения има някаква връзка. За момент му се бе сторило забележително съвпадение двама членове от фамилията Клоуд да изберат него за консултант, но след миг разбра, че съвпадение няма — това бе просто естествена последица, произлизаща от една обща причина.

На глас произнесе:

— Предполагам, че мисис Лайънел Клоуд е ваша леля.

Роули придоби още по-изумен вид. Изненадано възкликна:

— Леля Кати? Да не би... може би имате предвид... мисис Джереми Клоуд?

Поаро поклати отрицателно глава.

— Но, какво, за Бога, би могла...

Поаро дискретно промърмори:

— Доколкото разбрах, била е насочена към мен от провидение свише.

— О, Боже! — отвърна Роули с облекчение. Дори се развесели. После продължи, сякаш ободряваше Поаро: — Тя е съвсем безобидна, сигурно сте го усетили.

— Съмнявам се — промълви Поаро.

— Какво искате да кажете?

— Дали изобщо има безобидни хора?

Роули се втренчи в него и Поаро въздъхна.

— Дошли сте да ме питате нещо? Нали така? — тактично го подсети той.

Тревожният израз отново се върна на лицето на Роули.

— Боя се, че историята е доста дълга...

Поаро също се боеше от това. Вече си бе съставил мнение, че Роули Клоуд не е от онзи тип хора, които стигат бързо до същността на въпроса. Облегна се назад и притвори очи, когато Роули започна да разправя:

— Вижте, Гордън Клоуд бе мой вуйчо...

— Известно ми е всичко за Гордън Клоуд — услужливо вметна Поаро.

— Чудесно. Значи няма нужда да ви обяснявам. Няколко седмици преди смъртта си той се ожени за млада вдовица на име Ъндърхей. След смъртта му тя остана да живее в Уормсли Вейл заедно с брат си. Всички ние смятахме, че първият ѝ съпруг е умрял от треска в Африка. Но сега излиза, че вероятно не е така.

— Охо — Поаро се изправи на стола. — И какво ви насочва към подобно предположение?

Роули описа пристигането на мистър Инок Ардън в Уормсли Вейл.

— Може би сте прочели за това във вестниците?

— Да, четох — притече се отново на помощ Поаро.

Роули продължи. Описа първоначалното си впечатление от мъжа на име Ардън, посещението си в „Елена“, писмото, което беше получил от Беатрис Липинкот, и накрая подслушания от Беатрис разговор.

— Разбира се — добави Роули, — човек не може да бъде съвсем сигурен какво точно е чула. Може би мъничко е преувеличила или пък е схванала нещо погрешно.

— Тя разказа ли на полицията своята история?

Роули кимна.

— Да, по мое настояване.

— Добре, но, извинете ме, мистър Клоуд, не ми е ясно защо сте дошли при мен? Искате да разследвам това... убийство ли? Защото предполагам, че става дума за убийство.

— Боже мой, не! — възкликна Роули. — Нищо такова не искам. Това е работа на полицията. Човекът е бил убит и толкова. От вас искам следното — да откриете кой е бил този мъж.

Поаро присви очи.

— А вие кой мислите, че е бил, мистър Клоуд?

— Ами искам да кажа, Инок Ардън не е истинско име, а литературен герой. На Тенисън. Изучих го целия. Това е мъж, който се завръща вкъщи и открива, че жена му се е омъжила за друг.

— Значи вие смятате — тихо попита Поаро, — че всъщност Инок Ардън е бил самият Робърт Ъндърхей?

Роули бавно отговори:

— Ами възможно е. Имам предвид еднаквата възраст и външен вид, и така нататък. Естествено разпитвах многократно Беатрис за подробности. Тя не може да си спомни какво точно е било казано. Човекът заявил, че Робърт Ъндърхей е в окаяно състояние, с влошено здраве и се нуждае от пари. Е, може да е говорел за себе си, не е ли така? Изглежда е споменал нещо, че евентуалната поява на Ъндърхей в Уормсли Вейл надали ще се върже с плановите на Дейвид Хънтър и това е прозвучало така, сякаш самият той е вече там под чуждо име.

— А на следствието имаше ли някакво доказателство за самоличността му?

Роули поклати глава.

— Нищо конкретно. Само персоналът от „Елена“ потвърди, че убитият е мъжът, пристигнал там и записал се като Инок Ардън.

— Ами документите му?

— Не е имал документи.

— Какво? — Поаро се изправи от изненада. — Никакви документи?

— Абсолютно никакви. Имал е няколко чифта чорапи, риза, четка за зъби, но никакви документи.

— Паспорт? Писма? Поне купонна книжка?

— Не, нищо.

— Много интересно — каза Поаро.

— Да, наистина много интересно — съгласи се Роули. После продължи: — Дейвид Хънтър, братът на Розалийн Клоуд, се е отбил при него вечерта след пристигането му. Версията му за пред полицията е, че е получил писмо от въпросния индивид, в което той съобщавал, че бил приятел на Робърт Ъндърхей и се оплаквал колко много бил закъсал. По молба на сестра си Дейвид отишъл в „Елена“, видял се с човека и му отпуснал пет лири. Това е неговата история и той ще се

придържа докрай към нея. Полицията естествено пази в тайна разговора, който е чула Беатрис.

— И Дейвид Хънтър твърди, че преди не е познавал този човек?

— Така казва. Все пак и на мен ми се струва, че не го е познавал.

— А Розалийн Клоуд?

— От полицията я помолили да огледа тялото, за да проверят дали няма да е в състояние да го разпознае. Тя заявила, че за нея той е напълно непознат човек.

— *Eh bien*^[1] — изрече Поаро. — Това дава отговор на всичките ви въпроси!

— Нима? — грубо попита Роули. — Аз не мисля така. Ако убитият е бил Ъндърхей, значи Розалийн никога не е била законна съпруга на вуйчо ми и следователно няма право дори и на пукнат грош от наследството му. Да не смятате, че би го разпознала при тези обстоятелства?

— Вие й нямате доверие, така ли?

— На никого от тях нямам доверие.

— Но сигурно много хора биха могли да заявят със сигурност дали убитият е бил Ъндърхей или не?

— Да, но не е толкова лесно. Точно това искам от вас. Да откриете някой, който познава Ъндърхей. Очевидно той няма живи роднини тук и не е бил много контактна личност. Предполагам, че има стари прислужници, приятели — въобще някой... Но тази война така разпръсна хората. Просто не знаая как да завъртя нещата, а ми липсва и време. Фермер съм и не ми стига работната ръка.

— Но защо избрахте мен? — попита Еркюл Поаро.

Роули изглеждаше смутен.

В погледа на Поаро проблесна лукаво пламъче.

— Само да не е провидение свише? — промърмори той.

— Боже мили, не — ужасено отвърна Роули. — Всъщност... — поколеба се той, — един мой познат ми разказа за вас. Спомена, че сте магьосник в тези неща. Нямам представа какъв хонорар вземате — сигурно е доста висок... Ние нямаме пукната пара, но смея да заявя, че все ще съберем нещичко помежду си. Разбира се, в случай че се заемете.

Еркюл Поаро бавно отрони:

— Да, струва ми се, че ще мога да ви помогна.

Паметта му, а той имаше доста точна и бистра памет, се върна назад. Клубният досадник, шумолящите вестници, монотонният глас. Името — чувал бе това име — скоро щеше да изплува. В противен случай винаги можеше да попита Мелън... Не, сети се. Портър. Майор Портър.

Еркюл Поаро се изправи на крака.

— Ще дойдете ли пак следобед, мистър Клоуд?

— Ами... просто не зная. Да, мисля, че бих могъл. Но вие, разбира се, едва ли ще успеете да свършите нещо за толкова кратко време?

Той изгледа Поаро с уважение и недоверие. Нечовешко щеше да е от страна на Поаро да устои на изкушението да не се изфука. Но пазейки спомена за един от своите блестящи предшественици, той тържествено изтъкна:

— Имам си своите методи, мистър Клоуд.

Това бе казано съвсем на място. По лицето на Роули се изписа страхопочитание.

— Да... естествено... Наистина... не зная как хората ги правят тези неща.

Поаро не пожела да го осветли. Когато Роули си тръгна, той седна и написа кратка бележка. Връчи я на прислужника си Джордж с инструкциите да я занесе в „Коронейшън“ и да изчака за отговора.

Отговорът бе повече от задоволителен. Майор Портър изпращаше своите почитания на мосю Еркюл Поаро и с удоволствие щеше да приеме него и приятеля му на адрес Кампдън Хил, 79 Еджудейстрийт, в пет часа следобед.

В четири и половина Роули Клоуд се появи отново.

— Е, провървя ли ви, мосю Поаро?

— Да, разбира се, мистър Клоуд. Отиваме да се срещнем с един стар приятел на капитан Робърт Ъндърхей.

— Какво? — Роули зяпна. Втренчи се в Поаро с удивлението на малко момченце, което гледа как фокусникът вади зайци от шапката си. — Но това е изумително! Не разбирам как успяхте да го постигнете... и то само за няколко часа.

Поаро пренебрежително махна с ръка и се опита да си придаде скромно изражение. Нямаше никакво намерение да разкрива

простотата, с която бе постигнал номера си. Суетата му се подхранваше от впечатлението, което бе оставил у простоватия Роули.

Двамата мъже излязоха заедно, спряха едно такси и се отправиха към Кампдън Хил.

Майор Портър обитаваше първия етаж на малка занемарена къща. Отвори им жизнерадостна и размъкната жена, която ги покани да влязат. Стаята бе просторна, с лавици с книги по стените и няколко избелели спортни снимки. Подът бе застлан с два килима — от добро качество и с чудесни убити цветове, но вече похабени. Поаро забеляза, че в средата лакът на пода се бе запазил, докато по краищата бе изтъркан. Осъзна, че до неотдавна в стаята е имало по-хубави килими, които навремето са стрували доста пари. Вдигна поглед към мъжа, застанал изправен до камината, облечен в костюм с отлична кройка, но вече износен. Поаро се досещаше, че майор Портър, бивш военен, сега едва свързваше двата края. Данъците и поскъпналият живот засягаха най-тежко ветераните от войната. Но Поаро бе сигурен, че майор Портър никога нямаше да изневери на някои свои традиции. Членството му в клуба бе едно от тях.

Майор Портър заговори отривисто.

— Боя се, че не си спомням да сме се срещали, мосю Поаро. В клуба казвате, така ли? Преди няколко години? Естествено, името ви ми е познато.

— Това е мистър Роланд Клоуд. — Поаро представи момчето.

Майор Портър кимна с глава и отвърна:

— Приятно ми е. За жалост не мога да ви предложа по чашка шери. Складът на търговеца, който ме снабдяваше, пострада при една бомбардировка. Имам джин. Отвратително питие, винаги съм го казвал. Или може би малко бира?

Спряха се на бирата. Майор Портър извади табакера.

— Цигара?

Поаро прие. Майорът драсна клечка кибрит и я поднесе към цигарата му.

— За вас не, нали? — обърна се той към Роули. — Предполагам, че няма да имате нищо против, ако си запаля лулата?

И той го стори, всмуквайки и издухвайки многократно.

— Е, сега — започна той, след като всички тези формалности приключиха, — за какво става въпрос?

Погледът му се местеше от единия към другия. Поаро отговори:

— Навярно сте чели във вестниците за смъртта на един мъж в Уормсли Вейл?

Портър поклати глава.

— Навярно. Но не помня.

— Името му бе Ардън. Инок Ардън.

Портър отново поклати глава.

— Намерен е бил с разбит череп в стаята си в „Елена“. Портър смръщи вежди.

— Чакайте малко... Да, четох нещо такова... Кога беше? Май че преди няколко дни.

— Точно така. Нося със себе си снимка — от вестник. За съжаление не е много ясна. Интересува ни, майор Портър, дали сте виждали някога това лице?

Той му подаде възможно най-ясната снимка на лицето на убития, с която бе успял да се сдобие.

Майор Портър се загледа в нея и челото му се навъси.

— Чакайте малко.

Извади очилата си, намести ги и разгледа снимката по-отблизо. После нададе изумен вик.

— По дяволите! Да ме вземат мътните!

— Познавате ли този мъж, майоре?

— Как да не го познавам! Та това е Ъндърхей — Робърт Ъндърхей.

— Сигурен ли сте? — гласът на Роули звучеше победоносно.

— Разбира се, че съм сигурен. Самият Робърт Ъндърхей. Готов съм да се закълна.

[1] Eh bien (фр.). — Е, добре. — Б.пр. ↑

ВТОРА ГЛАВА

Телефонът иззвъня и Лин отиде да се обади.

Разнесе се гласът на Роули:

— Лин?

— Роули?

Тонът ѝ бе унил. Той попита:

— Какво правиш? Не съм те виждал напоследък.

— О, нали знаеш, домашни задължения. Тичам нагоре-надолу с кошницата, чакам да докарат риба. Редя се по опашки за парче клисав кейк. Такива работи. Къщни неволи.

— Искам да те видя. Имам да ти казвам нещо.

— Какво нещо?

Той се изкикоти.

— Добри новини. Хайде да се срещнем при горичката Ролънд. В момента разораваме там.

Добри новини. Лин затвори телефона. Какво ли означаваше за Роули добра новина? Финансов въпрос? Дали не бе продал младия вол на по-добра цена, отколкото бе очаквал?

Не, реши тя, сигурно бе нещо по-сериозно. Докато се спускаше през полето към горичката, Роули слезе от трактора и се запъти да я посрещне.

— Здравей, Лин.

— Роули, какво има? Изглеждаш... *някак различен*.

Той се изсмя.

— Не без основание. Лин, *излезе ни късметът*.

— Какво искаш да кажеш?

— Помниш ли, че старият Джереми бе споменал за един човек, Еркюл Поаро?

— Еркюл Поаро ли? — Лин се намръщи. — Да, спомням си *нещо такова...*

— Беше преди доста време. Още не бе свършила войната. Били са в онзи негов клуб, дето прилича на мавзолей, по време на въздушно нападение.

— Е, и? — нетърпеливо попита Лин.

— Нашият познайник бил облечен в екстравагантни дрехи. Май е французин... или белгиец. Странна птица, но страхотно му сече пипето.

Лин свъси вежди.

— Не беше ли... *детектив*?

— Точно така. Та значи, ти знаеш за онзи тип, който бе намерен убит в „Елена“. Не съм ти казвал, но съществуваше известно подозрение, че тон може би е бил първият съпруг на Розалийн Клоуд.

Лин се изсмя.

— Само защото се е нарекъл Инок Ардън? Що за абсурдна идея!

— Не чак толкова абсурдна, мила. Спенс завел момичето да огледа тялото. Тя се заклела тържествено, че убитият не е нейният съпруг.

— Е, това не приключи ли нещата?

— За някои може би — възрази Роули, — но не и за мен.

— Не и за теб? Какво направи ти?

— Отидох при този Еркюл Поаро. Казах му, че имаме нужда от консултация. Дали не би могъл да открие някой, който в действителност е познавал Робърт Ъндърхей? Бога ми, този човек е истински магьосник! Все едно че вади зайци от шапката си. Само за няколко часа намери един човек, който е бил пръв приятел на Ъндърхей. Стара пушка на име Портър — Роули замлъкна. После отново се изкикоти с онази възбуда, която бе изненадала и стъписала Лин.

— А сега, нека това да си остане само между нас, Лин. Поаро ме закле да пазя тайна — но исках ти да научиш. Убитият мъж е Робърт Ъндърхей.

— Какво? — Лин отстъпи крачка назад и се втренчи объркано в Роули.

— Самият Робърт Ъндърхей. Портър ни най-малко не се съмнява. Така че, разбираш ли, Лин — гласът му се извиси развълнувано, — ние спечелихме! В крайна сметка спечелихме. Надвихме тези проклети мошеници!

— Кои проклети мошеници?

— Хънтър и сестра му. Вече са извън играта. Розалийн няма право на парите на Гордън. Те са наши. Ние ще ги имаме. Завещанието

на Гордън, направено преди женитбата му с Розалийн, остава в сила и парите се делят между нас. Аз получавам една четвърт от общи дял. Разбираш ли? След като първият ѝ съпруг е бил жив, когато се е омъжвала за Гордън, значи фактически тя никога не е била негова законна съпруга.

— Сигурен ли си в това, което говориш?

Той я изгледа и за първи път в погледа му се прокрадна лека изненада.

— Естествено, че съм сигурен! Елементарно е. Сега всичко е наред. Точно както Гордън го е планирал да бъде. Всичко е отново така, както преди, сякаш „драгоценната“ двойка никога не се е намесвала в нашите дела.

Всичко е така, както преди... Но човек не можеше ей така с един замах, помисли си Лин, да изличи нещо, което се е случило. Човек не можеше да се преструва, че това никога не е било. Бавно попита:

— Какво ще стане с тях?

— А?

Лин усети, че до този момент Роули едва ли се бе замислял върху този въпрос.

— Ами нямам представа. Ще си отидат там, откъдето са дошли, предполагам. Смятам, знаеш... — Лин го виждаше как разсъждава върху ситуацията. — Да, мисля все пак, че трябва да направим нещо за нея. Искам да кажа, тя се е омъжила за Гордън със съвсем добри намерения. Струва ми се, наистина е вярвала, че първият ѝ съпруг е бил мъртъв. Грешката не е била нейна. Да, трябва да направим нещо за нея — може би да ѝ отпуснем прилична издръжка. Ще решим всички заедно.

— Ти я харесваш, нали? — попита Лин.

— Ами да — той се замисли. — Да, донякъде. Чиста душа е. И знае какво е крава.

— А аз не зная — добави Лин.

— Е, ще се научиш — отвърна мило Роули.

— Ами... Дейвид? — продължи Лин. Роули се намръщи.

— Дейвид да върви по дяволите! Тези пари никога не са били негови. Той просто се появи и заживя на гърба на сестра си.

— Не, Роули, не беше така... не беше. Той не е използвач. Може би е просто... авантюрист.

— И мръсен убиец!

Тя притаи дъх.

— За какво намекваш?

— Ами кой, мислиш, е убил Ъндърхей?

Лин извика:

— Не вярвам в това! Не вярвам!

— Разбира се, че той е убил Ъндърхей! Кой друг би могъл да го стори? Той се въртеше тук онзи ден. Дойде още в пет и половина. Посрещах един човек на гарата и зърнах Дейвид в далечината.

Лин отсече:

— Но същата вечер се прибра обратно в Лондон.

— Да, след като е убил Ъндърхей — победоносно заяви Роули.

— Не бива да твърдиш подобно нещо, Роули. По кое време е бил убит Ъндърхей?

— Е, не зная с точност — Роули позабави темпото, сякаш обмисляше наум. — Предполагам, ще разберем чак утре на следствието. Но сигурно е било някъде между девет и десет часа вечерта.

— Дейвид хвана влака за Лондон в девет и дваайсет.

— Но, Лин, ти откъде знаеш?

— Ами... срещнах го — той тичаше, за да не го изпусне.

— А откъде знаеш дали е успял да се качи?

— Зная, защото по-късно ми се обади от Лондон.

Роули ядосано се намръщи.

— От къде на къде, по дяволите, ще ти се обажда на теб? Слушай, Лин, Проклет да съм, ако...

— О, какво значение има, Роули? Както и да е, обаждането му от Лондон доказва, че е хванал влака.

— Разполагал е с достатъчно време да убие Ъндърхей и после да хукне за влака.

— Не е така, ако мъжът е бил убит след девет часа.

— Е, може да е бил убит малко преди девет.

Но в гласа му се четеше неувереност.

Лин полупритвори очи. Това ли бе истината? Дали задъханият, проклинаш Дейвид, появил се от горичката току-що бе извършил престъпление? Дали убиец я бе притиснал в прегръдките си? Спомни си странната му възбуда, безразсъдния му порив. Дали едно извършено

убийство би му се отразило по този начин? Възможно бе. Допускаше го. Нима не можеше да свърже Дейвид с мисълта за убийство? Дали той бе в състояние да убие човек, който не му е сторил нищо лошо — просто една сянка от миналото. Мъж, чийто единствен грях бе, че се е изпречил между Розалийн и огромното наследство — между Дейвид и наслаждението му от богатството на Розалийн.

Тя промърмори:

— Но защо ще убива Ъндърхей?

— Боже мой, Лин, как можеш да питаш? Нали току-що ти обясних. Ако Ъндърхей е жив, това означава, че парите на Гордън идват при нас! Във всеки случай Ъндърхей го е изнудвал.

Да, така вече нещата се връзваха. Дейвид бе способен да убие изнудвач. Всъщност не бе ли в неговия стил да подходи именно по този начин към един изнудвач? Да, нещата си идваха на място. Неговата припряност, вълнението му — буйните му, почти ожесточени любовни ласки. И по-късно фактът, че се отказа от връзка с нея. „Най-добре е да изчезна...“ Да, всичко съвпаднаше. Гласът на Роули се разнесе сякаш отдалеч.

— Лин, какво става? Добре ли си?

— Да, разбира се.

— За Бога, не бъди толкова печална.

Той се извърна и хвърли поглед надолу към Лонг Уилоус.

— За щастие сега вече ще можем да стегнем местенцето — ще си облекчим труда с полезни уреди. Всичко ще бъде за твое удобство. Не искам да се товариш с много работа, Лин.

Това щеше да бъде неин дом — онази къща там долу. Неин и на Роули...

А една сутрин в осем часа Дейвид щеше да увисне на бесилото...

ТРЕТА ГЛАВА

С бледо, напрегнато лице и зорък поглед Дейвид постави ръце върху раменете на Розалийн.

— Всичко ще бъде наред, казвам ти, всичко ще бъде наред. Само не падай духом и прави каквото ти казвам.

— Ами ако те отведат? Нали има такава вероятност? Ти сам каза, че могат да те отведат.

— Има такава вероятност, да. Но няма да е за дълго. Ти само не падай духом.

— Ще правя каквото ми наредиш, Дейвид.

— Ето това се казва момиче! Всичко, което искам от теб, Розалийн, е да не отстъпваш от твърденията си. Непрекъснато повтаряй, че убитият не е съпругът ти Робърт Ъндърхей.

— Но те ще ме подведат, за да изтръгнат признания против волята ми.

— Не, няма. Всичко е наред, казвам ти.

— Не, всичко е грешно — още от самото начало. Взехме пари, които не ни принадлежат. Нощем лежа будна и мисля за тази наша постъпка, Дейвид. Да присвоиш нещо, което не ти се полага. Бог ни наказва сега за греховете, които извършихме.

Той я изгледа начумерено. Розалийн рухваше, вече определено не се владееше. И тази нейна религиозност. Съвестта ѝ никога не можеше да намери покой. А сега, ако късметът му не проработеше, всичко отиваше на вятъра. Е, съществуваше само един изход.

— Чуй ме, Розалийн — нежно промълви той, — искаш ли да ме видиш обесен?

Очите ѝ се разшириха от ужас.

— О, Дейвид... нали няма... нали не могат...

— Само един човек може да ме изпрати на бесилото — и това си ти. Ако изпуснеш дори и една дума или дадеш знак, че е възможно мъртвият да е бил Ъндърхей, направо окачваш въжето на шията ми! Разбираш ли ме?

Да, той попадна в целта. Тя го зяпна ужасено.

— Такава глупачка съм, Дейвид.

— Не, не си. Във всеки случай не ти е нужна хитрост. Само ще трябва да се закълнеш най-тържествено, че мъртвецът не е твой съпруг. Можеш ли да го направиш?

Тя кимна.

— Няма да ти навреди, ако изглеждаш глупачка. Изглеждай така, все едно че не разбираш какво те питат. В това няма нищо лошо. Но не се отклонявай от подробностите, които обсъдихме. Гейторн ще има грижата за теб. Той е изключително способен адвокат по криминалните престъпления. Точно от тези съображения го наех. Той ще бъде на следствието и ще те брани от неудобни въпроси. Но дори и пред него се придържай към версията си. За Бога, не се опитвай да хитруваш, нито пък си мисли, че ще ми помогнеш, ако тръгнеш да съчиняваш разни врели-некипели.

— Ще го направя, Дейвид. Ще направя точно каквото ми казваш.

— Ти си добро момиче. Когато всичко свърши, ще заминем някъде — в Южна Франция или в Америка. Междувременно се грижи за здравето си. Не се терзай нощем и не стой будна. Пий от онези прахчета, които доктор Клоуд ти предписа — бромид или нещо подобно. Вземай по едно всяка нощ, дръж горе главата и помни, че ни чакат хубави времена! А сега — той си погледна часовника — време е да тръгваме за следствието. Насрочено е за единайсет часа.

Той огледа красивата просторна гостна. Красота, комфорт, богатство... Наслаждавал се бе на тези прекрасни неща. Хубаво имение бе Фъроубанк. Дали не си вземаше сбогом с всичко това... Безспорно здравата бе загазил. Но дори и сега не съжаляваше. Що се отнасяше до бъдещето — е, винаги имаше шансове. „Да вдигнем котва, за да не загубим товара си!“^[1]

Погледна към Розалийн. Наблюдаваше го с огромни умолителни очи и Дейвид инстинктивно долови какво искаше тя.

— Не съм го убил, Розалийн — нежно произнесе той. — Кълна ти се във всички твои светии!

[1] Шекспир, Уилям. Трагедии и два тома, т. I, „Юлий Цезар“, стр. 369, „Народна култура“, С., 1973. Превод Валери Петров. — Б.пр.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Следствието се провеждаше в Корнмаркет.

Следователят, мистър Пебмарш, бе дребен, неспокоен човечец с очила, абсолютно уверен в значимостта на собствената си персона.

До него лейтенант Спенс бе сместил масивното си туловище. На скромно местенце бе седнал нисък мъж с вид на чужденец и огромни черни мустаци. По-нататък беше цялата фамилия Клоуд: семейство Джереми Клоуд, семейство Лайънел Клоуд, Роули Клоуд, мисис Марчмънт и Лин — всички бяха налице. Майор Портър седеше отделно от тях, сякаш не го свърташе на едно място и явно се чувстваше неловко. Дейвид и Розалийн пристигнаха последни. Седнаха встрани от останалите.

Следователят прочисти гърлото си и като хвърли поглед към съдебните заседатели — девет местни величия, откри заседанието.

Полицейски началник Пийкок...

Сержант Вейн...

Доктор Лайънел Клоуд...

— Били сте на посещение при пациент в „Елена“, когато Гладис Ейткин е нахълтала при вас. Какво ви съобщи тя?

— Каза, че посетителят в стая №5 лежи мъртъв на пода.

— И поради тази причина вие се качихте в стаята?

— Да.

— Моля, опишете какво открихте там.

Доктор Клоуд направи описание. Труп на мъж... с лице към пода... черепни травми... задната част на главата... маша.

— По ваше мнение черепните травми са били нанесени с въпросната маша?

— Някои от тях — безспорно да.

— И ударите са били повече от един?

— Да. Не направих подробен оглед, тъй като реших, че трябва да се повика полицията, преди да се докосва тялото или да се променя положението му.

— Съвсем правилно. Мъртъв ли бе мъжът?

— Да. От няколко часа.

— Според вас от колко време бе мъртъв?

— Не бих си позволил да твърдя със сигурност. Поне от единайсет часа — възможно е от тринайсет-четиринайсет. Да кажем, че смъртта е настъпила между 7.30 и 10.30 предната вечер.

— Благодаря ви, доктор Клоуд.

После бе призован съдебният лекар да даде пълно описание на травмите. Имало охлузвания и отоци по долната челюст, около пет-шест удара били нанесени в основата на черепа, някои от които несъмнено станали причина за смъртта.

— Извършено е било насилие с изключителна жестокост.

— Точно така.

— Необходимо ли е било наличие на голяма сила за нанасяне на ударите?

— Ннне, не точно сила. Ако се хване откъм страната на клещите, машата би могла да се завърти без много усилия. Тежката стоманена топка в края ѝ я превръща в опасно оръжие. И съвсем крехък човек би могъл да нанесе ударите, в случай че, как да кажа, действа в пристъп на безумна ярост.

— Благодаря ви, докторе.

Последваха подробности за тялото — никакви признаци на недохранване, в добро здравословно състояние, възраст — около четиридесет и пет години. Без симптоми на заболявания или изменения: сърце, бял дроб и прочее — нормални.

Беатрис Липинкот се изправи, за да даде показания за пристигането на убийтия. Регистрирал се под името Инок Ардън, Кейптаун.

— Покойникът представи ли купонна книжка?

— Не, сър.

— А вие поискахте ли му я?

— В началото, не. Не знаех колко дълго смята да отседне в хотела.

— Но после му я поискахте?

— Да, сър. Той пристигна в петък, а в събота аз го помолих, ако смята да остава повече от пет дни, да ми даде купонната си книжка.

— Как прие той това?

— Каза, че ще ми я даде.

— Но всъщност не го направи?

— Не.

— Не е споменавал, че я е изгубил? Или че въобще няма купонна книжка?

— О, не. Каза само: „Ще я потърся и ще ви я донеса“.

— Мис Липинкот, подслушахте ли в събота вечерта някакъв разговор?

С много подробни и сложни обяснения за необходимостта да провери състоянието на стая № 4, Беатрис Липинкот разказа своята версия. Следователят нещо я напътстваше.

— Благодаря ви. Споменахте ли пред някого за дочутия разговор?

— Да, пред мистър Роули Клоуд.

— Защо го направихте?

— Реших, че той трябва да знае — Беатрис се изчерви.

Висок слаб мъж. (мистър Гейторн) се изправи и поиска разрешение да зададе въпрос.

— По време на разговора между покойника и мистър Дейвид Хънтър покойникът заяви ли категорично, че е самият Робърт Ъндърхей?

— Не... не... не спомена такова нещо.

— В действителност той говореше за „Робърт Ъндърхей“ като за съвсем отделна личност?

— Да... да, така беше.

— Благодаря ви, господин следовател, исках просто да изясним този въпрос.

Беатрис Липинкот се оттегли, а мястото ѝ зае Роули Клоуд.

Той потвърди, че Беатрис му е предала съдържанието на разговора, а после разказа за срещата си с покойника.

— Последните му думи към вас са били: „Съмнявам се, че ще успеете да го докажете това без мое участие?“

— Като под „това“ разбираме факта, че Робърт Ъндърхей е жив.

— Да, точно така каза. После се изсмя.

— Изсмя ли се? Какъв беше според вас смисълът на тези думи?

— Ами... просто си помислих, че се опитва да изтръгне от мен някакво предложение, но впоследствие реших...

— Мистър Клоуд, нас всъщност не ни интересува какво сте решили впоследствие. Да приемем ли, че в резултат на тази среща вие сте си поставили за цел да откриете някой, който е познавал покойния Робърт Ъндърхей? Както и че с известна помощ сте постигнали целта си?

Роули отговори:

— Да.

— В колко часа си тръгнахте от стаята на покойника?

— Доколкото мога да бъда точен — в девет без пет.

— Какво ви кара да определите този час?

— Докато вървах по улицата, долових сигнала на новините през един отворен прозорец.

— Покойникът спомена ли по кое време очаква своя клиент?

— Каза само: „Всеки момент“.

— И не назова никакво име?

— Не.

— Дейвид Хънтър!

Разнесе се сподавен шепот, докато жителите на Уормсли Вейл протягаха шии, за да видят високия, фин млад мъж с печално изражение, който застана предизвикателно с лице към следователя.

Предварителната процедура завърши бързо. После следователят започна:

— Отишли сте да се срещнете с покойника в събота вечерта?

— Да. Получих писмо от него, в което ме молеше за помощ и твърдеше, че е познавал първия съпруг на сестра ми в Африка.

— У вас ли е то?

— Не, не пазя писма.

— Изслушахте разказа на Беатрис Липинкот за разговора ви с покойника. Отговаря ли той на истината?

— Съвсем не. Мъжът разправяше за познанството си с покойния ми зет, оплакваше се от лошия си късмет и от неудачите, които го съпътствали, и помоли за известна финансова подкрепа, като естествено обеща, че един ден ще може да ми се отплати.

— Каза ли ви, че Робърт Ъндърхей е още жив?

Дейвид се усмихна.

— Не, разбира се. Думите му бяха: „Ако Робърт беше жив, сигурен съм, че щеше да ми помогне“.

— Това е нещо доста по-различно от твърденията на Беатрис Липинкот.

— Обикновено — започна Дейвид — подслушвачите долавят само част от разговора и често разбират напълно погрешно смисъла на казаното, в резултат на което попълват пропуснатите подробности с помощта на богатото си въображение.

Беатрис се втурна гневно напред и възкликна:

— Но аз никога...

Следователят се намеси и въдвори ред:

— Тишина, моля!

— Е, мистър Хънтър, отидохте ли повторно при покойника във вторник през нощта?

— Не.

— Вие чухте мистър Роули Клоуд да казва, че покойникът е очаквал посетител.

— Може и да е очаквал. Ако е така, то не съм бил аз този посетител. Бях му оставил пет лири. Реших, че това е напълно достатъчно. Той не ми представи никакво доказателство, че е познавал Робърт Ъндърхей. Откакто наследи огромното състояние на съпруга си, сестра ми се превърна в мишена за всеки просяк и готованец в околността, решил да измоли нещо.

При тези думи погледът му спокойно обходи членовете на фамилията Клоуд, насядали един до друг.

— Мистър Хънтър, ще ни съобщите ли къде бяхте във вторник вечерта?

— По-добре открийте сами — отвърна Дейвид.

— Мистър Хънтър! — следователят почука по масата. — Изказването ви е извънредно глупаво и неблагоприятно.

— От къде на къде ще ви давам обяснение къде съм бил и какво съм правил? Ще имам достатъчно време да го направя, когато ми предявите обвинение в убийство на този човек.

— Ако продължавате да се придържате към подобна линия на поведение, подобно нещо може да ви се случи по-скоро, отколкото си мислите. Познато ли ви е това мистър Хънтър?

Като се приведе напред, Дейвид пое в ръка златната запалка. Изразът му бе озадачен. Върна я обратно и бавно произнесе:

— Да, моя е.

— Кога за последен път е била у вас?

— Липсва ми от... — той направи пауза.

— Да, мистър Хънтър? — гласът на следователя беше любезен.

Гейторн се размърда неспокойно, готов да се включи, но Дейвид го изпревари.

— Беше у мен миналия петък — в петък сутринта. Оттогава не си спомням да съм я виждал.

Мистър Гейторн се изправи.

— Моля за разрешение, господин следовател... Посетили сте покойника в събота вечерта. Възможно ли е да сте забравили запалката там?

— Напълно е възможно, мисля — бавно каза Дейвид. — Със сигурност не помня да съм я виждал от петък насам — после добави: — Къде е намерена?

Следователят отвърна:

— По-късно ще се спрем на този въпрос. Сега можете да се оттеглите, мистър Хънтър.

Дейвид бавно се върна на мястото си. Наведе глава към Розалийн и започна да шепне нещо в ухото ѝ.

— Майор Портър!

Покашляйки се леко, майор Портър застана на свидетелското място. Изпъчи се с парадна стойка съвсем по военному. Единствено начинът, по който навлажняваше устните си, издаваше вътрешното му напрежение.

— Джордж Дъглас Портър — бивш майор от Кралските стрелкови части в Африка?

— Да.

— До каква степен познавахте Робърт Ъндърхей?

Като по команда майор Портър изстреля места и дати.

— Вие огледахте тялото на покойника?

— Да.

— Успяхте ли да го идентифицирате?

— Да. Това бе тялото на Робърт Ъндърхей.

Вълна от възбуден шепот се разнесе из залата.

— Заявявате го категорично и без никакво съмнение?

— Точно така.

— Допускате ли някаква възможност да сте сбъркали?

— Не, никаква.

— Благодаря ви, майор Портър. Мисис Гордън Клоуд.

Розалийн се изправи. Мина покрай майора. Той я изглежда с известно любопитство, но тя не му обърна никакво внимание.

— Мисис Клоуд, от полицията ви заведоха да огледате тялото на убития?

Тя потръпна.

— Да.

— Вие заявихте категорично, че тялото е на свършено непознат за вас мъж.

— Да.

— Имайки предвид изявлението на майор Портър, бихте ли желали да оттеглите или промените твърдението си?

— Не.

— Категорично заявявате, че това не е било тялото на вашия съпруг Робърт Ъндърхей?

— Не беше тялото на моя съпруг. Беше мъж, чието лице никога в живота си не съм виждала.

— Хайде, мисис Клоуд. Майор Портър разпозна в негово лице своя приятел Робърт Ъндърхей.

Розалийн отвърна безизразно:

— Майор Портър греши.

— Вие не сте под клетва на това дело, мисис Клоуд. Но много е вероятно съвсем скоро да се изправите пред друг съд, където ще трябва да се закълнете. Готова ли сте да дадете клетва, че тялото не е на Робърт Ъндърхей, а на напълно непознат човек?

— Готова съм да се закълна, че тялото не бе на моя съпруг, а на свършено непознат за мен мъж.

Гласът ѝ бе твърд и уверен. Погледът ѝ срещна очите на следователя, без дори да трепне.

Той промърмори:

— Можете да се оттеглите.

После, като смъкна пенснето си, се обърна към заседателите.

Тяхната роля бе да установят как един мъж е намерил смъртта си. По този въпрос спор не можеше да възникне. Версията за нещастен случай или самоубийство бе изключена. Нито лък можеше да става въпрос за непредумишлено убийство. Оставаше само една възможност

— предумишлено убийство. Що се отнася до самоличността на убития, тя така и не бе ясно установена.

Господата бяха чули единия свидетел — човек с честен и неподкупен характер, на чиято дума може да се вярва — да твърди, че трупът е на бивш негов приятел, Робърт Ъндърхей. От друга страна, съществуваха доказателства, достатъчни за тамошните власти, според които Робърт Ъндърхей бе умрял от треска в Африка, и този факт не бе предизвикал никакви съмнения. Противно на изявлението на майор Портър, вдовицата на Робърт Ъндърхей, понастоящем мисис Гордън Клоуд, твърдеше, че тялото *не е* на Робърт Ъндърхей. Двете мнения бяха противоположни. След въпроса за самоличността съдебните заседатели трябваше да решат дали има достатъчни доказателства за посочване на извършителя на убийството. Дори и да смятаха, че свидетелските показания сочат към определена личност, налагаше се да се съберат още много доказателства, за да се заведе съдебно дело — улики, мотив и възможност за извършване на престъплението. Извършителят трябва да е бил видян от някого в района на престъплението в споменатия период от време. При липса на подобни показания най-подходящото съдебно решение следваше да бъде предумишлено убийство без достатъчни доказателства за конкретния извършител. Подобно решение предоставяше на полицията всички правомощия да проведе необходимото разследване.

Накрая следователят разпусна съдебните заседатели, за да обсъдят решението си.

Процедурата им отне четирийсет и пет минути.

Произнесеното решение бе обвинение в предумишлено убийство срещу Дейвид Хънтър.

ПЕТА ГЛАВА

— Страхувах се, че ще вземат точно такова решение — оправда се следователят. — Предразсъдъци на местна почва. Чувствата вземат превес над логиката.

Следователят, полицейският началник, лейтенант Спекс и Еркюл Поаро се бяха събрали на съвещание след приключването на следствието.

— Направихте всичко, което бе по силите ви — каза полицейският началник.

— Прибързано би било да твърдим каквото и да е — намръщено отвърна Спенс. — Ето какво всъщност ни пречи. Познавате ли мосю Еркюл Поаро? Той ни помогна да открием Портър.

Следователят снизходително заяви:

— Слушал съм за вас, мосю Поаро.

Поаро безуспешно се опита да си придаде скромнен вид.

— Мосю Поаро се интересува от случая — ухили се Спенс.

— Наистина е така — отвърна Поаро. — Би могло да се каже, че се замесих в него, още преди да възникне.

В отговор на любопитните погледи той разказа за странната сцена в клуба, когато за първи път бе чул да се споменава името Робърт Ъндърхей.

— Историята ще внесе допълнителна достоверност в показанията на Портър, когато делото стигне до съда — замислено промълви полицейският началник. — В действителност Ъндърхей е планирал мнима смърт и е споменал името Инок Ардън.

Полицейският началник промърмори:

— Но дали ще бъде признато за доказателство? Думи, изречени от човек, който вече не е между живите?

— Може и да не бъде признато — бавно произнесе Поаро. — Но във всеки случай е интересно и поражда извести и догадки.

— Това, което ни трябва на нас — възрази Спенс, — не са догадки, а конкретни факти. Някой, който всъщност е видял Дейвид Хънтър в „Елена“ или някъде наблизо във вторник вечерта.

— Сигурно няма да е трудно да се открие такъв човек — навъси се полицейският началник.

— Ако беше в чужбина, в моята страна, щеше да е съвсем лесно — каза Поаро. — Щеше да има малко кафене, където все някои си пие вечерното кафе. Но тук, в провинциална Англия... — той разпери ръце.

Лейтенантът кимна.

— Някои хора ходят по кръчмите и висят там, докато не ги затворят, но другите си стоят вкъщи и слушат вечерните новини. Ако някога излезеш на главната улица между осем и половина и десет часа вечерта, ще откриеш, че е съвсем безлюдна. Няма жива душа.

— Дали е разчитал на това? — предположи полицейският началник.

— Може би — отвърна Спенс. Изражението му не бе радостно.

Полицейският началник и следователят скоро си тръгнаха. Останаха само Спенс и Поаро.

— Май че не останахте доволен от делото? — попита Поаро със съчувствие в гласа.

— Този младеж ме безпокои — призна Спенс. — Такъв тип е, че човек никога не знае какво да очаква от него. Когато е самата невинност, се държи така, все едно че е виновен. А когато има вина — си готов да се закълнеш, че е ангелче небесно!

— Вие мислите, че е виновен? — попита Поаро.

— Нима вие не мислите? — отвърна му с въпрос Спенс.

Поаро разпери ръце.

— Много ми е интересно да зная — каза той, — с какво точно разполагате срещу него?

— Имате предвид не факти, а предположения?

Поаро кимна.

— Ами запалката например — предложи Спенс.

— Къде я открихте?

— Под тялото.

— Някакви отпечатъци?

— Никакви.

— Аха — каза Поаро.

— Да — добави Спенс. — И на мен това не ми харесва особено. Иначе часовникът на убития е спрял на девет и десет. Този час съвпада

идеално с медицинската експертиза, а също и с показанията на Роули Клоуд, Че Ъндърхей е очаквал своя клиент всеки момент.

Поаро кимна.

— Да, всичко застава прекалено добре на мястото си.

— Виждате ли, мосю Поаро, според мен човек просто не може да се отърве от усещането, че Дейвид е единственият човек (е, и сестра му), който има някакъв мотив. Или той е убил Ъндърхей, или пък Ъндърхей е бил убит от някое външно лице, което по неизвестни причини го е проследило дотук — а това ми се струва безкрайно неправдоподобно.

— Да, съгласен съм с вас.

— Както виждате, никой в Уормсли Вейл не би могъл да има мотив — освен ако по някакво съвпадение тук живее лице (като изключим двамата Хънтър), което в миналото е имало връзка с Ъндърхей. По принцип е възможно, но в случая липсва каквото и да било доказателство от този род. Мъжът е бил непознат за всички, освен за братата и сестрата.

Поаро кимна.

— Специално за фамилията Клоуд животът на Робърт Ъндърхей е бил безценен. Защото този факт би означавал, че те ще си поделят огромно състояние.

— Отново, *mon ami*^[1], споделям напълно вашето мнение. Робърт Ъндърхей жив и здрав — това е нужно на всички от фамилията Клоуд.

— Значи пак стигаме до началото — Розалийн и Дейвид Хънтър са единствените хора с мотив за престъплението. Розалийн Клоуд е била в Лондон. Но Дейвид, както знаем, същия ден е бил в Уормсли Вейл. Слязъл е в 5.30 на гарата в Уормсли Хийт.

— Ето, вече имаме сигурен мотив, а също и сведението, че от 5.30 до неустановен час той е бил в близост до местопрестъплението.

— Точно така. Сега да разгледаме версията на Беатрис Липинкот. Аз ѝ вярвам. Чула е разговора, който предаде, макар че може и да го е поукрасила малко, но това все пак е човешко и не излиза извън рамките на нормалното.

— Съвсем човешко е, както казвате.

— Вярвам ѝ, не само защото я познавам, но и защото просто не би могла да съчини сама някои факти. Например тя никога преди не е

чувала името Робърт Ъндърхей. Точно по тази причина съм склонен да вярвам на нея, а не на Дейвид Хънтър.

— Както и аз — присъедини се Поаро. — Направи ми впечатление на изключително последователен и честен свидетел.

— Имаме потвърждение за достоверността на разказа ѝ. А как мислите, защо братът и сестрата са заминали за Лондон?

— Това е въпросът, който ме интересува най-много.

— Добре, ето как стоят нещата с парите. Розалийн Клоуд притежава само пожизнена лихва върху състоянието на Гордън Клоуд. Не може да тегли от основния капитал или вероятно има право само на суми от около хиляда лири. Но скъпоценностите и всичко останало е нейно. Щом се е върнала в Лондон, първата ѝ задача е била да предложи за продан на Бонд стрийт някои от най-ценните си бижута. Нуждаела се е спешно от голяма сума пари в брой. С други думи, трябвало е да се запуши устата на някой изнудвач.

— И вие наричате това улика срещу Дейвид Хънтър?

— А според вас не е ли?

Поаро поклати глава.

— Улика за изнудване — да. Улика за преднамерено убийство — не. Двете просто се изключват взаимно, *mon cher*^[2]. Или младежът е смятал да плати, или е планирал да извърши убийство. А вие току-що изтъкнахте доказателство, че той е имал намерение да плати.

— Да, да, може би сте прав. Но сигурно се е отказал.

Поаро сви рамене.

— Този тип хора са ми известни — започна да разсъждава лейтенантът. — По време на война са безценни. Смелост колкото искаш. Дързост и безразсъдно пренебрегване на личната безопасност. Хора, които се впускат във всякакви авантюри. Такива личности най-често печелят ордени за храброст, макар и в повечето случаи посмъртно. Да, когато отидат на война, те стават герои. Но в мирно време — в мирно време най-често свършват в затвора. Обичат риска, не могат да спазват правилата и не дават пукната пара за общественото мнение. И в крайна сметка не зачитат дори и човешкия живот.

Поаро кимна.

— Казвам ви — повтори лейтенантът, — *познавам* този тип хора. Няколко минути двамата мъже мълчаха.

— *Eh bien* — проговори най-сетне Поаро. — Съгласихме се, *типът* на убиеца ни е ясен. Но това е всичко и то не ни води до никъде.

Спенс го изглежда с любопитство.

— Завиден интерес проявявате към този случай, а, мосю Поаро?

— Да.

— И защо, ако мога да попитам?

— Честно казано — Поаро разпери ръце — и аз не зная точно. Може би се сещам как си седях преди две години със свит на топка стомах (защото никак не обичам въздушните нападения и губя смелост, макар и да се опитвам да го скрия). Та си седя, както ви казах, с болезнено усещане ето тук — Поаро изразително притисна стомаха си, — в пушалнята в клуба на моя познат, а в това време клубният досадник, добрият стар майор Портър, нарежда нещо с монотонен глас. Разказва някаква дълга история, която никой не слуша. Никой, освен мен. Аз слушам, първо, защото искам да отклоня вниманието си от бомбите, и второ, защото фактите, които той описва, ми се струват интересни и подтикват към размишления. И се питам дали пък не е възможно един ден нещо да изскочи от тази история. И ето че сега нещо изскочи.

— Неочакваното се случи, така ли?

— Напротив — поправи го Поаро. — Точно очакваното се случи, което само по себе си е невероятно интересно.

— Очаквали сте убийство? — скептично попита Спенс.

— О, не, не! Но какво става? Една жена се омъжва повторно. Вероятност първият ѝ съпруг да е жив? Той е жив. Вероятност да се появи? Той се появява. Възможност да възникне шантаж? Възниква шантаж. Възможност, следователно, някой да му запуши устата? *Ma foi*^[3], устата му е запушена!

— Е, струва ми се, че всичко това се вписва в определена схема — каза Спенс, като се взираше подозрително в Поаро. — Обичаен вид престъпление — изнудване, което води до убийство.

— Нищо интересно, твърдите вие? Обикновено да. Но точно този случай е интересен, защото, разбирате ли — кротко промълви Поаро, — в него всичко е погрешно.

— Всичко е погрешно? Какво искате да кажете?

— Ами нищо не е, как да се изразя, в правилните си очертания.

Спенс се втренчи в него.

— Инспектор Джап винаги е казвал — отбеляза той, — че мислите ви са много заплетени. Дайте ми пример, какво наричате погрешно.

— Ами да започнем с убития. Всичко у него е погрешно.

Спенс поклати глава.

— Не го ли усещате? — попита Поаро. — О, не зная, може би аз си въобразявам. Добре, да погледнем един факт. Ъндърхей пристига в „Елена“. Изпраща писмо до Дейвид Хънтър. И Хънтър го получава кога? На следващата сутрин на закуска.

— Ами да, точно така. Той призна, че е получил писмо от Ардън тогава.

— Ако не се лъжа, това е бил първият знак за появата на Ъндърхей в Уормсли Вейл, нали? И какво е първото нещо, което Дейвид прави — отпраща на бърза ръка сестра си в Лондон!

— Ами да, напълно, понятно е — обясни Спенс. — Искал е ръцете му да са развързани, за да се заеме с нещата както той смята за добре. Може би се е страхувал, че жената ще прояви слабост. Не забравяйте, че той е водещата фигура. Мисис Клоуд е изцяло под негова власт.

— О, да, съвсем очевидно е. И така, той я изпраща в Лондон и отива при този Инок Ардън. Разполагаме с доста подробен отчет за разговора им, но фактът, който веднага се набива на очи, е че Дейвид Хънтър не е бил сигурен дали мъжът, с когото разговаря, е Робърт Ъндърхей. Подозирал е нещо, но не е знаел истината.

— Но в това няма нищо чудно, мосю Поаро. Розалийн Хънтър се е омъжила за Ъндърхей в Кейптаун и оттам двамата веднага са заминали за Нигерия. Хънтър и Ъндърхей никога не са се срещали. Следователно Хънтър само е подозирал, както вече казахте, че Ардън може да е Ъндърхей, но не го е знаел със сигурност, защото до този момент въобще не го е бил виждал.

Поаро изгледа замислено лейтенант Спенс и попита:

— Значи вие не откривате нищо необичайно?

— Досещам се накъде биете. Защо Ъндърхей не е признал веднага кой всъщност е. Но и този факт ми се струва напълно понятен. Почтените хора, дори и когато се занимават с нещо нечисто, обичат да запазват приличие. Харесва им да представят нещата така, че те самите

да останат неопетнени, ако разбирате какво имам предвид. Така че не намирам постъпката му за кой знае колко необичайна. Не бива да забравяте човешката природа.

— Да — промълви Поаро. — Човешката природа. Мисля, че това всъщност е и отговорът на въпроса ви защо се интересувам от случая. Наблюдавах внимателно залата по време на следствието. Взирах се в хората — особено във фамилията на Гордън Клоуд — толкова много на брой, всички свързани от общ интерес, а съвсем различни по характер, мисли и чувства. Всеки от тях дълги години е бил зависим от силния човек, от стълба на семейството — Гордън Клоуд! Нямам предвид пряка зависимост. Живели са самостоятелно, но съзнателно или не са били свикнали да се опират на него. И какво става? Питам ви, лейтенант, какво става с бръшляна, когато дъбът, около който е бил увит, бъде повален?

— Това май не е по моята част — заяви лейтенантът.

— Така ли мислите? Аз лично не. Характерът, *mon cher*, не е нещо постоянно. Може да набере сили. Може и да се отклони от правия път. Същността на един човек проличава, когато настъпи моментът на проверката — тоест моментът, в който трябва да се задържиш на крака или да рухнеш.

— Наистина нямам представа за какво намекувате, мосю Поаро — Спенс имаше объркан вид. — Във всеки случай, с фамилията Клоуд вече всичко е наред. Или ще бъде, веднага щом се уредят формалностите.

Поаро му напомни, че това може да отнеме известно време.

— Някой трябва да оспори доказателството на мисис Гордън Клоуд. В края на краищата, една съпруга все пак би трябвало да познае собствения си съпруг, когато го види, не е ли така?

— А не си ли заслужава да не разпознаеш съпруга си, след като от този факт зависи богатството ти от милиони лири? — лейтенантът вложи цинизъм в думите си. — Пък и ако мъжът не е бил Робърт Ъндърхей, защо тогава е бил убит?

— Ето в кое е загадката — промърмори Поаро.

[1] *Mon ami* (фр.). — Приятелю мой. — Б.пр. ↑

[2] *Mon cher* (фр.). — Скъпи мой. — Б.пр. ↑

[3] *Ma foi* (фр.). — Бога ми. — Б.пр. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

Поаро си тръгна намръщен от полицията. Постепенно забави крачка. На площада пред пазара се спря и се огледа. Виждаше се къщата на доктор Клоуд с изтъркана табела на вратата, а малко по-надолу и пощата. От другата страна бе домът на Джереми Клоуд. Поаро съзря пред себе си римската католическа църква „Успение Богородично“ — малка сграда, сгушена като теменужка на фона на внушителната „Света Мария“, извисила арогантно снага в средата на площада, обърната към Корнмаркет, възвеличаваща славата на протестантската религия.

Някак импулсивно Поаро мина през портата на католическата църква и стигна по пътеката до вратата ѝ. Натисна дръжката и влезе. Свали си шапката и се отпусна на колене пред олтара зад един от столовете. Молитвата му бе прекъсната от звука на сподавени, сърцераздирателни ридания.

Поаро се обърна. От другата страна на пътеката бе коленичила жена в тъмна рокля, заровила глава в ръцете си. След малко тя се изправи и, все още хлипайки, се насочи към вратата. С широко отворени от любопитство очи Поаро стана и я последва. Бе разпознал Розалийн Клоуд.

Тя се спря, като се мъчеше да се овладее. Поаро я настигна и ѝ заговори с нежен глас:

— Мога ли с нещо да ви помогна, мадам?

Розалийн не изрази никаква изненада, само му отговори с простотата на нещастно дете.

— Не. Никой не може да ми помогне.

— Изживявате голяма тревога, нали?

Тя отвърна:

— Отведоха Дейвид... И аз съм съвсем сама. Казаха, че е извършил убийство... Но той не е! Не го е извършил! — изглежда Поаро и добави: — Вие бяхте днес на следствието, нали? Видях ви!

— Да. Ако мога да ви помогна с нещо, мадам, с радост бих го сторил.

— Страхувам се. Дейвид ми каза, че съм в безопасност, докато той е тук и се грижи за мен. Но сега го отведоха... и аз се страхувам. Той ме предупреди — всички ми желаят смъртта. Колко ужасно звучи! Но сигурно е вярно.

— Разрешете ми да ви помогна, мадам.

Тя поклати глава.

— Не. Никой не може да ми помогне. Не мога дори да се изповядам. Сама ще трябва да понеса бремето на своята греховност. Бог ме е лишил от милостта си.

— Никой не е лишен от милостта на Бога — заяви Поаро. — Знаете го много добре, дете мое.

Тя отново го погледна — безумен, печален поглед.

— Трябваше да призная греховете си. Само ако можех...

— А не можете ли? Нали затова дойдохте в църквата?

— Дойдох да потърся утеха, просто утеха. Но каква утеха може да има за мен? Аз съм грешница.

— Всички сме грешници.

— Но човек би трябвало да се покае... Длъжна бях да говоря... да разкажа всичко — тя покри лицето си с ръце. — О, всички онези лъжи, които наприказвах! Лъжите...

— Излъгали сте нещо за съпруга си? За Робърт Ъндърхей? Всъщност убитият е Робърт Ъндърхей, така ли?

Тя рязко се обърна към него. Погледът ѝ бе изпълнен с подозрение и предпазливост. Извика силно:

— Казвам ви, това не беше моят съпруг. Изобщо нямаше нищо общо с него!

— Убитият не е бил вашият съпруг, така ли?

— Точно така — предизвикателно заяви тя.

— Кажете ми — продължи Поаро, — що за човек беше вашият съпруг?

Погледът ѝ се закова в него. После лицето ѝ тревожно се сви. В очите ѝ се появи страх. Тя извика:

— Не желая повече да разговарям с вас.

Подмина го бързо и се затича по пътеката към площада.

Поаро не направи опит да я последва. Само кимна доволно с глава.

— Аха — промълви той, — значи е точно така!

После бавно се отправи към площада. След миг колебание тръгна по Хай стрийт, която водеше право към „Елена“ — последната сграда преди полята.

На входа на хотела се натъкна на Роули Клоуд и Лин Марчмънт.

Поаро огледа момичето с любопитство. Красива девойка, помисли си той, а също и интелигентна. Не от онзи тип, който му допадаше. Предпочиташе нещо по-нежно и по-женствено. Според него Лин Марчмънт безспорно бе модерно момиче, но човек спокойно би могъл да я определи и като тип от времето на кралица Елизабет I. Тези представителки на нежния пол си знаеха цената, държаха се свободно и се възхищаваха от дръзки и силни мъже.

— Толкова сме ви признателни, мосю Поаро — каза Роули. — Боже мили, наистина беше страхотен номер.

Което си бе самата истина, помисли си Поаро. Когато ти задават въпрос, чийто отговор ти е известен, не представлява никаква трудност да изпълниш номера си с всички необходими ефекти. Разбираше как се чувства Роули — да извадиш изневиделица, образно казано, някакъв си майор Портър, се доближаваше по ефективност до безброй зайци, изскачащи от шапката на фокусник.

— Направо се чудя как успяхте — продължи Роули. Поаро не го осветли по въпроса. В края на краищата и той бе човек. Фокусникът не разкриваше пред публиката тайната на триковете си.

— Както и да е, Лин и аз сме ви безкрайно благодарни — не спираше Роули.

На Поаро му се стори, че Лин Марчмънт не изглеждаше особено благодарна. Под очите ѝ имаше сенки от преумора, пръстите ѝ нервно се сплитаха и отпускаха.

— Това е от огромно значение за бъдещия ни семеен живот — каза Роули.

Лин се сопна:

— Откъде знаеш? Чакат ни още толкова много формалности.

— Кога ще се жените? — вежливо попита Поаро.

— През юни.

— А откога сте сгодени?

— Вече почти шест години — отвърна Роули. — Лин съвсем скоро се уволни от Женската спомагателна служба към военноморските сили.

— А сигурно е забранено жената да се омъжва, докато е в тази служба?

Лин кратко обясни:

— Аз бях в чужбина.

Поаро забеляза, че Роули изведнъж се намръщи. После рязко заяви:

— Хайде, Лин. Трябва да тръгваме. Предполагам, че мосю Поаро бърза да се връща в града.

Поаро отвърна усмихнато:

— Но аз няма да се връщам в града.

— Какво?

Роули се закова на място.

— За известно време ще отседна тук, в „Елена“.

— Но... но защо?

— *C'est un beau paysage*^[1] — кротко изтъкна Поаро.

Роули неуверено измънка:

— Да, разбира се. Но... не сте ли, хм... зает?

— Направил съм си сметката — усмихнато го увери Поаро. — Не съм длъжен непрекъснато да поемам ангажименти. Мога да се наслаждавам на свободното си време и да го прекарвам там, където ме отведе фантазията ми. А тя ме насочва към Уормсли Вейл.

Видя как Лин Марчмънт вдигна глава и го изглежда втренчено. Стори му се, че Роули беше леко притеснен.

— Предполагам, играете голф? — попита той. — Защото в Уормсли Хийт има много по-хубав хотел. А това селце е толкова загубено.

— Моите интереси — обясни Поаро — са насочени изцяло към Уормсли Вейл.

Лин каза:

— Хайде, Роули.

Роули я последва с неохота. На вратата Лин се спря и внезапно се върна назад. С тих и спокоен глас заговори на Поаро:

— След следствието арестуваха Дейвид. Вие... мислите ли, че имаха право?

— Нямаха друг избор, мадмоазел, след произнесеното решение.

— Имам предвид... мислите ли, че той го е извършил?

— А вие? — отвърна с въпрос Поаро.

Но Роули отново застана до нея. Лицето на Лин застина. Тя каза:
— Довиждане, мосю Поаро. Надявам се, ще се видим отново.
„Съмнявам се“ — каза си Поаро.

Малко след като си уреди с Беатрис Липинкот стая в „Елена“, той отново излезе. Стъпките му го насочиха към дома на доктор Лайънел Клоуд.

— О! — възкликна леля Кати и отстъпи крачка назад. — Мосю Поаро?

— На вашите услуги, мадам — поклони се Поаро. — Идвам да ви изкажа почитанията си.

— О, много мило от ваша страна, наистина. Да... ами заповядайте вътре. Моля, седнете. Само да преместя оттук тази книга на мадам Блаватски^[2]. Ще пиете ли чаша чай? Само дето кейкът е толкова стар. Бях си наумила да купя пресен от Пийкок, понякога в сряда има и руло с пълнеж от сладко... Но едно следствие винаги обърква графика на домакинството, не мислите ли?

Поаро отвърна, че според него това е напълно разбираемо.

Беше си въобразил, че Роули Клоуд се притесни, когато спомена за намерението си да поостане в Уормсли Вейл. Безспорно леля Кати въобще не го посрещна приветливо. На лицето ѝ бе изписано изражение, твърде близко до смущението. После, като се наведе напред, прошепна заговорнически:

— Нали няма да кажете на съпруга ми, че съм идвала се консултирам с вас за... знаете за какво?

— Гроб съм, мадам.

— Имам предвид... По онова време няхах представа, разбира се, че Робърт Ъндърхей, горкият човек, такава *трагедия*, всъщност е бил тук — в Уормсли Вейл. И това все още ми се струва най-невероятното съвпадение!

— По-лесно щеше да е — съгласи се Поаро, — ако масичката за спиритически сеанси ви бе насочила направо към „Елена“.

Леля Кати се оживи леко при споменаването на масичката за спиритически сеанси.

— В света на отвъдното нещата са толкова непредвидими — започна тя. — Но на мен ми се струва, мосю Поаро, че във всичко има

някакъв *умисъл*. Не смятате ли, че и в живота е така? Че във всяко нещо има *умисъл*?

— Да, наистина, мадам. Дори и във факта, че в момента седя тук, във вашата гостна, има известен *умисъл*.

— О, така ли? — мисис Клоуд се сепна. — Наистина ли? Ами да, може би сте прав... Вие *несъмнено* се стягате да се връщате в Лондон, нали?

— Не веднага. Ще поостана няколко дни в „Елена“.

— В „Елена“? Ааа, в „Елена“! Но нали там... о, мосю Поаро, смятате ли, че е *разумно*?

— Насочен бях към „Елена“ — тържествено заяви Поаро.

— *Насочен* ли? Не ви разбирам.

— Да, насочен от *вас*.

— Но... аз никога не съм... искам да кажа... нямах *представа*. Всичко е толкова ужасно, не мислите ли?

Поаро тъжно поклати глава и подметна:

— Говорих с мистър Роули Клоуд и мис Лин Марчмънт. Чувам, че скоро щели да се женят.

Това незабавно насочи вниманието на леля Кати в друга посока.

— Милата Лин, чудесно момиче е и толкова я бива в сметките. Мен например хич ме няма по тези работи, ама хич. Изобщо Лин да ти е в къщата е истински благодат. Ако забъркам някоя каша, тя винаги ме измъква. Милото ми момиче, от сърце се надявам, че ще бъде щастлива. Роули, разбира се, е очарователен, но може би... хм, е малко *скупчен*. Имам предвид скупчен за момиче като Лин, което е видяло толкова много свят. Защото Роули, разбирате ли, през цялата война остана във фермата — о, напълно законно, естествено. Искам да кажа, правителството така постанови, всичко беше наред — никакви признаци на малодушие, както по време на бурската война. Но от друга страна, това до известна степен ограничава човека.

— Шестгодишният годеж все пак е достойно изпитание за една любов.

— О, да, така е! Но ми се струва, че когато се върнат вкъщи, всички тези момичета стават някак си *неспокойни*... И ако се появи някой... може би някой, чийто живот е изпълнен с авантюри...

— Като Дейвид Хънтър?

— Не, между тях няма нищо — нетърпеливо отвърна леля Кати.
— Абсолютно нищо. Съвсем сигурна съм! И добре че няма, не мислите ли? Толкова ужасно би било, особено след като се оказа убиец! На собствения си зет при това! О, не, мосю Поаро, моля ви, не оставайте с впечатлението, че съществува някакво разбирателство между Лин и Дейвид. Та те се карат всеки път когато се видят. Не, по-скоро ми се струва... о, Боже, май че съпругът ми се прибира. Нали няма да забравите, мосю Поаро, нито дума за първата ни среща! Горкият ми съпруг, така ще се разстрои, ако реши, че... О, Лайънел, скъпи, на гости ни е мосю Поаро, който така умело откри онзи майор Портьер, за да идентифицира тялото.

Доктор Клоуд имаше уморен и измъчен вид. Бледосините му очи с малки зеници шареха безцелно из стаята.

— Как сте, мосю Поаро? В града ли се връщате?

„*Mon Dieu*^[3], още един, който ми стяга багажа за Лондон“ — помисли си Поаро. На глас търпеливо обясни:

— Не, оставам в „Елена“ за някой и друг ден.

— В „Елена“? — Лайънел Клоуд се навъси. — А полицията иска да ви задържи още малко там, така ли?

— Не. Оставам по собствено желание.

— Нима? — внезапно докторът го погледна с изражение на сведущ човек. — Значи не сте удовлетворен?

— Какво ви кара да мислите така, доктор Клоуд?

— Е, хайде, драги, така е, нали?

Мисис Клоуд изчурулика нещо за чая и излезе от стаята.

Докторът продължи:

— Имате чувството, че нещо не е наред, нали?

Поаро бе изумен.

— Странно е, че точно вие го казвате. Да не би вие самият да чувствате нещо такова?

Клоуд се поколеба.

— Нинне. Едва ли... Може би е просто чувство за нереалност. В книгите изнудвачът си получава заслуженото. Но дали и в живота е така? Отговорът очевидно е „да“. Но ми се струва неестествено.

— Има ли нещо в медицинската експертиза по случая, което да не ви удовлетворява? Питам ви съвсем неофициално, разбира се.

Доктор Клоуд отвърна замислено:

— Не, не мисля.

— Да, да — има нещо. Виждам, че има нещо.

Когато пожелаеше, Поаро можеше да придаде на гласа си почти хипнотичен тон. Доктор Клоуд леко се навъси, а после нерешително започна:

— Нямам никакъв опит с криминалните случаи. Пък и медицинската експертиза въобще не е окончателно, солидно и неуязвимо доказателство, за каквото го смятат лаиците и авторите на романчетата. Всички ние сме склонни към грешки и медицината също не прави изключение. Какво представлява една диагноза? Догадка, базираща се на известни познания и няколко неопределени следи, които водят в различни посоки. Лично аз съм безпогрешен може би в диагностицирането на шарката, защото в кариерата си съм се сблъсквал със стотици случаи и съм запознат с многобройните ѝ признаци и симптоми. Едва ли обаче някога ще срещнеш „типичния случай“ на шарка, описан в учебниците.

Случвало ми се е какво ли не — виждал съм жена легнала на операционната маса, за да ѝ бъде отстранен апандиситът, на която изведнъж ѝ поставят диагноза коремен тиф — точно навреме! Или пък дете с кожен обрив, чиято диагноза, поставена от сериозен и съвестен млад лекар, е тежка авитаминоза. Обаче пристига местният ветеринар и казва на майката, че любимата котка на детето ѝ има тения и то сигурно се е заразило от нея!

Лекарите, както и всички останали хора, стават жертва на предубежденията си. Ето, в нашия случай — до мъжа, който безспорно е убит, намират окървавена маша. Глупаво ще бъде да се твърди, че е бил ударен с нещо друго и все пак, тъй като нямам никакъв опит с хора с разбити черепи, аз бих заподозрял нещо съвсем различно — нещо може би не толкова гладко и закръглено... нещо като, ох... не зная, нещо с по-остър ръб — тухла или друг подобен предмет.

— Вие не съобщихте това на следствието?

— Ами не, защото наистина не съм сигурен. Съдебният лекар Дженкинс остана удовлетворен, а той има последната дума. Но предубеждението остава — до тялото лежи оръжие. Възможно ли е травмата да е била нанесена с него? Да, възможно е. Но ако ти покажат само травмата и те питат от какво е тя, тогава не зная дали ще смееш да го кажеш, защото всъщност няма никаква логика — имам предвид,

ако приемем, че убийците са двама — един, който нанася удар с тухла, и друг — с машата — докторът замлъкна и недоволно поклати глава. — Няма логика, не съм ли прав? — попита той Поаро.

— Не е ли възможно да е паднал върху някакъв остър предмет?

Доктор Клоуд поклати глава.

— Но той лежеше с лице към пода в средата на стаята — върху дебел старинен персийски килим.

Жена му влезе и той смени темата:

— Ето я и Кати с нейното бледо подобие на чай — отбеляза Клоуд.

Леля Кати едва крепеше подноса със сервиза за чай, половин хляб и някакво отвратително на вид сладко на дъното на двуфунтов буркан.

— Стори ми се, че чайникът завря — несигурно подметна тя, докато повдигаше капака на каната и надничаше вътре.

Доктор Клоуд отново изсумтя и промърмори:

— Оцветена вода, нищо повече — и с тези думи излезе от стаята.

— Бедният Лайънел — откакто започна войната, нервите му са в ужасно състояние. Работеше прекалено много. Нали доста лекари заминаха в армията. Изобщо не си даваше почивка. По цял ден навън — от сутрин до вечер. Чудя се как още не е рухнал. Разбира се, надяваше се да се пенсионира, щом настъпи мирът. Всичко бе уговорено с Гордън. Нали знаете, че хобито му е ботаниката и по-специално използването на лековитите билки през средновековието. Пише книга на тази тема. Копнееше за спокоен живот, за да има възможност да направи необходимите проучвания. Но после, когато Гордън умря ей тъй... А вие знаете как стоят нещата в наши дни, мосю Поаро. Данъците и всичко останало. Просто не може да си позволи да се пенсионира и е много огорчен. И *наистина* ми изглежда нечестно. Гордън почина толкова внезапно, без да остави завещание, което съвсем разколеба вярата ми. Искам да кажа, че действително не виждах *смисъла* на всичко това. Струваше ми се, че просто е станала някаква *грешка*.

Тя въздъхна, а после сякаш се пооживи.

— Но все пак получих опора от оня свят. „Кураж и търпение, и ще се намери изход.“ И наистина, когато този чудесен майор Портър се изправи днес и заяви твърдо и решително, че убитият е Робърт

Ъндърхей — е, тогава разбрах, че изходът е намерен! Не е ли прекрасно, мосю Поаро, че нещата се развиха по най-благоприятен начин?

— Вече има дори и убийството — отвърна Еркюл Поаро.

[1] C'est un beau paysage (фр). — Пейзажът е хубав. — Б.пр. ↑

[2] Блаватски, Хелена Петролна (1831 — 1891) — руска окултистка и теософка. — Б.р. ↑

[3] Mon Dieu (фр.). — Боже мой. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Потънал в мисли, Поаро влезе в „Елена“. Трепереше леко, защото навън духаше студен източен вятър. Фоайето бе безлюдно. Отвори вратата към салона вдясно. Вътре миришеше на застоял цигарен дим, а огънят едва тлееше. Изниза се на пръсти към вратата с надпис „Само за гости на хотела“ в другия край на фоайето. Тук огънят гореше буйно, а в едно удобно кресло внушителна възрастна дама си грееше краката. Тя хвърли на Поаро поглед, изпълнен с такава свирепост, че той извинително се оттегли.

Постоя за момент във фоайето, като наблюдаваше от празното остъклено помещение вратата, върху която имаше надпис с плътни старовремски букви „ТРАПЕЗАРИЯ“. От опита си в провинциалните хотели Поаро отлично знаеше, че единственото време за сервиране на кафе, и то неохотно, бе на закуска, а и тогава основният му компонент беше голямо количество разредено горещо мляко. Малките чашки с мазна и гъста течност, наречена черно кафе, се предлагаха не в трапезарията, а в големия салон. Телешко варено, шницел по виенски с картофи и пудинг — традиционното меню за вечерята — се сервираха в трапезарията точно в седем часа. А дотогава на въпросното място цареше атмосфера на пълен покой.

Поаро замислено се изкачи по стълбите. Вместо да свие вляво към № 11 — собствената му стая, той тръгна вдясно и спря пред вратата на №5. Огледа се. Беше тихо и пусто. Отвори вратата и влезе.

Полицията бе приключила със стаята. Личеше си, че наскоро бе измита и разтребена. Подът бе гол. Явно старовремският килим беше изпратен на чистене. Одеята бяха сгънати и подредени на купчина върху леглото.

Поаро затвори вратата след себе си и се разходи безцелно из стаята. Бе чиста и някак странно лишена от човешко присъствие. Погледът му обхвана мебелировката — писалище, махагонов скрин с чекмеджета, гардероб от същия материал (вероятно той закриваше вратата към стая №4), огромно двойно месингово легло, умивалник със студена и топла вода — в крак с новостите и липсата на работна ръка,

голямо, но неудобно кресло, два по-малки стола, старовремска викторианска камина с ръжен и лопата, част от комплекта, в който се включваше и машата, тежка мраморна полица над камината и ръбест мраморен бордюр отпред.

Поаро насочи вниманието си към бордюра. Наведе се, навлажни пръста си и започна да търка десния ръб. После провери резултата. Пръстът му бе леко почернял. Повтори действието с друг пръст по левия ръб. Този път пръстът му остана чист.

— Да — замислено произнесе Поаро, — да.

Хвърли поглед към вградения умивалник. После отиде до прозореца. Той гледаше към някакви плоски ламарини — най-вероятно покрив на гараж, реши Поаро, и към тясна задна уличка. Оттук човек лесно можеше да влезе и да излезе незабелязано от стая №5. Но също така незабелязано можеше да мине и по стълбите. Самият Поаро току-що го бе сторил.

Тихо се измъкна, като затвори вратата след себе си. Влезе в своята стая. Вътре определено не беше топло. Отново слезе долу, поколеба се малко, но подтикван от студа, смело нахълта в стаята за гости на хотела, придърпа едно кресло към огъня и се настани удобно.

Отблизо внушителната възрастна дама изглеждаше още по-застрашителна. Имаше металносив цвят на косата, биещи на очи мустаци, а когато заговори, и дебел, страховит глас.

— Тази стая — започна тя — е само за лица, отседнали в хотела.

— Аз съм отседнал в хотела — отвърна Поаро.

Старата дама се позамисли за момент, преди да поднови атаката си с обвинителен тон:

— Вие сте чужденец.

— Да — съгласи се Поаро.

— Според мен — продължи дамата, — всички вие трябва да се върнете.

— Да се върнем къде? — поинтересува се Поаро.

— Там, откъдето сте дошли — убедено заяви тя. После внесе като допълнение *sotto voce*^[1] и изсумтя: — Чужденци!

— Няма да е много лесно — кротко отвърна Поаро.

— Глупости. Нали за това се бихме във войната, не е ли така? За да могат хората да се върнат, където им е мястото, и да си стоят там.

Поаро не влезе в спор. Отдавна бе разбрал, че всеки индивид имаше собствено мнение по въпроса „За какво се бихме във войната?“

Възцари се враждебна тишина.

— Не зная вече накъде върви този свят — продължи възрастната дама. — Наистина не зная. Всяка година идвам тук. Съпругът ми издъхна в селцето преди шестнайсет години. Тук е погребан. Всяка година идвам за един месец.

— Достойно за уважение поклонение — вежливо отвърна Поаро.

— И всяка година нещата вървят все по-зле и по-зле. Обслужването е отвратително! Храната е под всякаква критика! Шницел по виенски — дрън-дрън! Шницелът е или от бут, или от филе — а не от кълцано конско месо!

Поаро тъжно поклати глава.

— Единственото хубаво нещо е, че затвориха аеродрума — продължи дамата. — Такъв позор — всички тези млади пилоти, които се мъкнеха тук с отвратителните си момичета. Момичета, как ли пък не! Какво ли си мислят майките им в днешно време, не зная. Оставят ги да хойкат както си щат. Ама правителството е виновно за всичко — като изпраща майките по фабриките. Дава им отпуск, само ако имат малки деца. Малки деца — вятър и мъгла! Всеки може да гледа бебета! Бебето няма да се спусне след войниците. Момичетата между четиринайсет и осемнайсет — те имат нужда от здрава ръка! Имат нужда от майчински контрол. Майката трябва да е наясно какви ги върши дъщеря ѝ. Войници! Пилоти! Само те са им в акъла. Американци! Негри! Полска измет!

Тук вече старата дама се задави от възмущение. Но щом си възвърна силите, отново със задоволство се потопи в справедливата си ярост, използвайки Поаро за мишена на яда си.

— Защо оградиха военните лагери с бодлива тел? За да държат войниците настрана от момичетата? Не, за да държат момичетата настрана от войниците! Мъже, мъже — само за това мислят! Вижте ги само как се обличат. Панталони! Някои глупачки носят дори и шорти — надали биха ги сложили, ако можеха да се видят как изглеждат отзад!

— Съгласен съм с вас, мадам, напълно съм съгласен.

— И какво слагат на главите си? Нормални шапки ли? О, не, някакви безформени парцали. Лицата им — целите в грим и пудра, а

устните наплескани. И ноктите им червени — не само на ръцете, но и на краката!

Дамата млъкна и погледна Поаро в очакване. Той въздъхна и поклати глава.

— И в църквата влизат без шапки. Понякога дори и не слагат онези смешни шалове. Просто някаква грозна накъдрена коса. Коса? В днешно време никой не разбира от коси. Когато бях млада, можех да седна върху косата си.

Поаро крадешком стрелна с поглед металносивите кичури. Струваше му се невъзможно свирепата възрастна дама някога да е била млада.

— Една такава никаквица си подаде главата тук онази вечер — продължи неуморно жената. — Увита в оранжев шал, гримирана и напудрена. Погледнах я. Само я ПОГЛЕДНАХ! Веднага се измете. И не беше от хотела — последва обяснението. — Слава Богу, такъв тип жени не отсядат тук! Но каква работа можеш да имаш в една стая с мъж? За мен подобно действие е отвратително. Споделих с онази Липинкот — но и тя не пада по-долу от останалите, върти се около всичко живо, що е обуто в панталон.

У Поаро проблесна слаба искрица интерес.

— Излязла е от мъжка стая, така ли? — попита той.

Възрастната дама разпалено се впусна в темата.

— Точно това ви казвам. Видях я със собствените си очи. Стая №5.

— Кога я видяхте, мадам?

— Ами в деня преди цялата бъркотия около убийството на онзи мъж. Какъв позор да се случи подобно нещо тук! Някога беше такова почтено старомодно място. Но вече...

— И по кое време на деня по-точно се случи?

— Какъв ти ден! Въобще не беше през деня, а вечерта. А и не беше рано. Абсолютен позор. След десет часа. Аз си лягам към десет и петнайсет. А тя ми излиза от стая №5, безочливата нахалница, и, като ме вижда, се отдръпва назад в стаята, кикоти се и приказва нещо на мъжа вътре.

— Него чухте ли го да говори?

— Нали точно това ви разправам. Влиза тя вътре, а той вика: „О, хайде, изчезвай оттук! Писна ми!“ Хубави приказки на мъж към жена.

Ама и те си го просят! Уличници!

Поаро я прекъсна:

— Вие не докладвахте ли в полицията?

Тя го закова с унищожителен поглед и, като се олюляваше, се вдигна от креслото. Надвесена над него и впила очи в неговите процеди:

— Никога не съм имала нищо общо с полицията. Полицията — как ли пък не! Аз и полицейски съд!

Трепереща от ярост, тя тръгна да излиза, като хвърли последен злобен поглед към Поаро.

Поаро поседя няколко минути, поглаждайки замислено мустаците си. После стана и се отправи да търси Беатрис Липинкот.

— А, да, мосю Поаро, имате предвид старата мисис Ледбетър? Вдовицата на епископ Ледбетър. Всяка година идва тук. Но между нас да си остане, голяма прокоба е. Понякога наистина е страшно рязка и груба с хората и изглежда не може да проумее, че нещата вече не са същите. Е, естествено тя е почти на осемдесет години.

— Но умът ѝ бистър ли е? Знае ли какво говори?

— О, да. И е доста наблюдателна, понякога дори прекалено много.

— Имате ли представа коя е била младата жена, поселила убития във вторник вечерта?

Беатрис доби изумен вид.

— Не помня въобще някога да го е посещавала млада дама. Как е изглеждала?

— Носила е оранжев шал, увит около главата си, и, доколкото разбрах, е имала огромно количество грим. Говорила е с Ардън в стая №5 в десет и петнайсет във вторник вечерта.

— Повярвайте ми, мосю Поаро, нямам никаква представа.

Потънал в мисли, Поаро тръгна да търси лейтенант Спенс.

Спенс мълчаливо изслуша разказа му. После се облегна на стола и бавно кимна с глава.

— Странно, нали? — каза той. — Колко често всичко опира до познатата стара формула. *Cherchez la femme*.

Френското произношение на лейтенанта не бе толкова хубаво, колкото произношението на сержант Грейвс, но той се гордееше с него.

Изправи се и прекоси стаята. Върна се, стиснал нещо в ръка — червило в позлатена гилза.

— През цялото време тази следа подсказваше, че може би е замесена жена — обясни той.

Поаро пое червилото и размаза мъничко върху опакото на ръката си.

— Много добро качество. Тъмночерешов цвят — най-вероятно е било използвано от брюнетка.

— Да. Намерено бе на пода в стая №5. Беше се търкулнало под скрина и, разбира се, има вероятност да е стояло там известно време. Никакви отпечатъци. Е, днес вече гамата от червила не е бедна както преди, когато имаше само няколко вида.

— Не се и съмнявам, че сте направили необходимите справки.

Спенс се усмихна.

— Да — отвърна той, — както се изразихте, направихме необходимите справки. Розалийн Клоуд носи такова червило. Също и Лин Марчмънт. Франсес Клоуд предпочита по-пастелни тонове. Мисис Лайънел Клоуд въобще не слага червило. Мисис Марчмънт използва бледорозово. Беатрис Липинкот едва ли може да си позволи такива скъпи червила, както и камериерката Гладис.

Спенс направи пауза.

— Проверили сте всичко — отбеляза Поаро.

— Едва ли. Сега изглежда така, сякаш има замесено външно лице — някоя жена, може би, която Ъндърхей е познавал в Уормсли Вейл.

— И която е била при него във вторник в десет и петнайсет вечерта?

— Да — отвърна Спенс. После добави с въздишка: — Следователно Дейвид Хънтър е въвн от играта.

— Така ли?

— Ами да. Негова светлост най-сетне се съгласи да даде показания. След като адвокатът му се постара да го вразуми, че е в негова полза. Ето отчетът на действията му.

Поаро зачете прегледно написаните на машина бележки.

Напуснал Лондон с влака в 4.16 часа за Уормсли Хийт. Пристигнал там в 5.30 часа. Тръгнал към Фъроубанк по алеята за пешеходци.

— Причината за пристигането му — намеси се лейтенантът, — според думите му, била да прибере някои неща, които бил забравил — писма, документи, чекова книжка, както и да провери дали ризите му са дошли от пералнята. Те естествено не били дошли! Бога ми, в наше време тези перални наистина са проблем. Четири седмици вече, откакто ни взеха дрехите — чиста кърпа не остана в къщата. Жена ми пере всичко на ръка.

След това съвсем човешко отклонение лейтенантът се върна към действията на Дейвид.

Излязъл от Фъроубанк в 7.25. Твърди, че тръгнал да се поразходи, тъй като изпуснал влака в 7.20 часа, а следващият бил чак в 9.20.

— В каква посока се е отправил? — попита Поаро.

Лейтенантът погледна бележките си.

— Казва, че е обиколил Даун Копс, после Батс Хил й Лонг Ридж.

— Всъщност е направил пълен кръг около Уайт Хаус!

— За Бога, бързо сте разучили областта, мосю Поаро!

Поаро се усмихна и поклати глава.

— Не, не съм запознат с местата, които назовахте. Просто направих някои изводи.

— Нима? — лейтенантът наклони глава на една страна. — След това, пак по неговите думи, докато бил на Лонг Ридж, осъзнал, че доста се е забавил и хукнал в посока към гарата на Уормсли Хийт, цепейки през полето. В последния момент хванал влака, пристигнал на гара Виктория в 10.45 и се отправил към Шепърдс Корт. Там бил в единайсет часа, което е потвърдено от мисис Гордън Клоуд.

— А за останалата част с какви потвърждения разполагате?

— Със съвсем оскъдни, но все пак чуйте сам. Роули Клоуд и други хора са го забелязали да слиза на гарата в Уормсли Хийт. Прислужничките от Фъроубанк били навън (той естествено има свой ключ) и не са го видели, но после открили един фас в пепелника, който предполагам, ги е заинтригувал, а също и пълен безпорядък в шкафа за бельо. После един от градинарите, който работил до късно — затварял парниците или нещо подобно, го зърнал за миг. Мис Марчмънт го срещнала до горичката Мардън, когато тичал за влака.

— Някой видял ли го е да се качва във влака?

— Не, но е телефонира от Лондон на мис Марчмънт, веднага щом се е прибрал — в 11.05 часа.

— Това проверено ли е?

— Да. Направихме запитване относно обажданията от този номер. Отчетена е такса за междуградски разговор с Уормсли Вейл 34 — номера на Марчмънт.

— Твърде интересно — промърмори Поаро.

Но Спенс продължаваше да нарежда прилежно и методично.

— Роули Клоуд е оставил Ардън в девет без пет. Абсолютно сигурен е, че не е било по-рано. Към девет и десет Лин Марчмънт среща Хънтър при горичката Мардън. Ако приемем, че той е тичал през целия път от „Елена“ дотам, дали е имал време да се види с Ардън, да се скарат, да го убие и да стигне до Мардън? Проучваме тази възможност, но на мен ми се струва, че е малко вероятна. Както и да е, сега започваме всичко отначало. Противно на версията, че Ардън е бил убит към девет часа, в десет и десет той още е бил жив — освен ако вашата стара дама не е сънувала. Значи е бил убит или от жената, която е изпуснала червилото си — дамата с оранжевия шал, или от някой, който се е промъкнал, след като тя си е тръгнала. Но който и да го е извършил, умишлено е нагласил стрелките на часовника на девет и десет.

— Което щеше да се окаже изключително неприятно за Дейвид Хънтър, ако по случайност не бе срещнал Лин Марчмънт на твърде необичайно място? — каза Поаро.

— Точно така. Влакът в 9.20 часа е последният, който тръгва от Уормсли Хийг. Стъмвало се е. Винаги има много играчи на голф, които се прибират с него. Никой не би забелязал Хънтър — дори и персоналът на гарата едва ли би го разпознал. А после той не се е

прибрал с такси до вкъщи. Така че можем да се осланяме единствено на твърдението на сестра му, че се е върнал в Шепърдс Корт, което потвърждава неговите думи.

Поаро млчеше и Спенс попита:

— За какво мислите, мосю Поаро?

Поаро промълви:

— Дълга разходка около Уайт Хаус. Среща в горичката Мардън. Телефонно обаждане и по-късен час... А Лин Марчмънт е сгодена за Роули Клоуд... Да, много бик искал да зная какво точно се е казало в този телефонен разговор.

— Човешкото любопитство ви подтиква към това, нали?

— Да — отвърна Поаро. — Винаги се ръководя от него.

[1] Sotto voce (итал.). — Шепнешком. — Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

Вече ставаше късно, но Поаро искаше да направи още едно посещение. Отправи се към дома на Джереми Клоуд.

Дребна прислужница с интелигентен вид го покани да изчака в кабинета на Джереми Клоуд.

Щом остана сам, Поаро с любопитство започна да разглежда обстановката. Всичко бе толкова подредено и строго. Дори и в кабинета му. На бюрото имаше голям портрет на Гордън Клоуд. Имаше и друг, по-блед, на лорд Едуард Трентън, яхнал кон. Вниманието на Поаро бе приковано именно към него, когато влезе Джереми Клоуд.

— О, пардон — извини се Поаро и смутено постави портрета в рамка обратно на бюрото.

— Бащата на съпругата ми — обясни Джереми с едва доловима самодоволна нотка в гласа. — И един от най-добрите му коне Честнът Трентън. Класира се втори на дербито през 1924-а година. Интересувате ли се от конни състезания?

— За съжаление, не.

— Гълтат много пари — сдържано заяви Джереми. — Лорд Едуард фалира и се наложи да замине да живее в чужбина. Да, доста скъп спорт.

Но в тона му се долавяше скрита гордост.

Поаро прецени, че самият Джереми по-скоро би си хвърлил парите на улицата, отколкото да ти вложи в коне, но все пак тайно се възхищаваше и уважаваше онези, които го правеха.

Клоуд продължи.

— С какво мога да ви помогна, мосю Поаро? Като част от фамилията чувствам, че ви дължим благодарност за това, че издирихте майор Портър, за да даде показания за самоличността на убития.

— Фамилията изглежда ликува — изтъкна Поаро.

— О — сдържано отвърна Джереми, — рано е за ликуване. Още много вода има да изтече. В края на краищата, смъртта на Ъндърхей е официално призната в Африка. Минават години, докато се отмени подобно постановление. А и показанията на Розалийн бяха

категорични — наистина твърде категорични. Знаете, че тя направи приятно впечатление.

Джереми Клоуд сякаш не искаше да храни надежди, че личните му дела отново ще тръгнат добре.

— Не бих желал да правя прогнози — продължи той. — Човек не може да каже как ще се развие делото.

После с отегчен и уморен жест отмести встрани някакви документи и каза:

— Е, искахте да ме видите?

— Да, ще ми се да ви питам, мистър Клоуд, дали сте напълно сигурен, че брат ви не е оставил завещание? Имам предвид завещание, направено веднага след женитбата му?

Джереми изглеждаше изненадан.

— Струва ми се, че на никого и през ум не му е минавала подобна мисъл. Със сигурност обаче не е направил завещание, преди да напусне Ню Йорк.

— Но може да го е написал в един от двата дни, които е прекарал в Лондон.

— И да е ходил при адвокат?

— Или пък сам да го е написал.

— Ами свидетели? Откъде е могъл да ги вземе?

— В къщата е имало трима прислужници — напомни Поаро. — И тримата са загинали заедно с него.

— Хм, да... Но дори и по някаква случайност да е направил това, за което намекувате, завещанието е било унищожено.

— Точно там е работата. В последно време много документи, за които се е смятало, че са повредени, се възстановяват и дешифрират с помощта на нови методи. Например документи, които са обгорени в личните сейфове, но не дотам, че да не могат да се разчетат.

— Ами наистина, мосю Поаро, тази ваша идея е доста необикновена... Доста необикновена. Но ми се струва... наистина просто не вярвам да излезе нещо от нея. Доколкото съм запознат, в къщата на Шефилд Терас нямаше сейф. Гордън съхраняваше всичките си ценни книжа в кабинета си, а там със сигурност липсваше завещание.

— Но все пак човек може да направи справка, нали? — настояваше Поаро. — Например в службата за противовъздушна

отбрана? Бихте ли ме упълномощили да се заема с това?

— Но да, разбира се, разбира се. Много любезно от ваша страна, че си предлагате услугите. Но, боя се, че изобщо не вярвам в успеха на начинанието. Е, все пак, предполагам, има малка вероятност. Вие... вие значи веднага се връщате в Лондон?

Поаро присви очи. Нямаше грешка, в тона на Джереми се долавяше нетърпение. Да се върне в Лондон... Наистина ли всички копнееха да се махне от пътя им?

Преди да отговори, вратата се отвори и влезе Франсес.

Две неща поразиха Поаро. Първо, фактът, че изглеждаше невероятно зле, беше като болна. И второ, поразителната прилика с портрета на баща ѝ.

— Мосю Еркюл Поаро е дошъл да ни види, скъпа — обясни Джереми, без да има нужда.

Тя се ръкува с него, а Джереми незабавно ѝ предаде предположението на Поаро за евентуално завещание. Франсес бе изпълнена със съмнения.

— Шансът ми се струва нищожен.

— Мосю Поаро отива в Лондон и най-любезно предложи да направи необходимите справки.

— Доколкото разбрах, майор Портър е давал наряд по време на въздушните нападения в този район — обясни Поаро.

Любопитно изражение премина по лицето на мисис Клоуд.

— Кой е майор Портър?

Поаро сви рамене.

— Бивш военен, вече пенсионер.

— Наистина ли е бил в Африка?

Поаро я изглежда с интерес.

— Разбира се, мадам. Защо не?

Тя унесено отвърна:

— Не зная. Поведението му ме озадачи.

— Да, мисис Клоуд, разбирам ви.

Тя му хвърли бърз поглед. В очите ѝ се мярна страх. После се обърна към съпруга си и промълви:

— Джереми, много се тревожа за Розалийн. Съвсем сама е във Фъроубанк и сигурно е много разстроена след арестуването на Дейвид.

Имаш ли нещо против ако ѝ предложи да отседне за известно време у нас?

— Мислиш ли, че наистина е уместно, скъпа? — със съмнение попита Джереми.

— О, дали е уместно? Не зная! Но нали все пак сме хора. Тя е толкова безпомощно създание.

— Съмнявам се, че ще приеме.

— Е, поне можем да опитаме.

Адвокатът тихо отвърна:

— Добре, нямам нищо против, стига това да те направи щастлива.

— Щастлива!

Произнесе го със странна горчивина. После хвърли бърз и нерешителен поглед към Поаро. Той тържествено заяви:

— Смятам да си тръгвам.

Тя го последва в преддверието.

— В Лондон ли се връщате?

— Да, ще замина утре, но за не повече от едно денонощие. После отново идвам в „Елена“, където ще можете да ме откриете, мадам, ако имате нужда от мен.

— Защо да имам нужда от вас?

Той не отговори на въпроса ѝ, а само повтори:

— Ще бъда в „Елена“.

Късно през нощта в мрака се разнесе гласът на Франсес Клоуд:

— Джереми, не вярвам, че този човек отиде в Лондон поради причината, която изтъкна. Въобще не вярвам на всички тези приказки за някакво завещание на Гордън. А ти?

Той ѝ отвърна с отчаян и доста отпаднал глас:

— Не, Франсес, не. Причината му беше съвсем различна.

— Каква?

— Нямам представа.

Франсес попита:

— Какво ще правим, Джереми? Какво ще *правим*?

След малко той отговори:

— Струва ми се, Франсес, че ни остава само едно решение...

ДЕВЕТА ГЛАВА

Въоръжен с необходимите препоръки от Джереми Клоуд, Поаро се сдобил със съвсем точни отговори на своите запитвания. Къщата бе напълно разрушена. Едва неотдавна мястото било разчистено и подготвено за застрояване. Няколко други оцелели, освен Дейвид Хънтър и мисис Клоуд. В къщата имало трима прислужници: Фредерик Гейм, Елизабет Гейм и Айлийн Кориган. И тримата били убити на място. Гордън Клоуд бил изнесен жив, но издъхнал на път за болницата, без да дойде в съзнание. Поаро си записал имената и адресите на роднините на трите жертви. „Възможно е — обясни той — някой от тях да е казал пред близки и приятели под формата на клюка или на коментар нещо, което би ми свършило безценна работа.“

Чиновникът, пред когото изрази предположението, изглеждаше скептично настроен. Семейство Гейм бяха от Дорсет, Айлийн Кориган — от Корк.

Следващата спирка на Поаро бе жилището на майор Портър. Спомни си твърдението му, че е давал наряд по време на въздушни нападения, и се чудеше дали случайно не е бил на пост в онази нощ и не е станал свидетел на инцидента в Шефилд Терас.

Освен това съществували и други причини за желанието му да размени няколко думи с майора.

Когато сви по Еджудей стрийт, Поаро се сепна от вида на униформения полицаи, застанал точно пред въпросната къща, към която се бе запътил. Имаше тълпа от малки момчета и други хора, които бяха вперили поглед в сградата. Сърцето му се сви при мисълта, която го осени.

Полицаят препречи пътя му.

— Не можете да влезете вътре, сър — заяви той.

— Какво се е случило?

— Не живеете в къщата, нали, сър?

Поаро поклати глава.

— Кого искахте да посетите?

— Майор Портър.

— Приятел ли ви е, сър?

— Не, не бих го нарекъл приятел.

— Какво е станало?

— Господинът се е застрелял, доколкото разбрах, А, ето го и инспекторът.

Вратата се отвори и отвътре излязоха двама души. Единият бе областният инспектор, а в лицето на другия Поаро разпозна сержант Грейвс от Уормсли Вейл, Последният също го позна и побърза да го представи на инспектора.

— По-добре да влезем вътре — предложи последният.

Тримата влязоха в къщата.

— Обади се по телефона в Уормсли Вейл — обясни Грейвс. — И лейтенант Спенс ме изпрати тук.

— Самоубийство ли е?

Инспекторът отговори:

— Да. Изглежда съвсем ясен случай. Не зная дали не го е измъчвало обстоятелството, че е трябвало да дава показания на следствието. Понякога хората реагират толкова нелепо. Разбрах, че напоследък майорът е бил потиснат. Финансови затруднения и разни други неща. Застрелял се е със собствения си револвер.

Поаро попита:

— Мога ли да се кача горе?

— Ако желаете, мосю Поаро. Сержант, придружете мосю Поаро до горе.

— Да, сър.

Грейвс го поведе към стаята на първия етаж. Всичко си беше така, както го помнеше Поаро — пастелните тонове на старинните килими, книгите. Майор Портър седеше в голямото кресло. Позата му бе почти естествена, само главата му бе леко отпусната напред. Дясната му ръка висеше надолу, а на килима бе паднал револверът. В стаята все още се долавяше слаб мирис на барут.

— Смъртта е настъпила преди няколко часа, така поне смятат — обясни Грейвс. — Никой не е чул изстрела. Хазайката е била на пазар.

Поаро се мръщеше и гледаше надолу към безжизненото тяло с малката обгорена дупчица в дясното слепоочие.

— Да имате представа защо е посегнал на живота си мосю Поаро? — попита Грейвс.

Грейвс се отнасяше с уважение към Поаро, защото бе видял, че лейтенантът прави същото, макар и да го смяташе за един ужасен стар досадник. Поаро разсеяно отвърна:

— Да, да, имал е съвсем основателна причина. Но не е там въпросът.

Погледът му се измести към малката масичка до лявата ръка на майор Портър. Върху нея имаше масивен стъклен пепелник, лула и кибрит. Нищо друго. Очите му обиколиха стаята. После я прекоси и отиде до отворено бюро с извит сгъваем капак.

То бе подредено изрядно. Всеки документ беше на мястото си. Малък кожен тефтер в средата, поставка за писалки с две писалки и един молив, кутийка кламери и няколко пощенски марки. Всичко прибрано и подредено. Порядъчен живот и порядъчна смърт, разбира се, точно там бе липсващото звено! Обърна се към Грейвс:

— Не е ли оставил някаква бележка или писмо до следователя?

Грейвс поклати глава.

— Не, нищо. Абсолютно необичайно за един военен.

— Да, много интересно.

Прецизен в живота си, майор Портър бе изменил на тази своя черта в смъртта си. Според Поаро имаше нещо нередно във факта, че майорът не бе написал писмо.

— Това ще е голям удар за фамилията Клоуд — каза Грейвс. — Доста ще им попречи. Пак ще трябва да търсят някой, който е познавал отблизо Ъндърхей.

Той леко се размърда.

— Желаете ли да видите още нещо, мосю Поаро?

Поаро поклати глава и излезе след Грейвс от стаята.

На стълбите срещнаха хазайката. Тя явно се наслаждаваше на възбуденото състояние, в което бе изпаднала, и незабавно се впусна в безкрайна тирада. Грейвс ловко се измъкна и остави Поаро сам да изслуша словесния порой.

— Трудно си поемам въздух, ох. Боже, само това ще да е. Ангина пектория, майка ми умря от тази болест. Падна мъртва, както си обикаляше Каледониън Маркет. Едва не припаднах, като го намерих. Боже, направо ме потресе. Изобщо не съм подозирала нещо подобно, макар че от дълго време хич го нямаше. Беше закъсал за пари, струва ми се, не се хранеше достатъчно, за да се поддържа. Не че някога е

приемал нещо от нас. А вчера пък трябваше да ходи на онуй място в Оустшир, Уормсли Вейл, да дава показания пред следствието. Изтормози се, ето какво стана. Когато се върна, изглеждаше ужасно. Цяла нощ снова нагоре-надолу, нагоре-надолу. Убит човек имало, негов приятел бил — така говорят всички. Горкият — много се разстрои. Нагоре-надолу, нагоре-надолу. Отидох да пазарувам, ох, и тази дълга опашка за риба, а после се качих да го питам иска ли чаша хубав чай. И го виждам, казвам ви, бедния, с пистолет, паднал от ръката му, облегнат назад в креслото. Боже, направо се потресох. А сега и полицията, и прочее. Какво става с този свят, питам ви, какво става?

Поаро бавно отвърна:

— Светът се превръща в опасно място за живеене. Само силните оцеляват.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Минаваше осем часа, когато Поаро се прибра в „Елена“. Чакаше го бележка от Франсес Клоуд с молба да се отбие при нея. Той незабавно тръгна.

Франсес го посрещна в гостната. За първи път влизаше в тази стая. Разтворените прозорци гледаха към оградена със стена градина с разцъфнали крушови дръвчета. Вази с лалета украсяваха масите. Старите мебели блестяха, излъскани с пчелен восък, а месинговата решетка и кофата за въглища пред камината светеха от чистота. Поаро реши, че стаята е прекрасна.

— Споменахте, че може би ще имам нужда от вас, мосю Поаро, и се оказахте напълно прав. Трябва да споделя нещо с някого и мисля, че вие сте най-подходящият човек.

— Мадам, винаги е по-добре да споделиш нещо с човек, който вече има доста ясна представа какво може да бъде то.

— Да не би да мислите, че ви е известно какво ще ви съобщя?

Поаро кимна.

— Откога по-точно...

Франсес остави въпроса недовършен, но той реагира незабавно:

— От момента, в който зърнах портрета на баща ви. Вашето семейство има много характерни черти. Човек и за миг не би се усъмнил, че сте от една кръв. Приликата бе не по-малко силна и у мъжа, регистрирал се под името Инок Ардън.

От устните ѝ се отрони дълбока, тъжна въздишка.

— Да, да, прав сте... макар че бедният Чарлс имаше брада. Падаше ми се втори братовчед, мосю Поаро, беше черната овца в семейството. Никога не съм го познавала много добре, но като деца играехме заедно. А сега... сега аз станах причина за смъртта му. Безчестна и жалка смърт.

Замлъкна за момент и Поаро тихо промълви:

— Ще ми разкажете...

Тя се опомни.

— Да, историята трябва да се разкаже. Страшно много се нуждаехме от пари — оттам тръгна всичко. Съпругът ми... съпругът ми бе загазил сериозно — много сериозно. Грозеше го позор, нищо чудно и затвор — всъщност опасността все още не е преминала. Но искам да разберете, мосю Поаро, че планът, който измислих и осъществих, бе единствено моя идея. Съпругът ми няма нищо общо. Той просто не е характерен за него — свързан бе с прекалено много рискове. Аз обаче никога не съм се плашила от рискове. И, изглежда, винаги съм била доста безскрупулна. Преди всичко трябва да ви призная — обърнах се с молба към Розалийн Клоуд за заем. Не знаех дали ако зависеше само от нея, щеше да се отзове. Но се намеси брат й. Изпаднал бе в много лошо настроение и се държа, поне на мен така ми се стори, неоснователно нагло и оскърбително. Ето защо, когато ми хрумна този план, въобще не се поколебах да го осъществя.

За повече яснота трябва да ви уведомя, че преди около година моят съпругът ми преразказа една доста интересна история, която беше чул в клуба си. Били сте там, струва ми се, тъй че няма нужда да се впускам в подробности. Важното е, че съществуваше вероятност първият съпруг да Розалийн да не е умрял. В такъв случай естествено тя не би имала никакви претенции и права върху парите на Гордън. Разбира се, вероятността беше нищожна, но все пак нейде в съзнанието на всеки от нас тлееше искрица надежда, че не е изключено предположението да излезе вярно. Тогава ми мина през ума мисълта, че бихме могли да се възползваме от нея, за да постигнем нещо. Чарлс, братовчед ми, бе в Англия и се нуждаеше от пари. Лежал бе в затвора, уви, и не бе особено почтен, но знаех, че се е проявил добре по време на войната. Направих му предложението. Естествено беше чисто изнудване. Но си мислехме, че номерът може и да мине. В най-лошия случай Дейвид щеше да откаже да се включи в играта. Не ми се вярваше, че ще отиде в полицията — хора като него стоят настрана от полицията.

Гласът й стана груб.

— Планът ни се разви добре. Дейвид се върза повече отколкото се надявахме. Разбира се, Чарлс не беше съвсем убедителен в ролята на „Робърт Ъндърхей“ — Розалийн всеки миг можеше да го разкрие. Но за щастие тя замина за Лондон и по този начин му даде шанс поне да загатне, че е възможно да е Робърт Ъндърхей. Е, както ви казах,

изглежда Дейвид се бе хванал на въдицата. Трябваше да донесе парите във вторник вечерта. Вместо това...

Гласът ѝ прозвуча неуверено.

— Не биваше да забравяме, че Дейвид е... опасен човек. Чарлс е мъртъв — убит — и ако не бях аз, щеше да е още жив. Аз съм виновна за смъртта му.

След малко продължи с безизразен тон:

— Можете да си представите как се чувствам оттогава.

— Но въпреки всичко — възрази Поаро, — достатъчно бързо предвидихте следващата стъпка в плана си. Нали вие придумахте майор Портър да идентифицира братовчед ви като „Робърт Ъндърхей“?

Тя разпалено го прекъсна:

— Не, кълна ви се, не. Само това не! Едва ли имаше поизумени... Какво ти изумени? Та ние бяхме втрещени, когато излезе този майор Портър и заяви, че Чарлс, представете си, Чарлс, е Робърт Ъндърхей. Въобще не можех да го проумея... и още не мога!

— Но някой е отишъл при майор Портър. Някой го е убедил или подкупил да идентифицира убития като Ъндърхей.

Франсес решително заяви:

— Не съм била аз. Нито пък Джереми. Никой от нас не би извършил подобно нещо. О, знай, че ви звучи абсурдно. Мислите си, че щом съм била готова да шантажирам някого, бих стигнала и до измама, без да ми мигне окото. Но за мен това са несравними неща. Аз чувствах — и все още чувствам, трябва да ме разберете, че нашето семейство има право на дял от парите на Гордън. И след като не можех да го постигна по честен път, бях готова да прибегна до непочтени средства. Но умишлено да изиграя Розалийн, за да се добера до всичко, да измислям доказателства, че въобще не е била съпруга на Гордън — о, наистина, мосю Поаро, никога не бих извършила подобно нещо. Моля ви, *моля ви*, повярвайте ми.

— Поне мога да призная — бавно отвърна Поаро, — че всеки си има своите грехове. Да, вярвам ви.

После я изгледа изпитателно.

— Знаете ли, мисис Клоуд, че днес следобед майор Портър се е застрелял?

Тя се отдръпна назад, очите ѝ се разшириха от ужас.

— О, не, мосю Поаро... *не!*

— Да, мадам. Защото, разбирате ли, майор Портър *au fond*^[1] бе честен човек. Доста бе закъсал финансово и когато се е появило изкушението и той както повечето от нас не е могъл да му устои. Може би му се е струвало, може би е успял да се убеди вътрешно, че лъжата му е оправдана морално. Вече е имал предубеждение към жената на своя приятел Ъндърхей. Решил е, че тя се е отнесла непочтено с него. А сега безсърдечната малка изнудвачка се беше омъжила за милионер и беше успяла да измъкне цялото състояние в ущърб на кръвните му роднини. Колко примамлив му се е сторил шансът да осуети плановите ѝ — нали си го е заслужавала. Идентифицирайки мъртвеца, Портър е щял да си осигури старините. Когато фамилията влезе в правата си, той е щял да получи своя пай. Да, разбирам изкушението му... Но като повечето хора от този тип и на него му е липсвало въображение. На следствието той определено бе нещастен. Беше съвсем явно. А в най-скоро време щеше да се наложи да повтори лъжата си под клетва. И не само това — арестуван бе човек, обвинен в убийство. А именно идентифицирането на убития представляваше най-солидния мотив за обвинението. Прибрал се е вкъщи и е разгледал фактите такива, каквито са. Избрал е най-удачното според него решение.

— Да се застреля?

— Да.

Франсес промълви:

— Не е ли казал кой... кой...

Поаро бавно поклати глава.

— Имал е свои принципи. Липсва каквато и да било следа, водеща към въпросния подбудител към лъжесвидетелстване.

Поаро я наблюдаваше внимателно. Не се ли мярна внезапна искрица на облекчение, на отпускане на напрежението? Може би, но в подобна ситуация това бе съвсем естествено...

Тя стана, отиде до прозореца и каза:

— Значи всичко започва отначало.

Поаро се попита какви ли мисли ѝ минават през ума.

[1] *Au fond* (фр.). — Всъщност. — Б.пр. ↑

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

На следващата сутрин лейтенант Спенс използва почти същите думи:

— Значи отново се връщаме към началото — въздъхна той. — Трябва да търсим кой всъщност е бил този Инок Ардън.

— Мога да ви кажа, лейтенант — отвърна Поаро. — Името му е Чарлс Трентън.

— Чарлс Трентън! — възкликна лейтенантът. — Хм! Значи един от фамилията Трентън. Предполагам, че *тя* го е въвлякла в това — имам предвид мисис Джереми... Както и да е, едва ли ще можем да докажем намесата ѝ. *Чарлс* Трентън? Името ми говори нещо...

Поаро кимна.

— Да. Има досие в полицията.

— Така си и мислех. Правил е удари в разни хотели, ако не се лъжа. Обикновено отсядал в „Риц“. Вземал сутрин някой ролс-ройс да го изпробва, преди да реши да го купи, отбивал се в най-люксоznите магазини и пазарувал какво ли не. А мога да ви кажа, че когато пред магазина чака ролс-ройс, за да закара покупките на господина в „Риц“, никой не проверява чекове! Пък и той притежавал необходимите обноски. Изкарвал около седмица така, а после, точно когато възниквали първите съмнения, тихичко се изнизвал и продавал стоката на случайни познати. Чарлс Трентън. Хм — лейтенантът изгледа Поаро. — Бързо правите разкрития, нали?

— Как се развива делото срещу Дейвид Хънтър?

— Ами ще трябва да го освободим. В онази нощ при Ардън е имало жена. И това се потвърди не само от думите на старата вещица. Джими Пиърс се прибирал вкъщи по някое време — изгонили го от кръчмата, защото като пийне едно-две питиета, става малко сприхав. Видял някаква жена да излиза от „Елена“ и да влиза в телефонната кабина до пощата. Било малко след десет. Твърди, че не я познава. Решил, че е някоя гостенка от „Елена“. „Лондонска уличница“ — така я нарече.

— Но не я е видял отблизо?

— Не, бил е на отсрещната страна на улицата. Коя по дяволите, може да е била тази жена, мосю Поаро?

— Спомена ли как е била облечена?

— Със сако от туид и оранжев шал, увит около главата ѝ, с панталон и много грим. Съвпада с описанието на старата дама.

— Да, съвпада — Поаро сбърчи вежди.

Спенс продължи:

— Та значи, коя е била, откъде е идвала, къде е отивала? Знаете разписанието на влаковете. Последният влак за Лондон е в 9.20, а в обратната посока — в 10.30 вечерта. Дали въпросната жена е висяла цяла нощ в селцето и е взела влака в 6.18 сутринта? Или е била с кола? Или пък е пътувала на автостоп? Разпратили сме описанието ѝ навсякъде — но никакъв резултат.

— А влака от 6.18?

— Той винаги е претъпкан, предимно с мъже. Струва ми се, че биха забелязали една жена, или по-точно такъв тип жена. Предполагам, че е дошла и е заминала с кола, но как мога да бъда сигурен? Уормсли Вейл е встрани от главното шосе, нали знаете.

— Никакви ли коли не са били забелязани в онази нощ?

— Само колата на доктор Клоуд. Извикали са го по спешност близо до Мидлингъм Уей. Все си мисля, че на човек би му направила впечатление кола, в която пътува непозната жена.

— Не е необходимо да е непозната — бавно изрече Поаро. — От разстояние четиридесет метра леко пийнал човек може и да не разпознае местен жител, с който не е много близък. Например някой, облечен по-различно от обикновено.

Спенс го изгледа въпросително.

— Би ли разпознал младият Пиърс например Лин Марчмънт? Тя не е била тук няколко години.

— По това време Лин Марчмънт си е била вкъщи с майка си — възрази Спенс.

— Сигурен ли сте?

— Мисис Лайънел Клоуд — онази, малко шантавата, съпругата на доктора — твърди, че ѝ е позвънила по телефона в десет и десет. Розалийн Клоуд е била в Лондон. Мисис Джереми... хм, никога не съм я виждал в панталон, а и тя не слага грим. Пък и не е млада.

— О, *mon cher* — Поаро се приведе напред. — Кой може да различи млад от стар човек в тъмна нощ на оскъдното улично осветление, особено ако е силно гримиран?

— Слушайте, Поаро, накъде биете? — попита Спенс.

Поаро отново се облегна назад и притвори очи.

— Панталон, сако от туид, оранжев шал, увит около главата ѝ, огромно количество грим, изпуснато червило. Насочва към известни предположения.

— Мислите се за делфийския оракул — изръмжа лейтенантът. — Не че зная какъв е бил — младият Грейвс се прави, че разбира неща от този род — но това въобще не помага на полицията. Някакви други загадъчни изказвания, мосю Поаро?

— Казах ви — започна Поаро, — че целият случай е някак си сбъркан. Споменах ви, ако помните, че с убития нещо не е наред. Той просто не съвпаднаше с Ъндърхей. Ъндърхей всъщност е бил ексцентрична и галантна личност, старомоден и консервативен. Мъжът в „Елена“ бе изнудвач. Не бе нито галантен, нито старомоден, нито консервативен, нито пък особено ексцентричен — следователно не е бил Ъндърхей. Не можеше да бъде Ъндърхей, защото хората не се променят. Интересното в случая бе, че Портър заяви, че е Ъндърхей.

— И това ви насочи към мисис Джереми?

— Приликата ме насочи към мисис Джереми. Имаше много характерни външни белези, подобни на нейните, особено този профил, типичен за фамилията Трентън. И макар мисълта ми да ви прозвучи малко странно, ще кажа, че като Чарлс Трентън убитият вече си е на мястото. Но все още остават въпроси, които чакат отговор. Защо Дейвид Хънтър така лесно е допуснал да бъде изнудван? Нима е човек, който би си позволил подобно нещо? Категорично не, според мен. Следователно и той изпълнява непривична роля. После идва ред на Розалийн Клоуд. Цялостното ѝ поведение е непонятно — но аз умирам от желание да разбера едно нещо. Защо се страхува? Защо смята, че след като брат ѝ го няма, за да я пази, тя ще пострада? Този страх е предизвикан от някого или от нещо. При това тя не се страхува, че ще загуби богатството — не, причината е много по-сериозна. Тя се страхува за живота си.

— Боже мили, мосю Поаро, да не мислите...

— Нека си спомним, Спенс, че точно както казахте, сега сме отново там, където бяхме в началото. Тоест, фамилията Клоуд започва всичко отново. Робърт Ъндърхей е умрял в Африка. А животът на Розалийн Клоуд застава като преграда между тях и парите на Гордън Клоуд...

— Наистина ли смятате, че един от тях би го сторил?

— Да. Розалийн Клоуд е на двацет и шест години и макар и психически неустойчива, физически тя е силна и здрава. Може да доживее до седемдесет, ако не и повече — да приемем, още четиридесет и четири години. Не мислите ли, лейтенант, че четиридесет и четири години са прекалено дълъг срок, за да бъде изчакан?

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Когато излезе от полицейския участък, Поаро бе почти незабавно въвлечен в разговор от леля Кати. Тя бе помъкнала няколко пазарски чанти, но се втурна към него, жадна за информация.

— Ужасно съжалявам за горкия майор Портър — изрече тя. — Но знаете ли, все ми се струва, че гледаше на живота може би прекалено материалистично. Нали разбирате, армейска работа. Беше много ограничен и макар че беше живял дълго време в Индия, боя се, въобще не се беше възползвал от възможностите за духовно израстване. Само закуски, лов на глигани — обичайното военно ежедневие. А като си помислиш, че би могъл да седи като будистки послушник в нозете на някой гуру! Ах, пропуснатите възможности, мосю Поаро, колко тъжно е като си помисли човек за тях!

Леля Кати поклати глава и изпусна дръжките на едната пазарска чанта. Една риба треска с угнетен вид се изплъзна навън и падна в канавката. Поаро я спаси, но във възбудата си леля Кати изпусна още една чанта, при което някаква метална кутия с петмез започна весело да препуска надолу по Хай стрийт.

— Ах, много ви благодаря, мосю Поаро — леля Кати пое рибата. Той се втурна след петмеза. — О, благодаря, толкова съм несръчна, но наистина много се разстроих. Нещастният човек, да, лепкава е, но не ми се иска да използвам чистата ви кърпичка. О, много мило от ваша страна. Та, както казвах, в живота ние сме в смъртта, а в смъртта — в живота. Не бих се изненадала, ако срещна някой скъп приятел, който е покойник. Човек може да го види дори и на улицата. Ами да, точно онази нощ...

— Ще ми позволите ли? — Поаро натъпка рибата в чантата. — Та за какво говорехте?

— За умрелите, които човек може да срещне — отвърна леля Кати. — Ами просто помолих за два пенса, защото имах монети само от половин пени. В същото време ми се стори, че физиономията ми е позната — но не можех да се сетя откъде точно. И още не мога, но сигурно е бил някой покойник, умрял отдавна, и затова не съм в

състояние да определя със сигурност. Чудесно е, когато някой се притече на помощ, пък дори и да става въпрос само за монети за телефон. О, Боже, каква опашка има пред Пийкок — сигурно са пуснали сметанов сладкиш или руло с пълнеж от сладко! Дано не съм закъсняла!

Мисис Лайънел Клоуд прекоси улицата и застана в края на опашката от жени с мрачни лица, наредени пред сладкарницата.

Поаро продължи надолу по Хай стрийт. Не се отби в „Елена“, а се насочи към Уайт Хаус.

Изпитваше силно желание да размени няколко думи с Лин Марчмънт и подозираше, че и тя не би имала нищо против.

Пролетното утро бе прекрасно. Въздухът беше невероятно чист. Напомняше за лято, но със свежест, която липсваше на истинския летен ден.

Поаро се отби от главния път. Съзря пешеходната алея, водеща покрай Лонг Уилоус към хълма над Фъроубанк. Чарлс Трентън бе минал по нея по пътя си от гарата в петъка, преди да намери смъртта си. Спускайки се надолу по хълма, бе видял Розалийн Клоуд, идваща насреща. Не я бе разпознал, което бе логично, тъй като той не бе Робърт Ъндърхей. И тя не го бе разпознала по същата причина. Но момичето се бе заклело, че никога не е зървало дори и за миг лицето на човека, с който се бе разминало на пътеката. В такъв случай за какво е мислела тогава? Дали пък не е било за Роули Клоуд?

Поаро сви по тясната пътечка, която излизаше пред Уайт Хаус. Градината изглеждаше великолепно. Имаше множество цъфтящи храсти, люлякови дървета и златен дъжд, а в средата на моравата се извисяваше голямо разклонено ябълково дърво. Под него в шезлонг седеше Лин Марчмънт.

Тя нервно подскочи, когато Поаро я поздрави вежливо с „добро утро“.

— Стреснахте ме, мосю Поаро. Не съм чула стъпките ви по тревата. Все още сте тук — в Уормсли Вейл?

— Да, все още съм тук.

— Защо?

Поаро сви рамене.

— Ами мястото е приятно, лишено е от светска суета и човек може да си почине. И аз го правя.

— Радвам се, че сте тук — каза Лин.

— Вие май правите изключение от цялата фамилия. Не ме питате „Кога се връщате в Лондон, мосю Поаро?“ и не чакате нетърпеливо за отговор.

— Нима те искат да си отидете в Лондон?

— Така изглежда.

— Е, аз не искам.

— Да, усещам. И защо, мадмоазел?

— Защото това означава, че не сте удовлетворен. Имам предвид от факта, че признаха Дейвид за виновен.

— А вие много ли искате да се окаже невинен?

Забеляза как лицето ѝ леко порумения под бронзовия загар.

— Естествено не бих искала да видя човек, окачен на бесилката за нещо, което не е извършил.

— О, да, естествено е!

— А полицията просто е настроена срещу него, защото ги изправи на нокти. Лошото на Дейвид е, че обича да настройва хората срещу себе си.

— Полицаяте не са толкова предубедени, колкото си мислите, мис Марчмънт. По-скоро съдебните заседатели бяха настроени срещу него. Те отказаха да се съобразят с версията на следователя. Издадоха присъда и полицията просто трябваше да го арестува. Но мога да ви уверя, че и те съвсем не са удовлетворени от повдигнатото срещу него обвинение.

Тя нетърпеливо възкликна:

— Значи могат да го освободят?

Поаро сви рамене.

— А те кого подозират, мосю Поаро?

Поаро бавно промълви:

— В онази нощ в „Елена“ е имало жена.

Лин извика:

— Нищо не разбирам! Всичко изглеждаше толкова просто, когато си мислехме, че убитият е Робърт Ъндърхей. И защо майор Портър заяви, че е Ъндърхей, след като не е бил той? Защо майорът се самоуби? Сега всичко започва отначало.

— Вие сте третият човек, от когото чувам тези думи!

— Така ли? — тя сякаш се сепна. — А какво правите вие, мосю Поаро?

— Разговарям с хората. Ето какво правя. Просто разговарям.

— Но вие не задавате въпроси, свързани с убийството?

Поаро поклати глава.

— Не, аз само, как да кажа, попивам клюките.

— И това помага ли ви?

— Понякога да. Ще останете изненадана, ако разберете колко много неща знаа за всекидневието на Уормсли Вейл. Научих ги само през последната седмица. Известно ми е кой къде е ходил, с кого се е срещнал, понякога и какво е казал. Знаа например, че този Ардън е вървял по пешеходната алея към селото, минал е край Фъроубанк и е питал мистър Роули Клоуд за пътя. Носил е само една раница през рамо без никакъв друг багаж. Знаа още, че Розалийн Клоуд е прекарала повече от час във фермата на Роули Клоуд и за разлика от обичайното си настроение там се е чувствала щастлива.

— Да, Роули ми разказа. Обясни ми, че Розалийн изглеждала така, сякаш е прекарала един приятен следобед навън.

— Аха, така ли каза? — Поаро направи пауза. После продължи: — Да, много неща са ми известни за тукашните нрави. А и съм добре осведомен за затрудненията на хората — например вашите и на майка ви.

— Те не са тайна за никого — отвърна Лин. — Всички сме се опитвали да изпросим пари от Розалийн. Това имахте предвид, нали?

— Не съм споменал такова нещо.

— Но е вярно! Предполагам също, че сте чули разни приказки за мен, Роули и Дейвид.

— Но вие ще се омъжите за Роули Клоуд?

— Така ли? Бих искала и аз да съм наясно... Точно на този въпрос се опитвах да си отговоря онзи ден... когато Дейвид изскочи от гората. Сякаш в главата ми витаеше една голяма въпросителна. Дали? Дали? Като че ли дори и влакът в долината задаваше същия въпрос. Димът ясно очертаваше въпросителен знак в небето.

Лицето на Поаро доби твърде любопитно изражение, но Лин го изтълкува погрешно. Тя възкликна:

— О, не разбирате ли, мосю Поаро, всичко е толкова трудно! Изобщо не става въпрос за Дейвид. Става въпрос за мен. Променила

съм се. Бях далеч отгук три-четири години. И сега, когато се върнах, вече не съм същият човек. Това е всеобща трагедия. Хората се връщат променени, трябва наново да се приспособяват към обстановката. Не може да заминеш някъде, да водиш съвсем различен начин на живот и да не се промениш.

— Грешите — възрази Поаро. — Трагедията е, че хората не се променят.

Лин го изглежда втренчено и поклати глава. Той продължи:

— Ами да. Точно така е. Първо, защо предпочетохте да заминете?

— Защо ли? Ами записах се в Женската спомагателна служба към военноморските сили...

— Добре, добре, но защо решихте да се запишете доброволка? Били сте сгодени, готвела се е сватба. Обичали сте Роули Клоуд. Могли сте да работите тук, на полето, в Уормсли Вейл, нали?

— Е, да, предполагам, но исках...

— Искахте да се махнете. Искахте да заминете в чужбина, да видите свят. Искахте, може би, да се махнете от Роули Клоуд... А ето ви сега отново тук, неспокойна, все още искате — да се махнете! О, не, мадмоазел, хората не се променят!

— Когато бях далеч на изток, копнеех за дома — защити се Лин.

— Да, да. Искате винаги да бъдете там, където не сте! И може би цял живот ще бъде така. Вие рисувате свой портрет. Разбирате ли, портрет на Лин Марчмънт, която се завръща вкъщи... Но този портрет не е правдив, защото представата, която дава за Лин Марчмънт, се различава от истинската Лин Марчмънт, от момичето от плът и кръв. Това е просто личността, която вие бихте искали да бъдете.

Лин попита с горчивина:

— Значи според вас никога няма да изпитам удовлетворение от мястото, което заемам?

— Не искам да кажа такова нещо. Имам предвид, че когато заминавахте, не изпитвахте удовлетворение от годежа си, и сега, след като се върнахте, пак не сте удовлетворена.

Лин откъсна едно листо и замислено започна да го дъвче.

— Много ги разбирате тези работи, нали, мосю Поаро?

— Това ми е *metier*^[1] — скромно отвърна Поаро. — Но има и още нещо, което не искате да приемете.

Тя рязко заяви:

— Говорите за Дейвид, нали? Мислите, че съм влюбена в него?

— Вие го казахте — сдържано отвърна Поаро.

— Но аз... просто не зная! Има нещо у Дейвид, което ме плаши — но има и нещо, което ме привлича... — Лин замлъкна за момент. После продължи: — Вчера приказвах с командира му. Пристигнал, когато научил, че Дейвид е арестуван, за да види с какво може да помогне. Разказваше ми колко безумно смел бил Дейвид. Спомена, че той е един от най-безстрашните мъже, които някога е срещал. И все пак, знаете ли, мосю Поаро, независимо от хвалбите му и от всичко, което ми наговори, останах с впечатлението, че не би твърдял със сигурност, че Дейвид не е способен на такова нещо.

— А вие също ли не сте сигурна в това?

Устните на Лин се извиха в трогателна усмивка.

— Да... Разбирате ли, никога не съм имала доверие на Дейвид. Може ли човек да обича някого, на когото няма доверие?

— За жалост, да.

— Винаги съм се отнасяла непочтено с Дейвид, защото му нямах доверие. Влияех се от отвратителните *местни* слухове — разни намеци, че всъщност той не е Дейвид Хънтър, а е просто приятел на Розалийн. Засрамах се от себе си при срещата с командира му. Особено след като чух спомените му за Дейвид като малък в Ирландия.

— *C'est epatant*^[2] — промърмори Поаро — колко лесно хората могат да бъдат заблудени!

— Какво имате предвид?

— Това, което казах. Искам да ви питам за мисис Клоуд, за съпругата на доктора, позвъни ли ви тя в нощта на убийството?

— Леля Кати? Да.

— За какво?

— Беше забъркала някаква невероятна каша със сметките си.

— От дома си ли ви позвъни?

— Ами всъщност не. Телефонът им бил повреден и ѝ се наложило да се обади от улицата.

— В десет и десет ли ви се обади?

— Там някъде. Часовниците у дома никога не са съвсем точни.

— Значи там някъде — замислено повтори Поаро. После деликатно подметна: — Това не е било единственото телефонно обаждане за вечерта?

— Не — отсече Лин.

— Дейвид Хънтър ви е позвънил от Лондон?

— Да — тя внезапно кипна. — Предполагам, искате да узнаете какво ми е казал.

— Е, не бих се осмелил...

— Но защо, на драго сърце ще ви осведомя. Каза ми, че се маха — че изчезва от живота ми. Каза, че връзката ми с него не би ми донесла нищо добро и че никога няма да се промени, дори и заради мен.

— И тъй като вероятно ви е говорил самата истина, думите му не ви се поправиха — промълви Поаро.

— Надявам се да изчезне оттук, в случай че го признаят за невинен, разбира се... Надявам се и двамата да заминат за Америка или някъде другаде. Тогава може би ще престанем да мислим за тях — ще се научим да разчитаме на себе си. Ще престанем да изпитваме зложелателство.

— Зложелателство ли?

— Да. За първи път го усетих една вечер, когато бяхме на гости у леля Кати. Не знаей, може би защото току-що се бях върнала от чужбина и бях малко напрегната, но ми се струваше, че просто въздухът бе наситен с това чувство. Зложелателство към нея — към Розалийн. Няма не разбирате, че ние ѝ желяехме смъртта — всеки един от нас. Да желяеш някому смъртта... Ужасно е. И то на човек, който никога не ти е сторил нищо лошо. Да искаш той да умре...

— Естествено смъртта ѝ е единственото нещо, което би ви донесло практическа полза — произнесе Поаро с енергичен и делови тон.

— Имате предвид финансова полза? Самото ѝ присъствие тук ни пречеше! Да завиждаш някому, да негодуваш и в същото време да искаш милостиня — това не е добре за никого. А ето сега, тя е тук, във Фъроубанк, съвсем сама. Прилича на привидение... изглежда уплашена до смърт... има вид на... Боже, има вид на човек, който полудява. Но няма да приеме помощ от нас! От никого от нашата фамилия. Ние направихме опит. Мама я покани да отседне при нас.

Леля Франсес ѝ предложи същото. Дори и леля Кати отиде и настоя да остане при нея във Фъроубанк. Но сега тя не иска да има нищо общо с нас и аз не мога да я обвинявам. Не пожела да се срещне дори и с командир Конрой. Струва ми се, че е болна, болна от тревога, страх и мъка. А ние не можем да сторим нищо, защото тя няма да ни позволи.

— А вие опитахте ли? Лично вие?

— Да. Вчера отидох да я видя. Попитах я дали мога да ѝ помогна по някакъв начин. Тя ме изглежда... — Лин млъкна и цялата се разтрепери. — Мисля, че ме мрази. Отговори ми: „Вие най-малко от всички можете да ми помогнете“. Сигурно Дейвид ѝ е поръчал да не напуска Фъроубанк, а тя винаги го слуша. Роули ѝ занесе пресни яйца и масло. Благодарила му и каза, че винаги е много любезен. Роули е любезен, разбира се.

— Има хора — започна Поаро, — към които човек изпитва истинско съчувствие, а също и съжаление. Хора, които теглят много. Лично аз изпитвам дълбоко съжаление към Розалийн. Ако можех, бих ѝ помогнал. Дори и сега, ако ме послуша...

Изведнъж решително се изправи на крака.

— Хайде, мадмоазел — подкани я той, — нека да отидем до Фъроубанк.

— Искате да дойда с вас?

— Стига да сте готова да проявите щедрост и великодушие...

Лин извика:

— Готова съм... от цялото си сърце...

[1] Metier (фр.) — занаят. — Б.пр. ↑

[2] С'est epatant (фр.). — Изумително е. — Б.пр. ↑

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

За по-малко от пет минути стигнаха до Фъроубанк Пътеката се извиваше плавно покрай красиво подредените лехи с рододендрони. Никакви усилия и пари не бе пестил Гордън Клоуд, за да превърне Фъроубанк в истинска забележителност.

Прислужницата, която ги посрещна на вратата, изглеждаше изненадана от появата им. Личеше си, че се колебаеше дали да ги пусне при мисис Клоуд. Мадам, съобщи тя, още не била станала. Все пак ги покани в гостната и се качи горе с бележката на Поаро.

Поаро се огледа. Направи му впечатление контрастът между тази стая и гостната на Франсес Клоуд — уютна и много интимна, носеща отпечатъка на стопанката си. Гостната във Фъроубанк бе строго безлична — загатваше единствено за богатство, съчетано с добър вкус. Що се отнасяше до последното, Гордън Клоуд добре се бе погрижил. Всеки предмет в стаята беше от отлично качество и имаше своите естетически достойнства, но липсваше и най-малък намек за вкуса на стопанката на къщата. Явно Розалийн не бе внесла нито частица от своята индивидуалност в подредбата на дома.

Пребиваването ѝ във Фъроубанк напомняше за кратък престой на гост в „Риц“ или „Савоя“.

„Интересно — помисли си Поаро — дали другата...“

Лин наруши потока на мислите му, като го попита върху какво разсъждава и защо има такъв мрачен вид.

— Твърди се, мадмоазел, че възмездието за греха е смъртта. Но понякога то може да бъде и богатството. Питам се дали има и нещо непоносимо — да бъдеш откъснат от родната си среда и начин на живот. Да го осъзнаеш, когато за теб вече няма връщане назад...

Той престана да говори. В стаята влетя прислужницата, надменността ѝ бе изчезнала и тя просто се бе превърнала в една уплашена жена на средна възраст. Задъхана, едва успя да изговори на пресекулки:

— О, мис Марчмънт! О, сър! Господарката... горе... много ѝ е лошо... Не издава никакъв звук... не мога да я събудя, а ръката ѝ е

съвсем изстинала.

Поаро рязко се обърна и излетя от стаята. Лин и прислужницата го последваха. Тичешком се изкачиха на първия етаж. Прислужницата посочи отворената врата точно срещу стълбите.

Това бе прекрасна просторна спалня. Слънцето струеше през отворените прозорци върху красивите килими в бледи тонове.

В голямото легло лежеше Розалийн, все едно че бе заспала. Дългите ѝ тъмни мигли — спуснати надолу, главата ѝ — отпусната съвсем естествено на възглавницата. В ръката си стискаше смачкана носна кърпичка. Приличаше на тъжно дете, плакало дълго, преди да заспи.

Поаро вдигна ръката ѝ и се опита да напипа пулса ѝ. Ледената студенина окончателно потвърди предположението му.

Тихо се обърна към Лин:

— От няколко часа е мъртва. Издъхнала е в съня си.

— О, сър, о, Боже... Какво ще правим? — прислужницата избухна в плач.

— Кой е лекуващият ѝ лекар?

— Вуйчо Лайънел — отвърна Лин.

Поаро нареди на прислужницата:

— Вървете да се обадите на доктор Клоуд.

Тя излезе, все още хлипайки. Поаро започна да обикаля из стаята. До леглото имаше малка бяла картонена кутийка с етикет „Да се взема по едно прахче преди лягане“. Той хвана с носната си кърпа кутийката и я отвори. Бяха останали три прахчета. Приблужи се до полицата над камината, после се върна до писалището. Столът пред него бе бутнат встрани, бележникът бе разтворен. На един лист бе изписано с неоформен детски почерк:

„Не зная какво да правя... Не мога да продължавам така... Какъв грях извърших. Трябва да споделя с някого, за да намери душата ми покой... Не исках да го правя. Изобщо нямах представа какво ще повлече след себе си. Трябва да напиша...“

По-нататък буквите се разкривяваха. Писалката лежеше захвърлена. Поаро стоеше, вперил поглед в написаното. Лин не бе помръднала от леглото, загледана в мъртвото момиче.

Внезапно вратата рязко се отвори и Дейвид Хънтър влезе задъхан.

— Дейвид — Лин тръгна към него. — Освободиха ли те? Толкова се радвам...

Той не обърна внимание на думите ѝ, блъсна я и грубо я отстрани от пътя си. Наведе се към неподвижната бяла фигура.

— Роза! Розалийн! — докосна ръката ѝ, после се извърна към Лин с пламнало от ярост лице. Думите му се отрониха бавно и отчетливо:

— *Е, успяхте да я убиеете, нали?* Най-сетне се отървахте от нея! Отървахте се от *мен*, тикнахте ме в затвора с помощта на скалъпено обвинение и после я отстранихте от пътя си! Всичките закуп ли? Или само един? Какво значение има кой е! Вие я убихте! Искяхте проклетите пари — най-после се докопахте до тях! Благодарение на смъртта ѝ? Сега вече ще се измъкнете от задънената улица. Ще станете богати — банда мръсни крадци и убийци — това сте вие! Не можехте с пръст да я пипнете, докато аз бях тук. Знаех как да закрилям сестра си, тя никога не е можела да се пази. Но когато остана сама, вие видяхте своя шанс и решихте да го използвате. — За миг замлъкна. После леко се олюля и изрече стих треперещ глас: — Убийци.

Лян извика:

— Не, Дейвид. Не! Грещиш! Никой от нас не би я убил. Никой не би сторил подобно нещо.

— Но един от вас я е убил, Лин Марчмънт. И ти го знаеш не по-зле от мен!

— Кълна ти се, че не сме ние, Дейвид. Кълна ти се, че нямаме нищо общо с това.

Яростният му поглед леко се смекчи.

— Може би не си ти, Лин...

— Не беше, Дейвид, кълна ти се, не беше...

Поаро пристъпи крачка напред и се прокашля. Дейвид се извъртя към него.

— Струва ми се — заяви Поаро, — че предположенията ви са малко пресилени. Защо да правим прибързано заключение, че сестра

ви е била убита?

— Казвате, че не е била убита? А нима наричате това — и той посочи тялото на леглото — естествена смърт? Розалийн не беше добре с нервите, но не страдаше от някакво физическо заболяване. Сърцето ѝ беше съвсем здраво.

— Снощи, преди да си легне, сестра ви е седяла тук и е писала нещо... — обясни Поаро.

Дейвид го заобиколи и се наведе над листа хартия.

— Не докосвайте нищо — предупреди го Поаро.

Дейвид отдръпна ръката си и прочете написаното, без да се помръдне. После рязко се обърна и се втренчи изпитателно в Поаро.

— За самоубийство ли намекувате? Но защо Розалийн ще тръгне да се самоубива?

Отговорът дойде не от устата на Поаро. От отворената врата долетя спокойният глас с оустширски акцент на лейтенант Спенс:

— Да допуснем, че миналия вторник вечерта мисис Клоуд не е била в Лондон, а в Уормсли Вейл? Да допуснем, че е отишла да се срещне с мъжа, който я е изнудвал? Да допуснем, че в изблик на ярост го е убила?

Дейвид се извърна и го стрелна с ядосан и суров поглед.

— Сестра ми беше в Лондон във вторник вечерта. Беше си в апартамента, когато се прибрах към единайсет часа.

— О, да — каза Спенс. — Това е вашата версия, мистър Хънтър. Смея да твърдя, че вие ще се придържате плътно към нея. Но аз не съм длъжен да ви вярвам. А и не е ли малко късно — той направи жест към леглото, — след като случаят вече така или иначе няма да стигне до съда?

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

— Той никога няма да го признае, но според мен е наясно, че тя го е извършила — заяви Спенс. Седяха с Поаро в кабинета му в полицията. Той го изгледа и продължи: — Колко странно, че толкова усърдно проверихме само *неговото* алиби. Изобщо не ни хрумна да се занимаваме с *нейното*. А всъщност не разполагахме с никакво потвърждение, че е стояла в апартамента в Лондон през онази нощ. Повярвахме на думите му, че наистина е било така. А през цялото време знаехме, че само двама души имат мотив да убият Ардън — Дейвид Хънтър и Розалийн Клоуд. Отплеснах се с *него* и забравих за *нея*. Истината е, че тя изглеждаше толкова мило създание, дори леко малоумна. Струва ми се обаче, че именно този факт отчасти обяснява нещата. Напълно вероятно е Дейвид Хънтър да я е изпратил в Лондон точно по тази причина. Може би е подозирал, че тя ще изгуби разсъдъка си, и се е досещал, че този тип хора стават опасни, когато ги обземе паника. Още един абсурд: толкова често я виждах облечена в оранжева памучна рокля, това бе любимият ѝ цвят. Оранжеви шалове, раирана оранжева рокля, оранжева барета. И дори и след като старата мисис Ледбетър обрисова млада жена с увит около главата ѝ оранжев шал, аз пак не успях да проумея, че сигурно става въпрос за самата мисис Гордън. Още си мисля, че момичето не беше съвсем с всичкия си — просто не беше в състояние да отговаря за постъпките си. Имам предвид и случката в църквата. Звучи ми така, сякаш мисис Гордън тогава е била обезумяла от чувство за вина и от угризения.

— Да, тя имаше чувство за вина — съгласи се Поаро. Спенс започна да разсъждава:

— Сигурно се е нахвърлила върху Ардън в пристъп на лудост. А той едва ли е имал и най-малка представа какво го чака. Та на кой може да му мине през ума да бъде нащрек с такова младо момиче?

За миг потъна в размисъл, после отбеляза:

— Има обаче едно нещо, което не ми е много ясно.

— Кой се е свързал с Портър? Вие твърдите, че не е мисис Джереми. Аз обаче се обзалагам, че е точно тя!

— Не — отвърна Поаро. — Не е мисис Джереми. Увери ме в това и съм склонен да ѝ вярвам. Такъв глупак бях. Трябваше да се досетя веднага. Майор Портър сам ми каза.

— Казал ви е?

— Е, не направо, разбира се. Не се усети, че ми подсказа.

— Е, и кой е бил?

Поаро леко наклони глава встрани.

— Ако ми разрешите, бих искал първо да ви задам два въпроса.

Лейтенантът го погледна изненадано.

— Питайте каквото искате.

— Интересуват ме онези сънотворни прахчета в кутийката до леглото на Розалийн. Какви бяха те?

Лейтенантът го погледна още по-изненадано.

— Прахчетата ли? О, съвсем безвредни. Бромид. За успокояване на нервите. Вземала е по едно всяка нощ. Направихме анализ, разбира се. Всичко се оказа наред.

— Кой ги е предписал?

— Доктор Клоуд.

— Кога?

— Ами преди известно време.

— Добре, но всъщност каква отрова е причинила смъртта ѝ?

— Все още не сме получили резултатите от изследванията, но за мен няма съмнение — морфин, и то доста голяма доза.

— Беше ли намерен морфин в дома ѝ?

Спенс придоби любопитно изражение.

— Не. За какво намеквате, мосю Поаро?

— Преминавам към втория си въпрос — ловко се изплъзна Поаро. — Дейвид Хънтър е поръчал от Лондон разговор с Лин Марчмънт към единайсет часа и пет минути във вторник вечерта. Казахте, че сте проверили обажданията. Това е бил единственият изходящ разговор от апартамента в Шепърдс Корт. А засечени ли са някакви входящи разговори?

— Да, един. В 10.15. Пак с Уормсли Вейл. Бил е подаден от уличен телефон.

— Разбирам — Поаро замълча за момент.

— Каква е великата ви идея, мосю Поаро?

— Обаждането било ли е прието? Искам да кажа, дали лондонският номер е отговорил?

— Сега вече схващам накъде биете — бавно произнесе Спенс. — В апартамента трябва да е имало *някой*. Изключено е да е бил Дейвид Хънтър — по това време той е пътувал за Лондон. В такъв случай сигурно е била Розалийн Клоуд. Следователно тя не би могла да бъде в „Елена“ няколко минути по-рано. Вие се опитвате да докажете, мосю Поаро, че жената с оранжевия шал *не е била* Розалийн Клоуд. И ако е така, значи не Розалийн Клоуд е убила Ардън. Но тогава защо е решила да се самоубие?

— Отговорът на този въпрос — обясни Поаро — е много прост. Тя не се е самоубила, а е била убита!

— *Какво?*

— Умишлено и хладнокръвно е била убита.

— Но кой е убил Ардън? Отхвърлихме Дейвид...

— Не е Дейвид.

— А сега вие отхвърляте и Розалийн? Но, по дяволите, те са единствените, които имат някакъв мотив!

— Да — промълви Поаро, — *мотивът*. Точно той ни подведе. Ако приемем, че А има мотив да убие В, и Б има мотив да убие Г, то от това не следва, че А трябва да убие Г, а Б да убие В, нали?

Спенс изръмжа:

— По-полека, мосю Поаро, по-полека. Въобще не мога да проумея за какво намекувате с вашите А, Б, В и Г.

— Не е просто — съгласи се Поаро. — Никак не е просто. Защото, разбирате ли, имаме *два различни вида престъпление* — и следователно *трябва* да имаме двама различни убийци. Влиза Първи убиец и влиза Втори убиец.

— Само не ми цитирайте Шекспир — изсумтя Спенс. — Това не е драма от времето на кралица Елизабет I.

— Напротив, много напомня за Шекспир. Имаме налице всички емоции — най-човешките емоции, които бихме срещнали у Шекспир — ревност, омраза, светкавични и дръзки действия. Натъкваме се и на чудесен пример как да се използва предоставената ни възможност. „В плаването на живота има момент на прилив, който — щом го хванем — понася ни към слава...“^[1] Някой просто е приложил на практика

този принцип, лейтенант. Да се вкопчи в шанса и да го използва в своя полза. И го е постигнал блестящо точно под носа ви, така да се каже!

Спенс ядовито потърка носа си.

— Говорете по същество, мосю Поаро — каза той умолително. — Ако е възможно, изяснете се по-конкретно.

— Ще се изясня — ще бъде кристално ясен. Имаме налице три смъртни случая, нали така? Съгласен сте с мен, нали? Трима души са мъртви.

Спенс го изгледа с любопитство.

— Е, да, не мога да го отрека... Да не искате да ми внушите, че един от тях е още жив?

— Не, не — възрази Поаро. — И тримата са мъртви. Но как са намерили смъртта си? Тоест как бихте окачествили смъртта на всеки един от тях?

— По този въпрос, мосю Поаро, мисля, че ви е известно моето мнение. Едно убийство и две самоубийства. Но според вас последното самоубийство всъщност не е самоубийство, а пак убийство.

— Според мен — заяви Поаро — е имало *едно самоубийство*, един нещастен случай и едно убийство.

— Нещастен случай? Да не искате да кажете, че мисис Клоуд се е отровила, без да иска? Или може би майор Портър се е застрелял по случайност?

— Не — отвърна Поаро. — Нещастният случай е смъртта на Чарлс Трентън или с други думи на Инок Ардън.

— Нещастен случай! — избухна лейтенантът. — *Нещастен случай?* Свидетели сме на особено жестоко убийство, при което черепът на убития е разбит от няколко силни удара — и вие наричате това *нещастен случай*!

Без да се трогва от гневния изблик на лейтенанта, Поаро спокойно подметна:

— Като казвам нещастен случай, имам предвид липса на умисъл.

— За каква липса на умисъл може да става въпрос, след като имаме разбит череп! Да не намеквате, че е бил нападен от някой луд?

— Струва ми се, че се доближаваме до истината, макар и не точно в смисъла, който вие влагате.

— Мисис Гордън бе единствената леко побъркана жена в този случай. Понякога забелязвах много странно изражение на лицето ѝ.

Разбира се, мисис Лайънел Клоуд също е малко смахната, но едва ли би проявила насилие. Ако може да говорим за разумен и здравомислещ човек, то това е мисис Джереми. Между другото, вие споменахте, че не *тя* е подкупила Портър?

— Точно така. Зная кой го е сторил. Както ви казах, самият Портър ми подсказа. Просто с една незначителна забележка — ах, не мога да си простя, че тогава не й обърнах внимание.

— И значи после вашият анонимен „азбучен“ луд убива Розалийн Клоуд? — тонът на Спенс ставаше все по-скептичен.

Поаро енергично поклати глава.

— Съвсем не. Именно тогава излиза Първи убиец и влиза Втори убиец. Тук вече имаме коренно различно престъпление — обмислено и хладнокръвно. И лично аз смятам, лейтенант Спенс, да се погрижа да видя извършителя му окачен на бесилката.

Както говореше, Поаро стана и тръгна към вратата.

— Хей! — извика Спенс. — Назовете поне няколко имена. Не можете да си тръгнете така.

— Съвсем скоро ще разполагате с всичко. Чакам обаче още нещо — едно писмо от чужбина, ако трябва да бъде по-конкретен.

— Стига сте пророкували! Хей, Поаро!

Но Поаро вече бе изчезнал.

Прекоси напъряко площада и натисна звънеца на дома на доктор Лайънел Клоуд. Отвори му мисис Клоуд, която нададе обичайното си възклицание при появата му. Той започна направо:

— Мадам, трябва да говоря с вас.

— Но, разбира се, заповядайте, влезте... Боя се, че нямах време да избърша праха, но...

— Искам да ви питам нещо. Откога съпругът ви е пристрастен към морфина?

Леля Кати моментално избухна в сълзи.

— Боже мой, Боже мой... Надявах се никой да не разбере. Всичко започна през войната. Бе така ужасно претоварен и страдаше от тежка невралгия. Оттогава се старае да намали дозата — и наистина успя, което понякога става причина за ужасната му раздразнителност...

— Това е и една от причините да се нуждае от пари, нали?

— Предполагам, да. О, Боже, мосю Поаро, той обеща, че ще отиде да се лекува...

— Успокойте се, мадам. Искам да ми отговорите на още един незначителен въпрос. Онази вечер, когато сте говорили с Лин Марчмънт, сте се обадили от уличния телефон до пощата, нали? Срецнахте ли някого на площада?

— Не, мосю Поаро, *жива душа* нямаше.

— Но аз разбрах, че сте поискали от някого монети за телефон.

— А, да. Помолих някаква жена, която излизаше от кабината. Тя ми послужи с монета от два пенса.

— Как изглеждаше тази жена?

— Ами как да ви кажа, беше някак си ексцентрична. Главата ѝ бе увита с оранжев шал. Най-странното е, почти съм сигурна, че съм я виждала някъде. Лицето ѝ ми изглеждаше познато. Предполагам, че е било лицето на някой покойник. И въпреки това изобщо не мога да си спомня къде и кога сме се срещали.

— Благодаря ви, мисис Клоуд — изрече Поаро.

[1] Шекспир, Уилям. Трагедии в два тома, т. I, „Юлий Цезар“, стр. 369, „Народна култура“, С., 1973. Превод Валери Петров. — Б.пр.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Лин излезе от къщата и впери поглед в небето.

Слънцето клонеше към залез и озаряваше небосвода с неестествени отблясъци. Тиха вечер, в която се усещаше напрежение. Помисли си, че ще има буря.

Е, часът бе настъпил. Не можеше повече да отлага. Трябваше да отиде в Лонг Уилоус и да съобщи на Роули. Дължеше му ако не друго, то поне това — сама да му го съобщи, вместо да предпочете далеч полесното обяснение с писмо.

Решението бе взето — окончателно, но кой знае защо изпитваше странна вътрешна съпротива. Огледа се и си помисли: „Казвам сбогом на всичко — на собствения си свят, на начина си на живот“.

Не си правеше никакви илюзии. Животът с Дейвид щеше да бъде хазарт — авантюра, която можеше да се окаже колкото успешна, толкова и неудачна. Той сам я бе предупредил...

В нощта на убийството, по телефона.

А сега, само преди броени часове, бе заявил:

— Смятах да изчезна от живота ти. Бях глупак, когато си мислех, че мога с лека ръка да те изоставя. Ще отидем в Лондон и ще се оженим със специално разрешение — без спазване на формалностите. О, да, няма да ти дам възможност да се колебаеш. Тук са твоите корени, които те задържат. Аз ще те изтръгна заедно с тях.

И бе добавил:

— Ще го сервираме на Роули, когато си вече мисис Дейвид Хънтър. Бедният, това ще е най-подходящият начин да го узнае.

Но тя не бе съгласна да постъпи така, макар и тогава да не го призна. Просто Роули трябваше да го чуе от нейната уста.

И ето сега отиваше при него!

Бурята тъкмо започваше, когато Лин почука на вратата на Лонг Уилоус. Роули ѝ отвори и я погледна удивено.

— Здравей, Лин. Защо не се обади да ме предупредиш, че идваш? Можеше да не съм вкъщи.

— Искам да говоря с теб, Роули.

Той ѝ направи път да мине и я последва в просторната кухня. Масата още не бе разтребена след вечерята.

— Имам планове да поставя тук пералня — каза той. — За твое удобство. Също и нова мивка — метална...

Тя го прекъсна:

— Недей да правиш планове, Роули.

— Намекваш, че горкото момиче още не е погребано ли? Да, сигурно изглежда безсърдечно от моя страна. Но тя никога не е създавала впечатление, че е щастлива. По-скоро приличаше на човек, обзет от някаква мъка. Така и не успя да се възстанови след въздушното нападение. Но какво да правиш — съдба. Тя вече е мъртва и какво значение има за мен или по-точно за нас...

Лин си пое въздух.

— Не, Роули. Няма вече „нас“. Дойдох да поговорим точно за това.

Той се втренчи в нея. В момента Лин изпитваше ненавист към себе си. Промълви тихо, но категорично:

— *Ще се омъжа за Дейвид Хънтър, Роули.*

Не беше наясно какво точно очаква — протест или изблик на гняв. Със сигурност обаче не бе предвидила начина, по който Роули реагира на думите ѝ.

Той постоя минута-две, без да сваля поглед от нея, после прекоси кухнята и разрови огъня в печката. Най-сетне се обърна и почти отнесено каза:

— Чакай малко. Нека си изясним нещата. Ще се омъжиш за Дейвид Хънтър. Защо?

— Защото го обичам.

— Ти обичаш мен.

— Не. Обичах те... когато заминах. Но това бе преди четири години и оттогава аз... аз съм се променила. И двамата сме се променили.

— Грешиш — тихо отвърна той. — Аз не съм се променил.

— Е, може би не си се променил чак толкова много.

— Не, въобще не съм се променил. Просто нямах тази възможност. Защото стоях тук и работих като вол. Не съм скачал с парашут, не съм се катерил нощно време по скали, нито пък съм убивал от засада...

— Роули...

— Не съм се сражавал на война. Не съм участвал в акции. Не зная какво представлява войната! Живях си приятно и безопасно тук, във фермата. Щастливецът Роули! И ако ти стана съпруг, ти ще се срамуваш от мен!

— О, не, Роули, не. Изобщо не е така.

— Аз пък ти казвам, че е точно така!

Той се приближи към нея. Кръвта нахлу в лицето му, вените на челото му изпъкнаха. И погледът му — веднъж го беше забелязала в очите на един бик на полето. Бикът тръскаше глава, удряше с копито в земята, привеждаше надолу огромните си рога. Изпълнен със сляпа ярост, обладан от див гняв...

— *Замълчи*, Лин. Този път *ти* ще ме изслушаш. Пропуснах това, което ми се полагаше. Пропуснах шанса да се бия за родината си. Най-добрият ми приятел отиде на война и загина. Любимата ми, *моята* любима, облече униформа и замина в чужбина. Аз бях просто мъжът, който тя изостави. *Животът ми се превърна в ад*, разбираш ли, Лин? В истински ад. А после ти се върна и оттогава положението стана още по-кошмарно. От онази нощ в леля Кати, когато улових погледа ти, отправен към Дейвид Хънтър. *Но той няма да те притежава, чуваш ли?* Щом няма да си моя, никой друг няма да те има. За какъв ме смяташ?

— Роули...

Тя се бе изправила и ужасена бавно отстъпваше назад. Сякаш виждаше пред себе си не човек, а жесток звяр.

— *Убих двама души* — заяви Роули Клоуд. — *Мислиш ли, че няма да убия още един?*

— Роули...

Той се надвеси над нея, ръцете му се сключиха около врата ѝ.

— Не мога повече така, Лин...

Ръцете му обвиваха все по-плътнo врата ѝ, стаята се завъртя — настъпи мрак, люлеещ се мрак, задушаваше се, прилошаваше ѝ...

И изведнъж някой се прокашля. Дискретна, леко превзета кашлица.

Роули се спря и ръцете му увиснаха. Освободена от хватката, Лин се строполи на пода.

Застанал на прага, Еркюл Поаро се покашляше тактично.

— Надявам се — каза той, — че не се натрапвам? Почуках. Да, наистина, почуках, но не получих отговор... Предположих, че сте заети?

За секунда въздухът се наелектризира.

Роули гледаше втренчено. За миг сякаш щеше да се нахвърли върху Еркюл Поаро, но най-сетне извърна глава и произнесе с безжизнен, равен тон:

— Появихте се точно навреме.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

Еркюл Поаро успя да разведри наситената с напрежение обстановка, насочвайки съзнателно вниманието към незначителна подробност.

— Водата в чайника не ври ли? — поинтересува се той.

Роули излезе от вцепенението си и отвърна отнесено:

— Да, ври.

— Тогава дали ще е възможно да направите по едно кафе? Или чай, ако ви е по-лесно.

Роули автоматично се подчини. Еркюл Поаро извади голяма носна кърпа от джоба си, натопи я в студена вода, изстиска я и я подаде на Лин.

— Ето, мадмоазел, обвийте това около гърлото си — така. Да, имам безопасна игла. Ще почувствате облекчение на болката.

Давейки се, Лин му благодари. Кухнята на Лонг Уилоус, суетенето на Поаро — всичко й се струваше като кошмарен сън. Чувстваше се ужасно зле, гърлото я болеше силно. Изправи се на крака, залитайки. Поаро внимателно я заведе до един стол и я сложи да седне.

— Всичко е наред — успокои я той и извика през рамо: — Кафето?

— Готово е — отвърна Роули.

Донесе го. Поаро наля една чаша и я подаде на Лин.

— Вижте какво — намеси се Роули, — струва ми се, че не разбирате. Опитах се да удуша Лин.

— Хайде, стига вече — ядоса се Поаро. Явно неуместните приказки на Роули въобще не му бяха по вкуса.

— Двама мъртъвци лежат на съвестта ми — продължи Роули. — Щяха да станат трима, ако не се бяхте появили.

— Нека да не говорим за смърт, докато пием кафето си — предложи Поаро. — На мадмоазел Лин няма да й е приятно.

— Боже мой! — възкликна Роули и изумено се вгледа в Поаро.

Лин трудно преглъщаше кафето си. То бе горещо и силно. Скоро изпита облекчение на болката в гърлото, а и ободряващият му ефект започна да се проявява.

— Е, сега сте по-добре, нали?

Тя кимна.

— Значи вече можем да поговорим — подхвана Поаро. — Всъщност като казвам това, имам предвид, че аз ще говоря.

— Какво точно знаете? — с усилие попита Роули. — Известно ли ви е, че аз убих Чарлс Трентън?

— Да — отвърна Поаро. — Зная го от известно време.

Вратата се отвори с трясък. Влезе Дейвид Хънтър.

— Лин! — възкликна той. — Защо не ми каза...

Внезапно замлъкна и погледът му озадачено обходи лицата на тримата.

— *Какво му е на гърлото ти?*

— Още една чаша — нареди Поаро.

Роули взе една от бюфета и му я подаде. Поаро я напълни с кафе и я връчи на Дейвид. Отново овладя положението.

— Седнете — обърна се той към Дейвид. — Ще пием кафе, а вие тримата ще слушате, докато Еркюл Поаро ви изнася лекция върху престъпленията.

Огледа ги и тримата и кимна с глава.

Лин си мислеше: „Това е някакъв измислен кошмар. Всичко е толкова *нереално!*“

Сякаш и тримата се намираха във властта на този смешен дребен мъж с огромни мустаци. Седяха там кротки: Роули — убиецът, тя — жертвата му, и Дейвид — човекът, който я обичаше. Държаха в ръце чаши с кафе и слушаха малкия човек, който по странен начин упражняваше контрол над тях.

— От какво се поражда едно престъпление? — риторично попита Поаро. — Интересен въпрос, нали? Каква подбуда се изисква? Каква вродена наклонност е необходимо да има човек? Дали *всеки* е способен да извърши престъпление — *някакво* престъпление? И какво става — този въпрос си задавах още от самото начало — какво става, когато хора, които винаги са били закриляни от живота в истинския му вид, от атаките и несгодите, внезапно бъдат лишени от тази закрила?

Досещате се, че става дума за фамилията Клоуд. Тук присъства само един човек, който носи това име, така че мога да говоря съвсем свободно. От самото начало се почувствах привлечен от този проблем. Имаме цяла една фамилия, на която известни обстоятелства са попречили да поеме живота си в свои ръце. Макар че членовете ѝ имат свой собствен живот, а също и професия, в действителност всеки се осланя на сянката на закрилника благодетел. На никого не се налага да се страхува за бъдещето. Всички живеят в сигурност, но тази сигурност е неестествена и нереална. Гордън Клоуд неизменно стои зад гърба им.

Опитвам се да ви внуша, че не може да има критерий за човешката същност, докато не настъпи критичният момент на проверка. За повечето хора този момент настъпва отрано. Човек се изправя пред повелята да поеме живота си в свои ръце, да посреща опасностите и трудностите и да открие някакъв начин за преодоляването им. Този начин може да бъде честен или пък непочтен — но така или иначе човек отрано разбира докъде му се простират силите.

Но на членовете на фамилията Клоуд им липсва възможността да опознаят собствените си слабости до момента, в който най-ненадейно закрилата им изчезва и те са принудени да посрещнат трудностите съвсем неподготвени. Една-единствена пречка стои между тях и възвръщането на сигурността им — животът на Розалийн Клоуд. Дълбоко съм убеден, че на всеки един в даден момент му е минала през ума мисълта: „Ех, ако Розалийн можеше да умре...“

Лин потрепери. Поаро направи пауза, за да стигнат думите му до съзнанието на тримата, а после продължи:

— Мисълта за смъртта, за *нейната* смърт, е осенила всеки един — в това съм напълно сигурен. А дали не им е минала и мисълта за убийство? И дали в определен момент не са пристъпили към действие?

Без да промени тона си, Поаро се обърна към Роули:

— Мислехте ли за нейната смърт?

— Да — отвърна той. — В деня, когато дойде във фермата. Наоколо нямаше никой. Тогава ми мина през ума, че много лесно бих могъл да я убия. Тя изглеждаше толкова трогателна и красива — като малките теленца, които бях изпратил в кланицата. Нали ме разбирате, те също са много мили, но все пак ги изпращаш на смърт. Интересното

беше, че тя не изпитваше страх... А би трябвало, ако знаеше какво се върти в главата ми... Да, точно това си мислех, когато взех запалката, за да ѝ запаля цигарата.

— Предполагам, че тя е забравила да я прибере. И ето как е попаднала у вас.

Роули кимна.

— Нямам представа защо *не я убих* — учудено добави той. — Мислех си, че бих могъл да го сторя. Беше напълно възможно да инсценирам нещастен случай или нещо подобно.

— Но това не е било ваш тип престъпление — изрече Поаро. — Ето къде е отговорът. Когато убихте човек, вие го сторихте от ярост, а и всъщност не сте имали умисъл за убийство. Така е, нали?

— Да, за Бога. Ударих го в челюстта. Той залитна назад и си удари главата в мраморния бордюр. Не можах да повярвам, когато видях, че е мъртъв.

Внезапно Роули се сепна.

— А вие откъде знаете?

— Струва ми се, че успях да пресъздам доста точно действията ви. Поправете ме, ако сбъркам. Отишли сте в „Елена“, където Беатрис Липинкот ви е предала съдържанието на подслушания разговор, нали? После сте се отправили към дома на вуйчо си Джереми Клоуд, за да чуете мнението му като адвокат. Но там се е случило нещо — нещо, което ви е накарало да се откажете от консултацията с него. Мисля, че зная какво е било то. *Видели сте един портрет...*

Роули кимна.

— Да, беше върху бюрото. Изведнъж приликата ме поразил. Проумях също и защо лицето на мъжа ми се бе сторило толкова познато. Досетих се, че Джереми и Франсес използват някой неин роднина и кроят номер да измъкнат пари от Розалийн. Побеснях от яд. Хукнах веднага обратно към „Елена“, качих се в стая №5 и обвиних Ардън в мошеничество. Той се изсмя и си призна — добави още, че същата вечер очаква Дейвид Хънтър да му донесе парите. Причерня ми пред очите, когато осъзнах, че собствената ми фамилия ме мами. Нарекох го свиня и го ударих. Той падна назад, както вече ви казах.

Настъпи мълчание. Поаро попита:

— И после?

— Всичко започна от запалката — бавно продължи Роули. — Падна от джоба ми. Носех я със себе си, защото смятах да я върна на Розалийн, щом я срещна. Търкулна се върху тялото и аз зърнах инициалите Д. Х. Разбрах, че беше на Дейвид, а не на Розалийн.

Още след онова гостуване у леля Кати ми стана ясно... о, всъщност няма значение. Понякога ми се струваше, че *обезумявам*. Може би наистина съм малко мръднал. Първо заминаването на Джони, а после войната... Аз... аз не умея да се изразявам с думи, но понякога буквално ослепявах от ярост... А сега и Лин... с този мъж. Довлякох тялото в средата на стаята и го обърнах с лице към пода. После взех тежката желязна машина и... няма да навлизам в подробности. Изтрих отпечатъците и изчистих мраморния бордюр. След това умишлено нагласих стрелките на часовника на девет и десет и строших стъклото му. Прибрах купонната книжка и документите на мъртвия, за да не може да се открие самоличността му. После си тръгнах. Реших, че след разказа на Беатрис за подслушания разговор вината ще падне върху Дейвид.

— Да. А после дойдохте при *мен* — прекъсна го Поаро. — И каква прекрасна малка комедия ми изиграхте, като ме помолихте да намеря свидетел, познавал Ъндърхей, нали? На мен вече ми беше ясно, че Джереми Клоуд е преразказал на фамилията историята на майор Портър. Почти две години всички бяха хранили тайната надежда, че Ъндърхей може да се появи някой ден. Именно този оптимизъм бе подтикнал мисис Лайънел Клоуд към заниманията с масичката за спиритически сеанси. Макар и несъзнателно, нейният разказ ми говореше много.

Eh, bien, какво правя аз — изпълнявам своя „магьоснически трик“. Лаская се колко много съм ви впечатлил, а всъщност в случая аз съм пълният глупак. Ами да, защото тогава в стаята си майор Портър ми предлага цигара и после се обръща към вас с думите: „За вас не, нали?“

Как е могъл да знае, че вие не пушите? Предполага се, че тогава ви вижда за първи път. Какъв глупак съм — не прозрях истината веднага, а именно, че вие с майор Портър вече сте били сключили малката си сделка! Нищо чудно, че той бе толкова изнервен онази сутрин. Та аз съм глупакът, чиято задача е да заведе майора да

идентифицира тялото. Но няма да остана глупак завинаги — о, не, защото вече не аз съм глупакът, нали?

Той ги огледа сърдито и продължи:

— Точно тогава обаче майор Портър се отмята от уговорката. Той не желае да дава показания под клетва в процес за убийство, а валидността на обвинението срещу Дейвид Хънтър зависи в най-голяма степен от самоличността на убития. И майор Портър решава да се откаже.

— Писа ми, че не може да извърши подобно нещо — глухо промълви Роули. — Проклет глупак. Нима не разбираше, че сме стигнали вече твърде далеч? Отидох при него с намерението да го вразумя. Уви, закъснях. Бе заявил, че по-скоро ще се застреля, отколкото да лъжесвидетелства на процес за убийство. Външната врата не бе заключена. Влязох и го намерих мъртъв.

Не мога да ви опиша как се почувствах. Все едно, че бях извършил второ убийство. Само да бе изчакал още малко и да ми бе позволил да поговоря с него.

— Беше оставил бележка, нали? — попита Поаро. — И вие я прибрахте?

— Да. Вече нямах изход. Трябваше поне да доведа нещата докрай. Бележката бе до следователя. В нея пишеше само, че е дал неверни показания на следствието. Убитият *не е бил* Робърт Ъндърхей. Прибрах бележката и я унищожих.

Роули удари с юмрук по масата.

— Беше като някакъв лош сън — ужасен кошмар! Хванал се бях на хорото и трябваше да го изиграя докрай. Исках пари, за да имам Лин. Исках също да обесят Дейвид Хънтър. И изведнъж — просто не зная как стана — делото срещу него беше прекратено. Някаква история с жена — жена, която е била при Ардън в по-късен час. Не разбирам нищо и все още не мога да разбера. Каква жена? И как е възможно тази жена да е приказвала с Ардън, след като той вече бе мъртъв?

— Не е имало никаква жена — отвърна Поаро.

— Но, мосю Поаро — дрезгаво възкликна Лин, — ами старата дама? Тя я е видяла. Чула я е да говори.

— О, да. Но какво е видяла? И какво е чула? Видяла е никого в панталон сако от туид. Зърнала е глава, изцяло загърната в оранжев шал, лице, намазано с грим и начервени устни. И всичко това на слабо

осветление. И какво е чула? Първо е видяла как „уличницата“ се връща обратно в стая №5 и е чула отвътре мъжки глас да казва „Разкарай се оттук, моето момиче.“ *Eh, bien*, но тя просто е видяла и чула мъж! Наистина блестяща идея мистър Хънтър — добави Поаро и спокойно изгледа Дейвид.

— Какво искате да кажете? — сопна се Дейвид.

— Сега ще ви разкажа една история. Вие пристигате в „Елена“ към девет. Идвате, не за да убивате, а за да платите. И какво откривате? Човекът, който ви е изнудвал, лежи на пола убит по изключително жесток начин. Умеете да мислите светкавично, мистър Хънтър, и тутакси се досещате, че ви грози опасност. Никой не ви е видял да влизате в „Елена“, доколкото ви е известно, и първата ви мисъл е да изчезнете незабавно, да хванете влага за Лондон в 9.10 и да се закълнете, че въобще не сте припалвали до Уормсли Вейл. Единственият ви шанс да не изпуснете влага е да тичате като луд през полето. Но на път за гарата ненадейно се натъквате на мис Марчмънт, а и разбирате, че влакът вече е потеглил. Просто забелязвате дима му в долината. Мис Марчмънт също е видяла дима, макар и вие да не подозирате това, но той съвсем не ѝ е подсказал, че *вие не можете вече да хванете влака*. Когато ѝ съобщавате, че часът е *девет и петнайсет* тя и за миг не се усъмнява в думите ви.

За да ѝ внушите, че се прибирате в Лондон, вие изработвате превъзходен план, В действителност сега ви предстои да промените изцяло схемата, за да отклоните всякакво подозрение от себе си.

Връщате се във Фъроубанк и влизате незабелязано, като си отключвате сам. Увивате главата си с един от шаловете на сестра си, вземате някакво червило и не спирате дотук, а покривате лицето си с два-три пласта грим.

Отивате отново в „Елена“ и издебвате подходящ момент, за да се набиете в очите на старата дама, седнала в стаята за гости, чието основно занимание са клюките из хотела. После се качвате в стая №5. Когато чувате, че тя тръгва да си ляга, излизате в коридора, припряно отстъпвате назад и се провиквате гръмогласно: „*О, хайде, изчезвай оттук! Писна ми!*“

Последва пауза.

— Блестящо изпълнение — отбеляза той.

— Вярно ли е, Дейвид? — извика Лин. — Вярно ли е?

Дейвид се усмихна широко.

— Много се гордея със способността си да се превъплъщавам в женски образи. Бога ми, само да бяхте видели лицето на старата горгона!

— Но как е възможно да бъдеш тук в десет часа, а в единайсет да ми позвъниш от Лондон? — озадачено попита Лин.

Дейвид Хънтър се поклони на Поаро.

— За всички обяснения се обръщайте към Еркюл Поаро — човека, който знае всичко. Е, мосю, как е станало това?

— Много просто — отвърна Поаро. — Обадили сте се на сестра си в апартамента от уличен телефон и сте и дали съвсем ясни инструкции. Точно в единайсет часа и четири минути тя е поръчала междуградски разговор с Уормсли Вейл 34. Когато мис Марчмънт е вдигнала слушалката, телефонистката е проверила номера и сигурно е казала: „Разговор с Лондон“ или „Говорете с Лондон“, или нещо от този род, нали?

Лин кимна.

— Тогава Розалийн Клоуд е затворила. А вие — обърна се Поаро към Дейвид, — внимателно отчитайки времето, сте набрали 34, свързали сте се, натиснали сте бутон А, съобщили сте с леко престорен глас: „Разговор с Лондон“ и сте започнали да приказвате. В наши дни няма нищо странно в разминаването от минута-две в телефонните поръчки. Мис Марчмънт просто е решила, че телефонистката е набрала повторно номера.

Лин тихо промълви:

— Значи затова си се обадил, Дейвид?

Нещо в тихия ѝ тон стресна Дейвид и той я изгледа въпросително. После се обърна към Поаро и разпери ръце, признавайки поражението си.

— Няма две мнения. Наистина всичко ви е известно! Право да ви кажа, бях уплашен до смърт. Трябваше да измисля нещо. След като звъннах на Лин, вървах осем километра пеша до Дазълби и се прибрах в Лондон с ранния влак, с който разнасят млякото. Имах време колкото да се шмугна в апартамента, да посмачкам завивките и да седна на закуска с Розалийн. Изобщо не ми бе минало през ума, че полицията може да реши, че тя го е извършила. Естествено няхах абсолютно никаква представа кой го е убил! Просто не можех да си представя кой

би искал да го убие. Доколкото знаех, никой нямаше мотив, с изключение на мен и Розалийн.

— Точно в това се криеше най-голямата трудност — отбеляза Поаро — в мотива. Вие и сестра ви сте имали мотив да убие Ардън. Всеки един от фамилията Клоуд е имал мотив да убие Розалийн.

Дейвид рязко попита:

— Значи е *била* убита? Не е било самоубийство?

— Не. Било е преднамерено, внимателно обмислено престъпление. Бромидът е бил заменен с морфин в едно от приспивателните й прахчета.

— *В прахчетата?* — Дейвид се навъси. — *Едва ли намекувате за Лайънел Клоуд?*

— О, не — възрази Поаро. — Разбирате ли, на практика всеки би могъл да замени бромид с морфин. Нищо не би попречило на леля Кати да го сложи в едно от прахчетата още в кабинета. Роули е ходил във Фъроубанк с яйца и масло за Розалийн. И мисис Марчмънт е посещавала дома. Както и мисис Джереми Клоуд. Дори и Лин Марчмънт. И всички до един са имали мотив.

— Лин не е имала мотив — извика Дейвид.

— Всички сме имали мотив — възрази Лин. — Нали е така?

— Да — отвърна Поаро. — И именно това усложни случая. Дейвид Хънтър и Розалийн Клоуд са имали мотив да убият Ардън — но *не* те са го убили. Всички от вашата фамилия имаха мотив да убият Розалийн Клоуд и все пак никой от вас не я е убил. Още от самото начало този случай *тръгна в погрешна посока*. Розалийн Клоуд е била убита от човека, *който би загубил най-много от смъртта й*.

Той леко извърна глава.

— Вие сте я убили, мистър Хънтър...

— Аз? — извика Дейвид — Защо, за Бога, ще убивам собствената си сестра?

— Убили сте я, защото не е ваша сестра. Розалийн Клоуд е загинала при въздушното нападение в Лондон преди около две години. Жената, която сте убили, е млада прислужница от ирландски произход — Айлийн Кориган. Днес получих снимката й от Ирландия.

Докато обясняваше, той извади снимката от джоба си.

С мълниеносна бързина Дейвид я изтръгна от ръцете му, втурна се към вратата и изчезна навън. С гневен вик Роули моментално се

спусна след него.

Поаро и Лин останаха сами.

Лин се провикна:

— Не е вярно. Не *може* да бъде вярно.

— О, да, вярно е. Вие почти бяхте прозрели истината, когато си бяхте въобразили, че Дейвид Хънтър не е неин брат. Приемете, че това е факт и всичко си идва на мястото. Тази Розалийн бе католичка (съпругата на Ъндърхей не е била католичка), измъчвана от угризения на съвестта, до болка предана на Дейвид. Представете си пък неговите чувства в нощта на въздушното нападение — сестра му е мъртва, а и Гордън Клоуд едва ли ще оживее — целият този охолан и сладък живот се изплъзва под носа му. И тогава се сеща за момичето — тя е на същата възраст, единственият оцелял човек в къщата освен него, изпаднала в безсъзнание. Несъмнено той вече е спал с нея и сигурно е смятал, че ще успее да я подчини на волята си. Умеел е да се оправя с жените — сдържано добави Поаро, без да поглежда към Лин, която пламна. — Такъв човек е той — никога не изпуска предоставения му шанс. Решава да я обяви за своя сестра. Момичето идва в съзнание и го вижда до леглото си. Той успява да я убеди и да я прилъже да приеме тази роля.

И представете си ужаса и смайването им, когато получават писмото от изнудвача. През цялото време се питах: „Нима Хънтър е човек, който така лесно би се оставил да го шантажират?“ Струваше ми се, че той всъщност не е сигурен дали човекът, който го изнудва, е Ъндърхей. Но по каква причина се е съмнявал? Розалийн Клоуд веднага би могла да му каже дали този мъж наистина е нейният съпруг. Защо е бързал да я изпрати в Лондон, без да й даде възможност първо да зърне този човек? Обяснението е — не е посмял да рискува въпросният мъж да види Розалийн. Ако това е бил Ъндърхей, той не е трябвало да открие, че Розалийн Клоуд всъщност съвсем не е истинската Розалийн Клоуд. Имало е само един възможен изход. Да плати известна сума, с която да затвори устата на изнудвача, а после да изчезне отвъд океана, в Америка.

И тогава най-неочаквано някой убива непознатия изнудвач, а майор Портър го идентифицира като Ъндърхей. Едва ли някога в живота си Дейвид Хънтър е попадал толкова натясно! И още по-лошо, момичето започнало съвсем да се разстройва. С всеки изминал ден

съвестта ѝ я измъчвала все по-силно. Появили се признаци на нервен срив. Рано или късно щяла да признае всичко, да разкрие измамата и да го изправи пред съда. Нещо повече, претенциите ѝ към него му дотягали все повече и повече. Бил е влюбен във вас, мис Марчмънт. И така, решил да зареже всичко. Айлийн е трябвало да умре. Заменил бромида с морфин в едно от прахчетата, предписани ѝ от доктор Клоуд, настоявал да ги взема всяка вечер и ѝ внушил, че членовете на фамилията Клоуд представляват сериозна заплаха за нея. Кой би заподозрял Дейвид Хънтър, след като смъртта на сестра му би означавала цялото състояние да премине отново в ръцете на роднините на Гордън Клоуд. Това бил неговият коз — липсата на мотив. Както вече споменах, този случай още от самото начало тръгна в погрешна посока.

Вратата се отвори и лейтенант Спенс нахълта в стаята.

Поаро рязко попита:

— *Eh, bien?*

Спенс отвърна:

— Всичко е наред. Хванахме го.

Лин тихо промълви:

— Каза ли... каза ли нещо?

— Да, че добре се е забавлявал... Странно — добави лейтенантът, — този тип хора не знаят кога е в техни интерес да мълчат... Ние го предупредихме, разбира се. Той само отсече: „Остави тази работа, приятел. Аз обичам хазарта, но се усещам, когато съм загубил последното раздаване“.

Поаро промърмори:

— „В плаването на живота има момент на прилив, който — щом го хванем — понася ни към слава...“^[1] Да, приливът приижда... но и се оттегля... и може да те отнесе в открито море.

^[1] Шекспир, Уилям. Трагедии в два тома, т. I, „Юлий Цезар“, стр. 369, „Народна култура“, С., 1973. Превод Валери Петрок. — Б.пр.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

Беше неделя сутрин. Роули Клоуд чу потропване на вратата и отиде да отвори. Пред него стоеше Лин.

Той отстъпи крачка назад.

— Лин!

— Мога ли да вляза, Роули?

Той се отдръпна. Тя мина покрай него и влезе в кухнята. Връщаше се от църква и носеше шапка на главата си. Много бавно, сякаш изпълняваше ритуал, тя повдигна ръце, свали шапката си и я постави на перваза на прозореца.

— *Върнах се вкъщи, Роули.*

— Какво, за Бога, искаш да кажеш?

— Само това. Върнах се вкъщи. Тук е моят дом — при теб. Бях глупачка, че не го осъзнах по-рано. Не осъзнах, че е настъпил краят на пътуването. Не разбираш ли, Роули, върнах се *вкъщи*.

— Не съзнаваш какво говориш, Лин — та аз се опитах да те убия.

— Зная — тя направи гримаса и неволно обхвана гърлото си. — Всъщност точно когато си помислих, че *ще* ме убиеш, започнах да проумявам колко глупаво постъпвам!

— Не разбирам — каза Роули.

— О, не ставай глупак. Винаги съм искала да се омъжа за теб, нали? А после изведнъж се отдръпнах. Ти ми се струваше толкова добродушен, толкова *кротък*. Имах чувството, че животът ми с теб ще бъде прекалено сигурен, прекалено скучен. Хлътнах по Дейвид, защото у него имаше нещо опасно и примамливо, а и, честно казано, познава жените много добре. Но всичко това бе нереално. Когато ти ме сграбчи за гърлото и заяви, че щом няма да бъда твоя, никой друг няма да ме има, тогава всъщност разбрах, че съм *твоя* жена! За жалост можеше да се окаже, че прозрението ми е твърде закъсняло... Но за щастие Еркюл Поаро влезе тъкмо навреме и спаси положението. Аз съм твоя жена, Роули!

Роули поклати глава.

— Не е възможно, Лин. Убих двама души, аз ги убих...

— Глупости! — извика тя. — Не ставай твърдоглав и мелодраматичен. Ако се скараш с някой едър мъж и го удариш, а той падне и си разбие главата в бордюра на камината — *това* не е убийство. Дори и законът не го тълкува като убийство.

— На практика е непредумишлено убийство. За подобно нещо спокойно могат да ме вкарат в затвора.

— Може би. Но в такъв случай ще те чакам на прага, когато излезеш.

— А Портър? Нося морална отговорност за смъртта му.

— Не, не носиш. Той бе съвсем разумен човек, който си даваше сметка какво върши. Имаше право на избор — да приеме предложението ти или да го отклони. Не можем да обвиняваме някого за решението, което друг е взел напълно доброволно. Ти му предложи да извърши измама и той прие. После се разкая и по най-бързия начин излезе от неудобното положение — просто слаб характер.

Роули упорито поклати глава.

— Не, безполезно е, моето момиче. Не можеш да се омъжиш за затворник.

— Не вярвам да отидеш в затвора. Иначе отдавна да са те отвели.

Роули я изгледа втренчено.

— Но, по дяволите, непредумишлено убийство... подкупване на Портър...

— Какво те кара да мислиш, че полицията знае за това или че някога ще узнае?

— Нали Поаро е наясно?

— Той не е от полицията. Мога да ти кажа какво мислят в полицията. Според тях Дейвид Хънтър е убил и Ардън, и Розалийн, особено след като им е известно, че е бил същата вечер в Уормсли Вейл. Но едва ли ще го обвинят и в двете, защото не е необходимо. Пък и нали не могат да те арестуват два пъти по едно и също обвинение. Въпросът е, че докато *смятат* него за виновник, няма да търсят друг.

— А Поаро...

— Той каза на лейтенанта, че е било нещастен случай. Стори ми се, че лейтенантът само се засмя. Ако питаш мен, мисля, че Поаро няма да издаде нищо. Бива си го...

— Не, Лин. Не мога да ти позволя да поемеш такъв риск. Като оставим настрана всичко... ами... нима мога да имам доверие в самия себе си? Искам да кажа, че за теб няма да е безопасно.

— Може би не... Но, виждаш ли, Роули, аз те обичам. Ти преживя такъв кошмар. А и освен това никога, наистина никога не съм жадувала за безопасно съществуване...

Издание:

Автор: Агата Кристи

Заглавие: Фатален шанс

Преводач: Милена Йоцова

Година на превод: 1994

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: „Абагар Холдинг“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 1994

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: ДФ „АБАГАР“ — Печатница В. Търново

Редактор: Стоянка Сербезова

ISBN: 954-584-081-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/4358>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.